

Kronika życia literackiego w PRL 1969

Digitalizacja przeprowadzona w ramach zadania „Cyfrowe zasoby dokumentacji literatury polskiej w wolnym dostępie” realizowanego przez Fundację Akademia Humanistyczna w partnerstwie z Instytutem Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

- 1 - R o c z n i c e k u l t u r a l n e Ś w i a t o w e j R a d y P o k o j u. Ogłoszona przez Światową Radę Pokoju lista rocznic kulturalnych przewiduje w 1969 r. obchody: stulecia urodzin S. Wyspiańskiego, stulecia urodzin i piętnastej rocznicy śmierci M. Andersena Nexø, siedemdziesięciolecia urodzin E. Hemingway'a, czterechsetlecia urodzin M. Reja, obchody: czterdziestej piątej rocznicy śmierci J. Conrada Korzeniowskiego, sto dwudziestej rocznicy śmierci J. Słowackiego, dwudziestej piątej rocznicy śmierci: K. Kamila Baczyńskiego i J. Kadena-Bandrowskiego.

"Śl. Powsz.", nr 18.

- 1 - D y s k u s j a p o d h a s ł e m: L i t e r a t u r a i p o l i t y k a zorganizowana w redakcji dwutygodnika "Współczesność". Uczestnicy dyskusji: J. Lenart, J. Niecikowski i J. Putrament - omawiali problemy stosunku literatury do polityki w relacji: zawód pisarza i zawód polityka. Stwierdzono, że wysoka ranga społeczna zawodu pisarza w ustroju socjalistycznym stwarza możliwość poważnego oddziaływania na politykę przez utrwalanie w społeczeństwie różnych opinii. Pisarz staje się wtedy partnerem lub przeciwnikiem polityka. Podkreślano, że z wysokiej funkcji poznawczej i informacyjno-twórczej literatury wynika konieczność jej regulowania tak, "aby naturalny obieg informacji nie został w społeczeństwie zakłócony" /J. Lenart/. Zaobserwowano zależność między "procesem subiektywizacji spojrzenia, zmniejszenia horyzontów literatury z jednej strony i nasilania się manifestacji politycznych pisarzy uprawiających literaturę egotyczną - z drugiej /J. Putrament, J. Lenart,

Wysunięto wniosek: "pisarz poprzez swoje dzieło złożył musi świadectwo, że ma prawo być partnerem dla polityka" /J. Niecikowski/. Skierowano także postulat pod adresem polityków stwierdzając, że: "pisarz dobrze swój zawód wykonywać może tylko w atmosferze zaufania", wszakże "kredytu tego nie należy nadużywać" /J. Lenart/.

[Stenogram:] Literatura i polityka. "Współczesność", nr 1.

2

1 - Wyróżnione książki 1968 roku. Redakcja dwutygodnika "Nowe książki" przygotowała następujący zestaw wydanych w 1968 r. pozycji z zakresu literatury pięknej i szeroko pojętej humanistyki, które zasługują na szczególne wyróżnienie ze względu na swoje walory artystyczne i intelektualne: W. Bartoszewski Warszawski pierścień śmierci, E. Bryll Rzecz listopadowa, J. Chałasiński Kultura i naród, K. Iłłakowiczówna Trazymeński zajac, J. Iwaszkiewicz Rozmowy o książkach, R. Kapuściński Kirgiz schodzi z konia, A. Klafkowski Ściganie zbrodniarzy wojennych w Niemieckiej Republice Federalnej w świetle prawa międzynarodowego, T. Nowak A jak królem, a jak katem będziesz, J. Przyboś Kwiat nieznany, A. Wallis Przeżycie i wartość.

"Nowe Książ.", nr 1

3

1 - Ankieta na temat znaczenia i funkcji pamiętnikarstwa dla nauki i kultury polskiej ogłoszona w 1968 r. przez "Tygodnik Kulturalny", Komisję Badań nad Pamiętnikarstwem Polskiej Akademii Nauk, Katedrę Socjologii Kultury Uniwersytetu Warszawskiego i "Przegląd Socjologiczny" z okazji pięćdziesięciolecia pamiętnikarstwa konkursowego. Pierwsze wypowiedzi ankietowe przyniósł 41 numer "Tygodnika Kulturalnego" z 13 października 1968 r. /wybrane wypowiedzi M. Dąbrowskiej o pamiętnikarstwie/,
<http://rcin.org.pl>

W kolejnych numerach na temat pamiętnikarstwa zabrało głos przeszło pięćdziesięciu przedstawicielei nauki, twórców i działaczy kulturalnych oraz pamiętnikarzy ludowych. W 1968 r. w ankiecie udział wzięli m.in. Z. Podgórska /nr 41/, R. Dyoniziak/nr 42/, K. Tetera /nr 43/, M. Piela /nr 43/, F. Kotula /nr 44/, S. Pucułek /nr 44/, S. Helsztyński /nr 44/, F. Jakubczak /nr 45/, B. Marcinek /nr 45/, L. Krzywicki /wybrane wypowiedzi, nr 46/, U. Csorba /nr 47/, B. Matus /nr 47/, W. Daruk /nr 48/, S. Dziabała /nr 48/, J. Kurek /nr 49/, J. Szczepański /nr 49/, P. Nowak /nr 49/, J. Podgóreczny /nr 49/, K. Strane /nr 50/, J. Bzdęga /nr 50/, R. Falkiewicz /nr 50/, Cz. Grządzki /nr 50/, J. Lutyński /nr 51/52/.

W 1969 r. w ankiecie głos zabrali: S. Siekierski /nr 1/, B. Jałowicki /nr 2/, F. Kirło-Nowaczyk /nr 2/, A. Kłoskowska /nr 3/, J. Malanowski /nr 3/, K. Malinowska /nr 3/, F. Starzec /nr 3/, J. Turowski /nr 3/, A. Urban /nr 4/, J. Buczek-Różańska /nr 4/, F. Piłat /nr 4/, A. Cybulski /nr 5/, S. Dyzma /nr 5/, A. Nowak /nr 5/, J. Kazuch /nr 5/, J. Kruk /nr 5/, S. Elceser /nr 6/, Z. Grzelak /nr 6/, J. Kasak /nr 6/, M. Kaczmarek /nr 8/, F. Nagórski /nr 9/, J. Szmagałski /nr 9/, W. Jarecki /nr 9/, B. Gołębiowski /nr 10/, M. Dzitkowska /nr 10/, J. Kędzielski /nr 10/. Wypowiedzi ukazywały się pod hasłem Pół wieku polskiego fenomenu pamiętnikarskiego.

4

2 - Zebrania naukowe t zw. "czwartkowe" Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. W 1969 r. w cyklu zebrań "czwartkowych" pracownicy naukowci IBL ogłosili następujące odczyty: 2 stycznia - J. Sławiński Dawid Hopensztand - szansa socjologii form literackich, 30 stycznia - M. Piwińska Brzozowski

Boy, Irzykowski wobec romantyzmu, 13 lutego - Z. Florczak Kopczyński, Mroziński - dwa typy oceny języka, dwa typy patriotyzmu, 27 lutego - E. Sarnowska Zagadnienie odbiorcy w alegorycznej teorii poezji na przełomie XVI-XVII w., 27 marca - H. Zaworska Trzy wiersze Juliana Przybosa o Katedrze Notre-Dame, 10 kwietnia - Z. Kopczyńska Znaczenie wyboru formy wierszowej /na przykładzie 8-zgłoskowca w twórczości Słowackiego/, 24 kwietnia - A. Kowalczykowa O "Genezis z Ducha" Juliusza Słowackiego, 8 maja - A. Wierzbicka O semantyce propagandy, 12 czerwca - Z. Stefanowska Świat owadzi w IV części "Dziadów", 26 czerwca - L. Pszczołowska Boje o rym /w dwudziestoleciu międzywojennym/, 9 października - K. Wyka Stanisław Pigoń - próba rekonstrukcji osobowości, 13 października - M. Jarion Czyn i klęska. Rzecz o tragiźmie, 16 października - J.M. Rymkiewicz "Studium przedmiotu" Zbigniewa Herberta, 30 października - J. Prokop Problem prymitywizmu u poetów "Czartaka", 11 grudnia - S. Treugutt Edytorstwo a interpretacja.

5

6 - O b c h o d y s t o d w u d z i e s t e j r o c z n i c y u r o d z i n C h r i s t o B o t e v a - p i s a r z a b u ł g a r s k i e g o. Z okazji rocznicy odbył się wieczór poświęcony pamięci pisarza zorganizowany przez studentów polonistyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i młodzieżowy klub "Iskra" w Toruniu.

MIL [H. Milewska-Wróbel]: Pamięci Christo Botewa. "Pomocze", nr 10 [Artykuły:] S. Jeloniak. "Sł. Powsz.", nr 55. - J. Śliziński. "Życie Warsz.", nr 3 [Sprost. red. "Życia Warsz.", nr 47.

6

7 - Z g o n E l l i M a r i i S p e r l i n g o w e j w W a r s z a w i e /c z ł o n e k Z w i ą z k u L i t e r a t ó w

Polskich, tłumaczka literatury węgierskiej, ur. / . Dnia 11 stycznia odbył się pogrzeb tłumaczki na Cmentarzu Komunalnym w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 9.

7

9 - Umowa o współpracy między Związkiem Literatów Polskich i Związkiem Pisarzy Węgierskich została podpisana w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 10.

8

12 - Polemika na temat twórczości członków Korespondencyjnego Klubu Młodych Poetów w Rzeszowie i współczesnej polskiej poezji prowadzona na łamach tygodnika "Widnokrąg". Polemikę wywołał artykuł T. Piekło /"Widnokrąg", nr 2/ zawierający krytyczną ocenę wierszy opublikowanych w tzw. Noworocznej kolumnie KKMP /"Widnokrąg" 1968, nr 52/ jak i współczesnej polskiej poezji - w ogóle. Redakcja "Widnokregu" ogłosiła na zasadach "wolnej trybuny" sześć listów poetów i osiem listów czytelników w których kilkakrotnie zaatakowano autora artykułu wysuwając jednocześnie zarzuty wobec redakcji pisma na niezbyt surową selekcję wierszy. W dyskusji o współczesnej poezji głosy czytelników grupowały się wokół dwóch przeciwstawnych opinii negującej całkowicie jej walory poznawcze i artystyczne i drugiej, aprobującej w pełni konwencję artystyczną nowoczesnych wierszy.

/Wiersze:7 Noworoczna kolumna KKMP: B. Dryja: Dojrzałość
oczu., E. Zdowski: Refleksje., F. Ceglak: Chodzi też o to.,
W. Kulikowski: U nas w domu., Z. Ostrowski: Sobowtóry.,
Cz.P. Kondraciuk: Zimowe pastorałki., Z. Stapor: jak.,

L. Mareła: Pod Cergową., P. Żbikowski: Patrzę z bliska Ci w twarz. "Widnokraż" 1968, nr 52.

[Polemika:] T. Piekło: Noworoczna kolumna KKMP. Rozmowy o wierszach. "Widnokraż", nr 2. - B. Palczak: Wokół Noworocznej Kolumny KKMP. "Widnokraż", nr 3. - Cz.P. Kondraciuk: O poezji, ale inaczej. "Widnokraż", nr 4. - W. Kulikowski: "Równaj w prawo". "Widnokraż", nr 4. - P. Żbikowski: Widzę sens i potrzebę dyskusji, ale... "Widnokraż", nr 5. - G. Wójcik: O odpowiedzialności społecznej i moralnej. "Widnokraż", nr 5. - Czytelniczka z Przemyśla. "Widnokraż", nr 6. - O. Guzińska. "Widnokraż", nr 6. - K. Obłój: Więcej poetów dobrych i różnych. "Widnokraż", nr 7. - E. Granat: O poezji i innych sprawach. "Widnokraż", nr 8. - W. Lis. "Widnokraż", nr 8. - J. Szczepanik: "Gra warta świeczki". "Widnokraż", nr 8. - B. Dryja: Nie będziemy adwersarzami. "Widnokraż", nr 9. - F. Ceglak: Incognito ale czy na pewno? "Widnokraż", nr 9. - Redakcja: Spór o Konwencję. "Widnokraż", nr 9.

9

12 - Konkurs na radiowy reportaż literacki ogłoszony przez Polskie Radio. Pierwszą nagrodę w konkursie przyznano A. Głowackiej-Makoszowej i A. Maciejewskiej za reportaż Nadzieja.

"Pan. Półn.", nr 2.

10

15 - Obchody setnej rocznicy urodzin Stanisława Wyspiańskiego. Jubileusz został włączony przez Światową Radę Pokoju do calendarium światowych rocznic kulturalnych /zob. poz. 1/. 15 stycznia odbyła się jednocześnie w miastach Warszawie i Krakowie inau-

guracja obchodów stulecia urodzin poety nad którymi protektorat objął prezes Rady Ministrów J. Cyrankiewicz. Powołany został Komitet Obchodów w następującym składzie: przewodniczący - minister Kultury i Sztuki L. Motyka oraz członkowie: W. Adamski, J. Banach, J. Baumgardt, J. Boroński, M. Brahmer, Wł. Buczek, B. Dąbrowski, St. Garczyński, M. Górkiewicz, A. Hanuszkiewicz, J. Iwaszkiewicz, H. Jabłoński, J.Z. Jakubowski, M. Klimaszewski, W. Krasnowiecki, W. Kraśko, St. Kulczyński, Z. Kurowski, J. Krzyżanowski, St. Lorenz, L. Marszałek, J. Ozga-Michalski, St. Mojkowski, L. Płaszewski, Z. Raszewski, St. Rzecki, J. Skórnicki, W. Sokorski, Z. Skolicki, J. Starzyński, J. Szczublewski, J. Szablowski, A. Wasilewski, M. Wejman, K. Wyka, A. Żabiński i M. Żuławski.

W dniu inauguracji w Warszawie odbyła się sesja naukowa poświęcona twórczości S. Wyspiańskiego zorganizowana przez Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego i Oddział warszawski Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. W obradach, które otworzył rektor UW S. Turski, wzięli udział historycy literatury, pisarze, ludzie teatru, historycy sztuki. Obchody zainaugurował wykład J.Z. Jakubowskiego na temat Wyspiański - tradycja czy nowatorstwo? O teatrze Wyspiańskiego mówił W. Natanson. Dalsze referaty wygłosili: R. Taborski "Klątwa" i "Sędziowie" czyli o młodopolskim synkietyzmie artystycznym, J. Starzyński Międzynarodowe znaczenie sztuki Wyspiańskiego i J. Kulczycka-Saloni Neoromantyk w ocenie antyromantyków.

Tego samego dnia w warszawskim Muzeum Teatralnym otwarto ekspozycję zatytułowaną Wyspiański w Warszawie. Wystawa zorganizowana została przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, Muzeum Teatralne i Teatr Wielki. Zgromadzono na niej zdjęcia,

makiety i projekty scenograficzne, obrazujące dzieje inscenizacji sztuk Wyspiańskiego w Warszawie, archiwalne egzemplarze teatralne, rękopisy prac o poecie /m.in. S. Brzozowskiego/ oraz szkice i portrety malowane przez Wyspiańskiego. Otwarcie wystawy nastąpiło w obecności ministra Kultury i Sztuki.

W godzinach wieczornych odbyło się w Teatrze Narodowym galowe przedstawienie: Wesela i Wyzwolenia w inscenizacji A. Hanuszkiewicza. Na uroczysty wieczór przybyli przedstawiciele władz państwowych, członkowie Komitetu Obchodów Setnej Rocznicy Urodzin Stanisława Wyspiańskiego, przedstawiciele świata kultury i nauki.

Obchody w Krakowie rozpoczęły się uroczystością złożenia wieńców na sarkofagu S. Wyspiańskiego w Krypcie Zasłużonych na Skałce od: Ministra Kultury i Sztuki, władz państwowych, miejskich, Związku Literatów Polskich, teatrów krakowskich i społeczeństwa. W dniu inauguracji w Muzeum Historycznym m. Krakowa otwarto wystawę Stanisław Wyspiański 1869-1969. Krakowski Teatr im. Słowackiego wystąpił z premierą sztuki Powrót Odysa w reżyserii J. Golińskiego. Jednocześnie w Teatrze Starym odbył się spektakl Klątwy i Sędziów w reżyserii K. Swinarskiego a w Teatrze Rozmaitości przedstawienie Cyda w reżyserii H. Gryglaszewskiej.

Do końca 1969 r. odbywały się w całym kraju uroczystości ku czci poety. Złożyły się na nie: sesje naukowe, sympozja, wieczornice, wystawy, odczyty. W dniach 20-22 lutego Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Katedra Literatury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizowały w Krakowie ogólnopolską sesję naukową W stulecie urodzin S. Wyspiańskiego. Obrady otworzył H. Markiewicz, który omówił m.in. bogaty dorobek naukowy w dziedzinie oceny i analizy literackiej i

artystycznej wielowątkowej twórczości Wyspiańskiego oraz istniejące trudności w jednoznacznej jej ocenie. Referaty wygłosili: K. Wyka Stanisław Wyspiański 1869-1969, L. Płoszewski Światła i mroki relacji i wspomnień o Wyspiańskim, M. Stokowa Z doświadczeń kronikarza życia i twórczości Wyspiańskiego, J. Nowakowski Historia i mit w dramatach bolesławowskich, M. Kowalska Walor antyku w świadomości Wyspiańskiego, H. Filopkowska Mit homerycki w dramaturgii Wyspiańskiego, S. Skwarczyńska Chocholitaria Wyspiańskiego jako obraz symbolu w języku późniejszej sztuki polskiej, A. Łempicka Nowy teatr "Wyzwolenia", E. Miodońska Konstrukcja czasu w dramatach Wyspiańskiego, S. Zabierowski Prolegomena do "Wesela", M. Woźniakiewicz-Dziadosz Funkcja didaskaliów w dramatach Wyspiańskiego, J. Kulczycka - -Saloni Wyspiański w ocenie pozytywistów, J. Garbaczowska Dziedzictwo "Nocy Listopadowej" w prozie Berenta, K. Nowacki Wyspiańskiego koncepcja Teatru Ogromnego, L. Bustachiewicz Trydycjonalizm i eksperymenty w teatralnej interpretacji dzieł Wyspiańskiego i Z. Osiński "Akropolis" w inscenizacji Jerzego Grotowskiego.

21 marca odbyło się uroczyste zebranie literackie w Polskim Klubie Literackim PEN-Club, podczas którego wystąpili z prelekcjami: J. Parandowski Oddziaływanie Wyspiańskiego na społeczeństwo, J. Zawieyski Wyspiański - poeta teatru, T. Kudliński "Genius loci" w dramatach Wyspiańskiego i W. Natanson Percepcja Wyspiańskiego za granicą.

W dniach od 22- czerwca odbyło się w Toruniu VII Ogólnopolskie Sympozjum Teatrolologiczne na temat Stanisław Wyspiański na tle wielkiej reformy teatru w Europie. Zjazd zorganizowała Sekcja Teatrolologiczna Koła Naukowego Polonistów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Spośród siedmiu wygłoszonych referatów jury

symposium przyznało wyróżnienia: H.I. Rogackiemu z Uniwersytetu Łódzkiego za referat Teatr w teatrze. Szekspir, Norwid, Wyspiański, Stoppard, E. Lubieniewskiej z Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie za referat "Wesele 69" na tle dotychczasowych eksperymentów teatralnych i B. Jastalskiej-Wierzbickiej z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego za referat Z problemów terminologii teatralnej Wyspiańskiego.

Sesje naukowe zorganizowane zostały ponadto: w Bytomiu - przez Klub Literacki i Wydział Kultury Prezydium Miejskiej Rady Narodowej; w Cieszynie - przez Oddział Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza; w Katowicach - przez Uniwersytet Śląski i w Opolu - przez Katedrę Literatury Polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Oddział Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza i Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich. W Pałacu Młodzieży w Katowicach urządzono międzyszkolne sympozjum literackie.

W ramach obchodów odbywały się liczne wieczory literackie m.in.: w Bydgoszczy z prelekcjami K. Starczaka i M. Turwida, w Częstochowie w Bibliotece im. Biegańskiego. Organizatorami Wieczoru Wyspiańskiego w Katowicach byli: Związek Literatów Polskich i Klub Związków Twórczych; w Krakowie - Liga Kobiet; w Sosnowcu - Państwowy Teatr Zagłębia; w Warszawie - Związek Literatów Polskich /wieczór w Domu Literatury z przemówieniem J. Iwaszkiewicza/.

Zorganizowano szereg ekspozycji szkiców, rysunków i dzieł literackich Wyspiańskiego m.in.: w Muzeum Regionalnym w Bieczu, w Bibliotece Miejskiej w Bydgoszczy, w Muzeum Historycznym w Krakowie /Wyspiański 1869-1907/, w Szkole nr 11 w Krakowie, w Bibliotece Kórnickiej, w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Łodzi, w Muzeum Narodowym w Poznaniu.

Środowiska teatralne przygotowały przeglądy sztuk Wyspiańskiego. W dniach 16-20 kwietnia odbyły się "Wieczory z Wyspiańskim" w Katowicach i Częstochowie. W Katowicach wystawiono sztuki: Legion /Teatr Śląski z Katowic/, Sędziowie i Klątwa /Teatr Stary z Krakowa/, Powrót Odysa /Teatr im. Słowackiego z Krakowa/, Bolesław Śmiały /Teatr Polski z Bielska-Białej/ i Legenda /Teatr im. Mickiewicza z Częstochowy/. W Częstochowie wystąpił m.in. teatr z Katowic za sztukę Cyd Corneille'a w transkrypcji Wyspiańskiego.

W dniach 2-8 maja zorganizowano w Krakowie Ogólnopolski Przegląd Sztuk Wyspiańskiego, podczas którego zaprezentowano następujące dramaty: Legion /Teatr Śląski z Katowic/, Wyzwolenie /Teatry Dramatyczne ze Szczecina/, Bolesław Śmiały /Teatr Polski z Bielska-Białej/, Akropolis /Teatr Laboratorium z Wrocławia/, Wesele /Teatr Narodowy z Warszawy i Teatr Lalek z Poznania, Teatr im. Słowackiego z Krakowa/, Powrót Odysa /Teatr im. Słowackiego z Krakowa/, Klątwa i Sędziowie /Teatr Stary z Krakowa/ i Cyd /Teatr "Rozmaitości" z Krakowa/.

Redakcje pism przeprowadziły dyskusje i ankiety na temat aktualności twórczości Wyspiańskiego. M.in. uczestnicy rozmowy zorganizowanej przez redakcję miesięcznika "Teatr" /nr 1/ - E. Bryll, K. Puzyna i K. Wyka zastanawiali się nad "wciąż żywym problemem": "co może dać dziś teatrowi polskiemu kontakt z dziełem Wyspiańskiego, w jakim stopniu można obecnie na scenie ożywić jego publicystykę, w jakim stopniu przy użyciu nowoczesnych rozwiązań teatralnych [..] można ożywić jego pomysły ściśle teatralne [..], w jakim stopniu można ożywić jego pomysły dramatyczne". W ankiecie ogłoszonej przez miesięcznik "Teatr" /nr 1/ na temat realizacji dzieł Wyspiańskiego na scenie wypowiedzieli się aktorzy, scenografowie i reżyserzy:

K. Braun, T. Byrski, J. Goliński, A. Hanuszkiwicz, B. Hussakowski, I. Kanicki, J. Kosiński, J. Krasowski i A. Ziębiński. Ankieta: Wyspiański dziś zorganizowała redakcja "tygodnika Powszechnego" /nr 19, 23, 30/. Wzięli w niej udział: M. Jastrun, A. Kijowski, J. Parandowski, T. Szaja, K. Górski, T. Kudliński, W. Tarnawski, W. Weintraub, J. Zagórski i A. Słonimski.

W prasie ukazały się okolicznościowe artykuły, opublikowano ponadto kilka listów poety m.in. do L. Rydla z maja 1897 r. /"Poezja", nr 2/. W telewizji przeprowadzono teleturniej o życiu i twórczości Wyspiańskiego

[Sprawozdania z inauguracji:] S. Makowski. "Polonistyka", nr 2. - "Życie Warsz.", nr 10, nr 12, nr 13. - "Dz. Pol.", nr 13, nr 29. - [Sprawozdania z sesji:] R. Loth. "Biul. Polonist.", nr 34. - "Teatr", nr 8, nr 11, nr 16. - "Poglądy", nr 5. - "Dz. Zach.", nr 285. - "Głos Ziemi Cieszyńskiej", nr 51/52. - [Sprawozdania z wieczorów:] "Pomorze", nr 9. - "Życie Częst.", nr 16. - "Poglądy", nr 9. - "Dz. Pol.", nr 68. - "Tryb. Opol.", nr 87. - "Poglądy", nr 6. - [Sprawozdania z wystaw:] "Profile", nr 7. - "Dz. Wiecz.", nr 50. - "Teatr", nr 4. - "Dz. Pol.", nr 28. - "Teatr", nr 15. - "Pojezierze", lato. - "Gł. Wielkop.", nr 280. - [Ankiety:] Wyspiański dziś. "Tyg. Powsz.", nr 19, 23, 30. - Wyspiański. "Teatr", nr 1. - [Dyskusja:] Wyspiański i my. "Teatr", nr 1. - [Listy:] L. Płoszewski: "Czuję się ze skrzydłami..." /z listów Stanisława Wyspiańskiego do Lucjana Rydla/. "Poezja", nr 2. - Z włoskich impresji Stanisława Wyspiańskiego /Nieznany list poety/. "Życie Lit.", nr 8.

15-21 D n i p o e z j i zorganizowane zostały przez Dom Kultury Huty im. Lenina w Nowej Hucie.

/an/ [J. Antecką]. "Dz. Pol.", nr 12.

12

17 W i z y t a g r u p y p i s a r z y r a d z i e c k i c h w s k ł a d z i e: W. C z u d a k o w a, W. B o k o w i M. K w i l i d z e. Pisarze radzieccy spotkali się z przedstawicielami środowisk literackich Warszawy, Krakowa i Katowic.

"Życie Warsz.", nr 12.

13

17 - W i e c z ó r p o e z j i o k u p a c y j n e j zorganizowany przez Centralny Klub Uniwersytetu Warszawskiego "Hybrydy". Warszawa. Recytowano wiersze: Baczyńskiego, Borowskiego, Gajcego, Jastruna, Różewicza, Staffa.

"Sł. Powsz.", nr 16.

14

17 - N a g r o d y m. s t. W a r s z a w y z a o s i ą g n i ę c i a w d z i e d z i n i e u p o w s z e c h n i a n i a k u l t u r y otrzymał m.in. L. Bartelski.

"Życie Warsz.", nr 15.

15

23 - J u b i l e u s z c z t e r d z i e s t o l e c i a p r a c y p i s a r s k i e j E d w i n a H e r b e r t a. Uroczystości jubileuszowe odbyły się w Poznaniu.

"Gł. Wielkop.", nr 20.

16

24 - Z g o n E r w i n a W o l f a w W a r s z a w i e /członek Związku Literatów Polskich, tłumacz, ur. /.

29 stycznia odbył się pogrzeb na Cmentarzu Komunalnym w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 23.

17

24-31 O p o l s k i e D n i L i t e r a t u r y zorganizowane przez Oddział Związku Literatów Polskich, Miejską Radę Narodową w Opolu dla uczczenia dwudziestej czwartej rocznicy wyzwolenia miasta. W ramach Dni na terenie Opola i powiatu 22 pisarzy odbyło 50 spotkań autorskich.

"Tryb. Opol.", nr 23-26, nr 28-30.

18

26 - K o n k u r s n a u t w ó r o w s p ó ł p r a c y i p r z y j a ż n i z Z S R R ogłoszony w 1966 r. z okazji pięćdziesiątej rocznicy Rewolucji Październikowej przez redakcję "Trybuny Robotniczej", Oddział Związku Literatów Polskich w Katowicach, Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej oraz Wydawnictwo "Śląsk". Jury pod przewodnictwem M. Szczepańskiego przyznało spośród 21 nadesłanych prac nagrody: w dziale powieści: W. Bilińskiemu za pracę Marszruta bez sławy /30 tys. zł/, A. Siekierskiemu za pracę Na początku była Nadia /10 tys. zł/ oraz wyróżnienia /8 tys. zł/: M. Zielonko-Cesannis za pracę Dalekie i bliskie i H. Pająkowi. W dziale opowiadań wyróżniono pracę R. Kamińskiego Jaskiniowcy.

"Tryb. Rob.", nr 21.

19

26 - Z g o n M i e c z y s ł a w a L e p e c k i e g o w W a r s z a w i e /ur. 1897 r./ Dnia 31 stycznia odbył się pogrzeb pisarza na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. W imieniu Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich żegnał zmarłego A. Olcha

<http://rcin.org.pl>

"Życie Warsz.", nr 27.

20

- 27 - Wieczór poezji dla uczczenia pięćdziesięciolecia Komunistycznej Partii Polski zorganizowany przez Zarząd Główny Związku Literatów Polskich, Centralną Radę Związków Zawodowych oraz Wojewódzką Radę Związków Zawodowych w Łodzi. W wieczorze wzięli udział m.in. pisarze: S.R. Dobrowolski, L. Lewin, M. Kubicki, W. Słobodnik i B. Żyranik.

Spotkania literatów z załogami fabryk łódzkich. "Życie Warsz.", nr 23.

21

- 30 - VII Wieczór Jednego Wiersza zorganizowany przez Koło Młodych przy Oddziale Związku Literatów Polskich w Gdańsku. Jury w składzie: B. Fac, J. Kotlica i K. Sopuch nagrodiło wiersz J. Górskiego.

"Poezja", nr 10.

22

- 30 - Konkurs na wspomnienia ludzi morza zorganizowany przez Morski Ośrodek Metodyczno-Informacyjny w Szczecinie i Zarząd Okręgowy Związku Zawodowego Marynarzy i Portowców. Jury pod przewodnictwem I.G. Kamińskiego przyznało kolejne nagrody: J. Domańskiemu za pracę Mesowe pogwarki, M. Czasnojć za pracę Stary szyper i M. Frankowskiemu za pracę Moja Kuba. Wyróżniono wspomnienie W. Chromińskiego Rejs w busz.

/igk/: Marynarze laureatami konkursu literackiego. "Gł. Szczec.", nr 25.

23

- 30 - Wystawa pamiątek po Julianie Tuwimie została otwarta w Muzeum Adama Mickiewicza w Warszawie. Ekspozycja obejmuje zbiory pochodzące z pracowni anińskiej i warszawskiego mieszkania poety.

"Tvg. Kult.", nr 2.

24

30 - Konkurs na pamiątki ludzi morza zorganizowany z okazji pięćdziesięciolecia morskiego ruchu związkowego przez Zarząd Główny Związku Marynarzy i Portowców oraz redakcję miesięcznika "Litera". Na konkurs wpłynęło 58 prac. Wyróżniono wspomnienia: H. Karbowiaka, Cz. Kapronia, K. Dąbrowskiego, S. Kadłubowskiego, A. Kalickiego i T. Jędrzejkiewicza oraz: E. Kiewlicza, W. Jeżyka, M. Kisielewskiego, M. Narkiewicza i J. Pachlowskiego.

"Wiecz. Wybrz.", nr 21

25

31 - Umowa o współpracy kulturalnej między Polską i Węgrami na lata 1969 - 1970 została podpisana w Warszawie. Umowa stanowiła rozwinięcie podpisanego 31 X 1968 r. porozumienia o współpracy kulturalnej i naukowej.

"Życie Warsz.", nr 27.

26

- Konkurs stały na wypowiedź o współczesnej poezji ogłoszony przez redakcję miesięcznika "Poezja". Temat wypowiedzi stanowiła ocena twórczości poszczególnych poetów polskich i obcych, ocena pojedynczych tomów wierszy lub analiza poszczególnych utworów. Za najciekawsze wypowiedzi redakcja pisma przyznawała trzy nagrody /po 500 zł/. W marcu laureatami konkursu zostali: B. Maison za pracę O powszechnej niepewności /analiza wierszy Mariana Piechala/, L. Bakula za pracę Misterium na uboczu /recenzja zbiorów poetyckich Mieczysława Czychowskiego/ i J. Hłond za recenzje Barw ziemi J. Zabierzowskiej. W czerwcu kolejnymi laureatami konkursu zostali: I. Smorąg na wypowiedź Dialektyka nicości /uwagi

o zbiorze wierszy André Frénaud pt. "Nie ma raj", PIW, Warszawa 1968/, J. Tryzma za wypowiedź Wszyscy ludzie mają już telewizory /analiza "Czytanek" Wolfganga Borcherta, "Poezja" nr 8/1968/ i W.J. Jankowski za wypowiedź Ręka - symbol braterstwa /analiza wiersza "Linie naszych rąk" Bernarda Dadie/.

W lipcu nagrodzono pracę T. Kozłowskiego Starcy w sadzie /analiza wiersza L. Staffa "Przedśpiew"/.

Uczestnicy konkursu udzielali ponadto odpowiedzi na postawione przez redakcję pytania o swoich ulubionych poetów, oceniali tzw. serię celofanową PIW: Biblioteka Poetów XX wieku, dzielili się uwagami na temat konkursów recytatorskich i najbardziej interesujących działów miesięcznika "Poezja".

Konkurs: Rozmawiamy o poezji. "Poezja", nr 1-5, 7-9.

LUTY

1 - Dyskusja o "młodej literaturze" prowadzona na łamach dwutygodnika "Pomorze". Dyskusja zainicjowana została artykułem J. Waksmańskiego Przez pryzmat serca /Pomorze, nr 3/. Autor artykułu krytycznie ocenił współczesną prozę "młodych" stwierdzając m.in., że cechuje ją z jednej strony "ładne mówienie" i "estetyzowanie", z drugiej "jałowe odtwarzanie rzeczywistości". Opinie krytyczne zawierały takie artykuły: W. Roszewskiego, J.Z. Maciejewskiego, J. Kryszaka i S. Melkowskiego. Podkreślano, że reprezentowana przez młodych literatura "małego realizmu" "rozgrywa się jedynie w wymiarach obserwacji i opisu - i nie sięga do głębszych warstw rzeczywistości i świadomości" /W. Roszewski/, proza ta wysnuwa "bezbarną, zaściankową <wizję> całkiem bezkonfliktowego świata" /J.Z. Maciejewski/. J. Kryszak zauważył, że "widmo małego realizmu" odnaleźć można także we współczesnej twórczości poetyckiej. "Poezja pozbawiona poczucia swej ważności staje się grą masek" - pisał krytyk - "bliższe jej są bezkonfliktowe pejzaże, pseudointelektualne operacje". Stworzone przez młodych poetów "mity o braku biografii, o latach spokojnego słońca, o poczuciu nieautentyczności, o niewierze w ponad znaczenie literatury" stanowi świadectwo "niedojrzałości pokolenia", które "obnaża swój lęk maskowany sceptycyzmem i pozorną świadomością okrucieństwa wieku wyrzekającego się ponoć literatury". Zdaniem autora wypowiedzi "jest to lęk konformistów godzących się na wszelki stan rzeczy". S. Melkowski wysunął wobec literatury zarzut "hermetyczności i elitarności" kwestionując jednocześnie słuszność wyodrębniania "młodej literatury" i całości kształtu spraw współczesnej kultury narodowej. Z różnych propozycji wyodrębniania pokoleń literackich na najbardziej sensowny

uznał wyróżnik społeczno-historyczny. W tym rozumieniu określenie "młoda literatura polska" należałoby stosować do zjawisk literackich, które zaczęły narastać po 1956 r., a których sprawami są ludzie ukształtowani przez powojenne ćwierćwiecze. "W ten sposób rozumiana 'młoda literatura' - pisał - będzie zjawiskiem kulturowym a nie rejestrem kilkudziesięciu /czy nawet kilkuset/ debiutów".

W obronie "młodej literatury" wystąpili: J. Dąbrowa-Januszewski, J.L. Ordan i J. Żernicki. Autorzy polemicznych artykułów postawili dyskutantom zarzut "gołosłowności" i "ogólnikowości" sformułowań /J.L. Ordan/, polemizowali min. z tezą o braku "własnego kształtu" i miejsca literatury w społeczeństwie socjalistycznym /J. Dąbrowa-Januszewski/ i wyrazili m.in. przekonanie o "rozkwicie" współczesnej poezji o czym wydatnie świadczy liczba teatrzyków poezji i wzrastające rzesze czytelników /J. Żernicki/.

- J. Waksmański: Przez pryzmat serca. "Pomorze", nr 3. - W. Roszewski: Szósty zmysł: świadomość. "Pomorze", nr 4. - J.Z. Maciejewski: Czas kwarantanny. "Pomorze", nr 6. - J. Kryszak: Świadectwo niedojrzałości. "Pomorze", nr 9. - S. Melkowski: Rzeź niewiniątek. "Pomorze", nr 11. - J. Dąbrowa-Januszewski: Czas nieutracony. "Pomorze", nr 11. - J.L. Ordan: Tropem abstrakcji i schematów. "Pomorze", nr 13. - J. Żernicki: Poeci "dalecy od lady". "Pomorze", nr 16.

28

2 - Plebiscyt na książkę 1968 roku ogłoszony przez redakcję tygodnika "Kultura". Honorową nagrodę w plebiscycie "Kultury" na najbardziej interesującą książkę 1968 r. otrzymała powieść A. Mularczyka Co się komu śni. Książka

uzyskała największą ilość głosów czytelników pisma spośród następujących pozycji wytypowanych przez redakcję /"Kultura" 1968, nr 51/52/: J. Chałasiński Kultura i naród, R. Kapuściński Kirgiz schodzi z konia, Z. Załuski Czterdziesty czwarty, E. Bryll Mazowsze, A. Mularczyk Co się komu śni, A. Micewski W cieniu Marszałka Piłsudskiego.

[Wypowiedzi czytelników:] "Kultura", nr 5.

29

7-9 - X V I I Z j a z d Z w i ą z k u L i t e r a t ó w P o l s k i c h w B y d g o s z c z y. Obrady, odbywające się w jubileuszowym roku 25-lecia PRL, miały szczególnie uroczysty charakter. Wzięło w nich udział stu pięćdziesięciu delegatów reprezentujących wszystkie Oddziały Związku oraz delegacje pisarzy ze Związku Radzieckiego: S. Sartakow, B. Browka, A. Kosonikow; Bułgarii: G. Karasławow, D. Gundow; Niemieckiej Republiki Demokratycznej: J. Brezan, G. Henninger; Rumunii: G. Horodnica, K. Coiu i Węgier: G. Gabor, J. Feldeak. W zjeździe uczestniczyli przedstawiciele władz centralnych: sekretarz KC PZPR S. Olszowski, kierownik Wydziału Kultury i Oświaty NK ZSL B. Dylak, kierownik Wydziału Kultury KC W. Kraśko, minister kultury i sztuki L. Motyka, przedstawiciele miejscowych władz partyjnych i państwowych, CRZZ, wojska oraz naukowcy, krytycy, wydawcy. Po raz pierwszy gośćmi pisarzy były delegacje robotnicze zakładów przemysłowych: Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu, Rybnickiego Okręgu Węglowego i Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy.

5 lutego - w przededniu zjazdu - premier J. Cyrankiewicz przyjął przedstawicieli prezydium Zarządu Głównego ZLP: wiceprezesów - J. Putramenta i C. Centkiewicza, sekretarza - J.M. Gisgesa i skarbnika - J. Jurandota. W rozmowie uczestniczyli

kierownik Wydziału Kultury KC PZPR W. Kraśko i minister kultury i sztuki L. Motyka /z powodu choroby nie wziął udziału w spotkaniu prezes ZG ZLP J. Iwaszkiewicz/. Tematem spotkania były sprawy dotyczące Zjazdu, środowiska literackiego i działalności organizacyjnej ZLP.

7 lutego zjazd otworzył wiceprezes Zarządu Głównego ZLP - J. Putrament /w zastępstwie nieobecnego z powodu choroby prezesa J. Iwaszkiewicza/. Po powołaniu prezydiów w składzie: H. Auderska, J. Dobraczyński, W. Gębik, J. Jurandot, M. Kubicki, S. Otwinowski, M. Piechał, J. Przyboś, W. Szewczyk i Z. Załuski, zebrani chwilą ciszy uczcili pamięć pisarzy zmarłych w okresie ostatnich trzech lat. Uczestników obrad powitał w imieniu władz państwowych i partyjnych woj. bydgoskiego przewodniczący prezydium WRN A. Schmidt, po czym w imieniu Komitetu Centralnego PZPR złożył życzenia pomyślnych obrad sekretarz KC partii S. Olszowski. Przedstawił on osiągnięcia oświaty i kultury w Polsce Ludowej, omówił znaczenie literatury i rolę pisarza w społeczeństwie, wskazując, że duże nadzieje partia i naród wiążą z dalszym rozwojem literatury. "Doceniając znaczenie literatury - podkreślał mówca - partia poczuwa się do odpowiedzialności za prawidłowe kształtowanie oblicza literatury, podobnie jak i wszystkich innych dziedzin życia społecznego. Dlatego nie będziemy szczędzili naszej życzliwości i pomocy Związkowi Literatów Polskich, we wszystkich poczynaniach, podejmowanych z myślą o rozwoju literatury służącej krajowi ojczystemu".

Przemówienie wprowadzające do dyskusji nad dorobkiem literatury w ostatnim ćwierćwieczu i rolą piśmiennictwa w kraju budującym socjalizm wygłosił J. Przyboś. Skoro idea marksizmu w interpretacji leninowskiej zwyciężyła, - stwierdzał poeta -

skoro żyje w świadomości zwycięskiej partii robotniczej, czemuż by nie miała napełnić głów i uczuć ludzi tak wrażliwych, jak ludzie pióra. Nie było więc i nie jest błędem dążenie do nowej literatury niepodobnej do współczesnej mieszczańskiej, ale błędem było i wypaczeniem narzucanie jednego krępującego schematu literatury w istocie wcale nie nowej artystycznie, tym samym więc ideowo nie przekonywującej. Literatura w epoce budowy podstaw socjalizmu nie może być robiona według jednego wzoru. Wybór środków artystycznych i tematów jest sprawą artysty. Wszystko w sztuce jest sprawą wolności, wszystko to rzecz świadomej decyzji artystów. Ale słuszną jest sprawą, że w okresie przygotowywania ustroju socjalistycznego oczekuje się od pisarzy dzieł przejętych tą sprawą.

Głos w dyskusji zabrali: J. Jurandot, B. Miczajka, S. Otwinowski, A. Wasilewski, W. Sadkowski, B. Czeszko, J. Kawalec, L. Bądkowski, M. Kubicki, W. Rogowski, T. Kudliński, W. Kubacki, J. Dobraczyński, M. Rusinek, W. Nawrocki, Z. Załuski, M. Szypowska, J. Wilhelmi, R. Kłyś, M. Rostworowski, S. Horak, H. Ożogowska, H. Gaworski, St.R. Dobrowolski, A. Łaszowski, T. Karpowicz, T. Kajan, M. Warneńska, R. Szydłowski, S. Grochowiak, J. Putrament. Delegaci dokonali obrachunku spraw i problemów literatury w kontekście aktualnej sytuacji kraju i świata. Analizując osiągnięcia literatury ostatniego ćwierćwiecza uczestnicy dyskusji odwoływali się do historycznego dorobku naszego piśmiennictwa i podkreślali ciągłość tradycji literackiej. "W ostatnim 25-leciu - mówił W. Kubacki - zrealizowaliśmy testament społeczny, polityczny i kulturalny Mickiewicza, Słowackiego, Żeromskiego". W centrum dyskusji znalazła się sprawa zadań i funkcji literatury. Podkreślano, że winna ona być odbiciem najbardziej istotnych problemów życia kraju i współczes-

nego świata /S. Otwinowski/. Zwrócono m.in. uwagę na temat pracy w literaturze wyrażając pogląd o konieczności zajęcia się szerzej tematem wiejskim /J. Kawalec/ i robotniczym /W. Nawrocki/. Akcentowano potrzebę szerszego uwzględniania realiów politycznych /W. Rogowski/. Zarzucono współczesnej literaturze pewną skłonność do bezkrytycznego przejmowania zachodnioeuropejskich koncepcji filozoficznych, historiozoficznych i etycznych /A. Wasilewski, H. Gaworski/ a w związku z tym stwierdzano konieczność dokonywania dalszych przekładów i udoskonalenia metod wprowadzania czytelników w istotne problemy i nurty zachodniej literatury /W. Sadkowski, A. Wasilewski/. Wiele uwagi poświęcono w dyskusji sprawom upowszechniania powojennego piśmiennictwa w kraju m.in. przez konkursy recytatorskie, spotkania autorskie /J. Przyboś, H. Ożogowska/ i za granicę /M. Rusinek/. Wiele wystąpień dotyczyło związków literatury i polityki. Wyrażano przekonanie, że polityka kulturalna, a więc i życie literackie, nie mogą być rozpatrywane poza kontekstem ogólnopolskiej polityki. Do wypełniania swoich zadań literatura potrzebuje atmosfery rzeczowości i spokoju, umożliwiającego twórczą pracę. "Pragniemy - mówił B. Czeszko - atmosfery rzeczywistości i spokoju na styku pisarstwa i polityki nie dlatego, by politykom zapewnić bez troskę, ale by obarczyć ich troskami poważniejszymi, niż przywoływanie do porządku pisarskiej opozycji politycznej". Wskazywano także na potrzebę integracji środowiska literackiego. Jedyną racjonalną i godną najlepszych ideowych tradycji tego środowiska płaszczyzną, na której dokonuje się ta integracja jest służebna rola pisarstwa wobec narodu budującego socjalizm. Wiąż ta powinna się opierać na zespoleniu środowiska twórców z masami pracującymi. Daje to szansę podniesienia poziomu ideowego

literatury i stworzenia sprzyjających warunków dla rozwoju piśmiennictwa godnego dzisiejszej doby /S.R. Dobrowolski/. Akcentowano również potrzebę przywrócenia społecznego prestiżu pisarza /S. Grochowiak/.

Dyskusję zakończyło przemówienie J. Putramenta. Mówca określił zjazd jako próbę przezwyciężenia tendencji zachowawczych i antysocjalistycznych, a także jako krok w samookreśleniu się społeczności pisarskiej w obecnym ustroju. Zjazd nie dokonał podsumowania dorobku literatury ostatniego dwudziestopięcioletnia - stwierdzał J. Putrament - można go jednak nazwać "złotym ćwierćwieczem polskiej literatury" biorąc pod uwagę nakłady książek i zasięg utworów w kraju i za granicą. W dalszej części przemówienia J. Putrament poruszył problem istniejącego w związku podziału na grupy polityczne. "Jeśli chodzi o tych naszych kolegów - oświadczył J. Putrament - którzy w wielu sprawach podstawowej wagi politycznej dla tego kraju różnią się z nami czasem w sposób diametralny [...] powiadamy, że umiemy z nimi koegzystować w ramach związku na płaszczyźnie literackiej". Mówca wyraził nadzieję, że obecny zjazd powinien stanowić przełom - jeżeli chodzi o dalsze istnienie związku. "Władze związkowe, jakie wybieramy na tym zjeździe, na pewno będą mogły walczyć o dzieła, jeśli te dzieła na to zasługują, a jednocześnie walczyć przeciwko pretensjom politycznym, antysocjalistycznym - jeżeli takie powstaną jeszcze w naszym środowisku".

Zamknięcia zjazdu dokonał prezes Bydgoskiego Oddziału ZLP W. Rurarowski.

Zjazd dokonał wyboru Zarządu Głównego, Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego. W skład Zarządu Głównego weszli: prezes J. Iwaszkiewicz oraz członkowie: R. Bratny, Cz. Centkiewicz,

J. Dobraczyński, J. Dziarnowska, S. Fleszarowa-Muskat, S. Flukowski, J.M. Gisges, K. Górski, J. Jurandot, J. Koprowski, J. Krasiński, W. Kubacki, J. Lenart, L. Lewin, W. Machejek, A. Maliszewski, A. Olcha, S. Otwinowski, K. Piotrowski, J. Przyboś, J. Putrament, W. Szewczyk, M. Szypowska, A. Wasilewski, W. Żukrowski.

Uchwalono zmiany w statucie ZLP. Dotyczą one głównie rozszerzenia kompetencji Zarządu Głównego, Komisji Kwalifikacyjnej oraz Głównego Sądu Koleżeńskiego. Istotną zmianę stanowi sformułowanie, że członek ZLP może być wykluczony ze związku "za działalność polityczną w kraju lub za granicą, sprzeczną z założeniami ideowymi związku lub przynoszącą szkodę PRL".

Rezolucja zjazdowa nawiązując do przeobrażeń społecznych i politycznych ostatnich 25 lat głosiła m.in.: "W tradycji piśmiennictwa polskiego leży utożsamienie losów pisarza z losem narodu. Pisarze polscy dzielić więc będą zawsze troski i dążenia narodu polskiego w dziele budowania socjalistycznej ojczyzny, w dziele pomnażania sił twórczych, w zapewnieniu jej należnego miejsca wśród narodów świata".

Delegaci na zjazd otrzymali sprawozdanie Zarządu Głównego ZLP z działalności Związku w latach 1966-1968. Zjawiskiem o dużym znaczeniu społeczno-literackim - czytamy w sprawozdaniu - były spotkania autorskie. Zorganizowano 5980 tego typu spotkań, z czego w Krakowie 1155, Wrocławiu - 900 i Katowicach - 792. Omawiając współpracę ZLP z Centralną Radą Związków Zawodowych sprawozdanie podaje, że w latach 1964-1967 ufundowano 63 stypendia dla pisarzy, przeznaczając na nie ponad 1 mln zł. CRZZ przekazuje także wszystkim Wojewódzkim Komisjom Związków Zawodowych odpowiednie fundusze na organizację spotkań autorskich w zakładach pracy. W sprawozdaniu omawia się również

rozdziął stypendiów przyznawanych członkom ZLP z funduszu literatury. Rocznie suma tych stypendiów sięga 1 mln zł. W latach 1966-1968 przyznano 808 stypendiów kwartalnych oraz 29 stypendiów na okres jednego do dwu miesięcy. Podsumowano także liczbę stypendiów przyznawanych pisarzom przez ministra kultury i sztuki z tzw. funduszu autorskiego. Ogółem w 1966 r. rozdysponowano kredyt dla 93 osób w wysokości 1 598 500 zł. W 1967 r. stypendia otrzymało 89 pisarzy na ogólną sumę 1 606 500 zł i w 1968 r. 94 pisarzy na ogólną sumę 1 664 500 zł.

[Sprawozdania:] "Życie Warsz.", nr 32, 33, 34. - "Polityka", nr 7. - "Życie Lit.", nr 7. [Przemówienia:] J. Dobraczyński: Pisać sercem i rozumem. "Kierunki", nr 8. - J. Kawalec: Tam jest Polska prawdziwa. "Kultura", nr 7. - S. Olszowski: Ranga społeczna literatury. "Życie Warsz.", nr 33. - M. Rostworowski: Rygor historycznej wyobraźni. "Kierunki", nr 8. - J. Przyboś: O literaturę uspołecznioną, o krytykę żywą. "Kultura", nr 7 [sprostowanie: nr 8]. - J. Putrament: Literatura w perspektywie socjalizmu. "Współczesność", nr 5. - A. Schmidt. "Gaz. Pozn.", nr 32. - A. Wasilewski: Przygody polskiego myślenia. "Kultura", nr 7. Z. Załuski "Żołn. Woln.", nr 3. [Tekst rezolucji:] "Kultura", nr 7. [Dyskusja na Zjeździe:] "Życie Lit.", nr 7. [Ankiety:] W. Jażdżyński, M. Piechal, J. Koprowski, T. Papier, M. Wawrzkiwicz. Ogólnopolski Zjazd Pisarzy [Czego oczekuje Pan od Zjazdu i jaki zdaniem Pana powinien być główny kierunek działalności Związku Literatów Polskich?]. "Odgłosy", nr 6. - M. Brechczyc-Rudnicka. K. Bielski. K.A. Jaworski. T. Jezierski. R. Karaś. Z. Kościński. J. Księski. A. Lekki. S. Wolski. Czego oczekujemy? Przed XVII Walnym Zjazdem Związku Literatów Polskich. "Kamena", nr 3. -

J. Koprowski. A. Lam. T. Łopalewski. S. Szmaglewska. Przed zjazdem pisarzy. "Współczesność", nr 3. - B. Czeszko. F. Fornalczyk. B. Kogut. J. Koprowski. R. Liskowacki. L. Lewin. E. Martuszczyński. W. Zalewski. S. Fleszarowa-Muskat. J. Górec-Rosiński. T. Kajan. Z. Kościński. M. Misiorny. W. Szewczyk. Przed naszym spotkaniem. "Kultura", nr 6.

[Dyskusja o literaturze zaangażowanej:] S. Goszczurny: Zaangażowanie poprzez twórczość. "Pomorze", nr 1 - W. Dunarowski: Uczulenie na dramaty ludzkie. "Pomorze", nr 1. - E. Martuszczyński: Świadomie i konsekwentnie. "Pomorze", nr 2. - I. Kamiński: Współodpowiedzialność za los narodu. "Pomorze", nr 2. - W. Ogrodziński: Praktyka działania społecznego. "Pomorze", nr 3. - B. Kogut: Po stronie człowieka. "Pomorze", nr 3. - S. Melkowski: Czynne uczestnictwo. "Pomorze", nr 3. - Cz. Kuriata: Literatura narodowa. "Pomorze", nr 3 - z. Wróbel: Problemy socjalizmu. "Pomorze", nr 3.

30

7-9 - V I I F e s t i w a l P o e z j i Z a a n g a ż o w a n e j
i m. W ł a d y s ł a w a B r o n i e w s k i e g o zorganizowany pod patronatem ministra kultury i sztuki przez Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Płocku i Wydział Kultury Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie. Płock. W festiwalu wzięło udział kilkanaście teatrów poezji i zespołów recytatorskich z całego kraju. Na terenie miasta i powiatu płockiego zorganizowano liczne wieczory poezji. Wywołały one żywe zainteresowanie publiczności /m.in. dyskusja między robotnikami płockiego kombinatu i członkami zespołu Amatorskiego Teatru Publicystycznego z Piotrkowa Trybunalskiego po spektaklu Szkoły janczarów A. Twardeckiego w Białej Starej/. W przeglądzie

amatorskich teatrów poezji wzięło udział dziesięć zespołów z różnych województw. Najważniejszą imprezą festiwalową był uroczysty koncert na który przybyli przedstawiciele miejscowych władz oraz żona zmarłego poety W. Broniewska. Na koncert złożyły się recytacje wierszy W. Broniewskiego, S.R. Dobrowolskiego, T. Różewicza, E. Brylla i in. oraz montaż wierszy i pieśni rewolucyjnych związanych tematycznie z 25-leciem Polski Ludowej.

J. Zacharska. "Poezja", nr 5.

31

8 - Wyróżnienia dla autorów książek Roku 1968 o studenckim ruchu społeczno-kulturalnym i artystycznym przyznawane przez Zrzeszenie Studentów Polskich. Wyróżnienia otrzymali: J. Afanasjew za album Sezon kolorowych chmur i A. Cybulski za książkę Pokolenie katarzyniarzy.

"Kur. Pol.", nr 33.

32

9-10 - I V O g ó l n o p o l s k i D z i e ń P o e z j i zorganizowany przez Klub Uniwersytetu Warszawskiego "Hybrydy". Warszawa. Podczas studenckiej imprezy poetyckiej odbyło się sympozjum literackie pt. Poezja myśli, poezja słowa. Referaty wygłosili: T. Burek, S. Barańczak i M. Sprusiński. Przyznana została Ogólnopolska Nagroda Poetycka Młodych "Nike Warszawska". Decyzją jury w składzie: P. Kuncewicz /przewodniczący/, S. Durmaj, J. Leszin, M.Z. Bordowicz, E. Stachura nagrodę otrzymał W. Tkaczuk a wyróżnienia: J. Markiewicz, R. Milczewski, T. Mocarski, M. Hohensee. W Turnieju Jednego Wiersza zwyciężyli: A. Babiński i M. Machnicki.

"Współczesność", nr 5. <http://rcin.org.pl>

33

9-16 - O g ó l n o p o l s k i F e s t i w a l M u z y k i i P o e z j i zorganizowany przez Białostockie Towarzystwo Kultury, Wojewódzką Radę Narodową, Miejską Radę Narodową, Białostocką Orkiestrę Symfoniczną, Teatr Dramatyczny im. A. Węgierki i Białostockie Koło Stowarzyszenia Polskich Artystów Plastyków. Białystok. Program festiwalu wypełniły wieczory muzyki w połączeniu z recytacjami utworów Homera, A. Mickiewicza, C.K. Norwida, J. Tuwima, K.I. Gałczyńskiego, W. Majakowskiego, S. Grochowiaka i W. Szymborskiej.

"Kontrasty" /B/, nr 4.

34

10 - O b c h o d y s i ó d m e j r o c z n i c y z g o n u Władysława Broniewskiego. Na grobie poety na Cmentarzu Komunalnym w Warszawie odbyła się uroczystość złożenia wieńców od ministra kultury i sztuki, Ministerstwa Obrony Narodowej, Związku Literatów Polskich, Muzeum A. Mickiewicza, Miejskiej Rady Narodowej w Płocku. W uroczystości wzięły udział: wdowa po poecie Wanda i jego siostra Janina Broniewska.

"Życie Warsz.", nr 35.

35

10 - K o n k u r s n a s z t u k ę t e a t r a l n ą o t e m a t y c e w s p ó ł c z e s n e j ogłoszonej przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, Związek Literatów Polskich i Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru i Filmu w 1968 r. Jury w składzie: S.W. Balicki /przewodniczący/, J. Bajdor, J. Bratkowski, Z. Greń, S. Hebanowski, Z. Hübner, J. Koenig, A. Maliszewski, K. Puzyna, K. Skuszanka i J. Warmiński - postanowiło, korzystając z przysługujących mu uprawnień, nie przyznawać nagród, lecz

przyznać sześć równorzędnych wyróżnień spośród 89 nadesłanych utworów. Otrzymali je: E. Bryll za Toast /Kurdesz/, J. Gorczycka za Balladę o wsi, S. Grodzieńska i J. Jurandot za Balladę o tamtych dniach, J. Janczur za Kolorowe miasta na piasku, M. Łohutko za Odpochniesz w biegu i Z. Wróbel za Kim jesteś inżynierze?

"Warszawa i Mazury", nr 4.

36

10-16 - Tydzień Kultury Francuskiej zorganizowany przez Koło Naukowe Romanistów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nowy Sącz. Na program Tygodnia złożyły się m.in. prelekcje o kulturze i sztuce francuskiej.

"Życie Warsz." nr 41.

37

13 - Zgon Kazimierza Wierzyńskiego w Londynie /ur. 1894 r./

[Artykuły pośmiertne:] Z. Dolecki. "Kierunki", nr 23. - J. Iwaszkiewicz. "Twórczość", nr 4. - J. Wilhelmi. "Kultura", nr 8. - J. Kowalewski. "Jęz. Pol.", nr 4.

38

15 - Umowa o współpracy kulturalnej między Związkiem Literatów Polskich a Związkiem Pisarzy ZSRR na 1969 rok została podpisana w Warszawie. Oprócz wymiany osobowej umowa przewiduje: przeprowadzanie wzajemnych konsultacji, udział w jazdach i konferencjach, udzielanie pomocy literatom przyjeżdżającym do ZSRR i PRL na zaproszenie innych organizacji, współdziałanie w wydawaniu i propagowaniu literatury obu krajów. Ponadto przewidziana jest wymiana czasopism i książek,

materiałów informacyjnych w celu przygotowania publikacji o tematyce leninowskiej, w związku z przypadającą w 1970 r. setną rocznicą urodzin Lenina. Porozumienie podpisali ze strony polskiej - prezes ZLP J. Iwaszkiewicz, ze strony radzieckiej - sekretarz Zarządu Głównego Związku Pisarzy ZSRR S. Sartakow.

"Życie Warsz.", nr 40.

39

15 - Nowy zarząd Oddziału Związku Literatów w Olsztynie, wybrany na walnym zebraniu sprawozdawczo-wyborczym. Prezesem został ponownie W. Gębik. Do zarządu weszli: T. Stępowski, W. Ogrodziński i E. Martuszewski. Wybrano komisję rewizyjną w składzie: H. Panas, W. Piechocki i G. Leyding oraz sąd koleżeński w składzie: K. Oleksik, Z. Nienacki i S. Połom.

"Gł. Olszt.", nr 40,

40

15 - Zjazd nauczycieli - literatów województwa katowickiego zorganizowany został przez Zarząd Okręgowy Związku Nauczycielstwa Polskiego w Katowicach i Oddział Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza w Częstochowie. Częstochowa.

"Poglądy", nr 7.

41

16 - Dyskusja na temat perspektyw rozwoju powieści zorganizowana w redakcji tygodnika "Kultura" z udziałem: B. Czeszki, S. Grochowiaka, J. Krasińskiego, K.T. Toeplitza, W. Zalewskiego i S. Zielińskiego. Dyskusja miała niejako charakter futurologiczny: Rozważano problemy statusu społecznego pisarza w przyszłości oraz perspektyw

rozwoju powieści w świetle dokonujących się współcześnie przemian tego gatunku /m.in. narastanie motywu autotematycznego, traktowanie powieści jako czystej struktury słownej/. Uczestnicy dyskusji na ogół sceptycznie wypowiadali się na temat perspektyw rozwoju klasycznej powieści. B. Czeszko stwierdził, że dokonujące się obecnie przemiany warunkowane są historycznie i w związku z tym "możliwy jest sukces w realizacji zamysłu niszczenia starego kanonu romansopisarskiego". Znamieniem konieczności poszukiwania nowych konwencji i możliwości prozy jest rozwój "literatury faktu". S. Grochowiak "wróżył śmierć" klasycznej powieści, wywodzącej się rodowodowo z mieszczaństwa, z jego rozmiłowania do plotki i intrygi, potrzeby te zaspokajają obecnie środki masowego przekazu. Tendencje rozwoju literatury określił następująco: "Wydaje się, że żyjemy w okresie [..], kiedy kończy się kariera pojęcia literatury pięknej, a zaczyna się znowu kariera pięknego pisanja. Stąd wziętość i rozgłos dzieł Levi-Straussa, Huiringi, Winaera, Strzeleckiego, których to autorów czytamy dzisiaj z większym zacięciem niż Balzaka, Flauberta czy Żeromskiego. Stąd też cieszy się poczytnością literatura faktu, pamiętnikarstwo, dokument". W. Zalewski stwierdzając zmierzch powieści mieszczańskiej, dostrzegł jednocześnie możliwość jej przekształcenia przez "osmozę dokonujących się już dzisiaj w najciekawszych dziełach elementów tradycyjnej prozy fabularnej z elementami eseju". W tym samym kierunku zmierza esej wzbogacając się o elementy fabularne. Zdaniem S. Zielińskiego współczesny kryzys powieści jest kryzysem treści a nie formy.

[Stenogram:] Koniec powieści czy powieść przyszłości?

Rozmowa w redakcji "Kultury". "Kultura", nr 7.

16 - Jubileusz osiemnastolecia powstania tygodnika "Życie Literackie". Z okazji jubileuszu pracownicy pisma spotkali się z przedstawicielami Krakowskiej Drukarni Prasowej.

"Życie Lit.", nr 8.

43

16 - Nagrody: Medal Stolema przyznawane przez klub "Pomorania" przy Zrzeszeniu Kaszubsko-Pomorskim otrzymali w dziedzinie literatury: T. Bolduan i F. Metsk.

"Pomorze", nr 7.

44

16 - Dyskusja na temat działalności korespondencyjnego klubu Młodych Pisarzy zorganizowana z okazji jubileuszu dziesięciolecia powstania klubu przez redakcję "Tygodnika Kulturalnego". W dyskusji udział wzięli: B. Gołębiowski, Z. Grzelak, P. Kuncewicz, K. Michalski, W. Myśliwski oraz przedstawiciele redakcji S. Adamczyk i M. Pilot. Dyskusja była próbą podsumowania dotychczasowych osiągnięć literackich i działalności społeczno-kulturalnej KKMP. Pozytywnie oceniono pracę kulturalną członków klubu w odległych od centrów ośrodkach /zwłaszcza w środowiskach wiejskich/, wysunięto jednak zastrzeżenia co do wartości artystycznych publikacji KKMP /takich jak tomiki "Witryny" poetycko-plastycznej/ i innych form propagowania debiutów. Rodzaj perswazji wobec nieuzasadnionych ambicji druku mogłaby stanowić - zdaniem dyskutantów - konfrontacja twórczości członków różnych klubów terenowych podczas wspólnych spotkań autorskich. Postulowano, aby twórcy z KKMP kładli większy nacisk na związki z tradycją kulturową wsi. "Chodzi o to - mówił w.

Myśliwski - aby wieś wraz z ze społecznym awansem [7..7] zdobyła odpowiedni i należny jej udział w literaturze narodowej, aby zaczęła wywierać istotny wpływ na kształtowanie się obrazu tej literatury".

Literatura - Społeczeństwo - Zaangażowanie. "Tyg. Kult.",
nr 7.

45

- 17 - W i e c z ó r l i t e r a c k i : P o e z j a p o l s k a w
1 9 6 8 r o k u w Klubie Studentów "Hybrydy". Warszawa. Z na-
desłanych przez wydawnictwa propozycji specjalnie powołane jury
wyselekcjonowało podczas wieczoru 25 utworów uznanych za naj-
bardziej reprezentacyjne dla twórczości poetyckiej 1968 r. Wy-
wózniono następujące utwory:
- E. Balcerzan: Wiersze 1968 roku, Układy międzyludzkie, S. Ba-
rańczak: Na tej czereśni czerwien, na jej krwawe włókna...
/z tomu Korekta twarzy/, E. Bryll: Toast /z tomu Muszla/, S.
Dąbrowski: Wczorajsze teraz /z tomu Dno widnokregu/, K. Gąsio-
rowski: Pory roku, T. Gluziński: Wolta /z tomu Wokaliza/, S. Gro-
chowiak: A tego roku jesień też jest siwa, K. Iłłakowiczówna:
Miłość /z tomu Liście i posagi/, J. Iwaszkiewicz: Okno i drzewo,
M. Jastrun: Owady zagęstwiały się w ogrodzie /z tomu W biały
dzień/, A. Kamieńska: Miary, J. Markiewicz: Apel poległych,
T. Nowak: Psalm wilczy, J.B. Ożóg: Kto starą noc na plecach
niesie... /z tomu Kalectwa/, H. Poświatowska: Halina Poświa-
towska to jest podobno człowiek /z tomu Jeszcze jedno wspo-
mnienie/, J. Przyboś: Powrót z Nowogródka, W. Roszewski: Lont,
T. Różewicz: Kazimierz Przerwa Tetmajer, T. Szajda: Historia
/z tomu Wyrobiska pamięci/, J. Sokołowski: Ballada o sokołach,
E. Stachura: Po ogrodzie niech hula szarańcza /fragment poema-
tu /z tomu Po ogrodzie niech hula szarańcza/, M. Stanclik:

Moja matka znów rodzi /z tomu Jawor/, R. Śliwonik: Sprawdzenie, R. Wojaczek: Polonia Restituta, B. Zadura: Piosenka /z tomu W krajobrazie amfor/ i J. Żernicki: Miesiąc ptaków z Kapitulu.

"Orientacja", nr z XI.

46

19-25 - W i z y t a r a d z i e c k i e g o p i s a r z a A. W a s i l i e w a w P o l s c e.

/PAP/: Delegacja KPZR z Moskwy opuściła Warszawę. "Tryb. Ludu", nr 56.

47

19 - P l e b i s c y t: "Z ł o t a k s i a ż k a" n a n a j p o p u l a r n i e j s z ą k s i a ż k ę p o z n a ń s k i e g o p i s a r z a o g ł o s z o n y p r z e z r e d a k c j ę "Gazety poznańskiej".
Największą ilość głosów otrzymały: A. Fiedlera: Spotkałem szczęśliwych Indian, G. Górnickiego: Ucieczka na obczyznę, B. Koguta: Misja porucznika Kuny, L. Konopińskiego: Diabelskie sztuczki i J. Korczaka: Przeklęte wzgórze.

48

20 - J u b i l e u s z s i e d e m d z i e s i ą t e j p i ą t e j r o c z n i c y u r o d z i n J a r o s ł a w a I w a s z k i e w i c z a. Uroczystość jubileuszowa odbyła się w przeddzień urodzin w miejscu zamieszkania pisarza w Stawisku k/Warszawy, z udziałem przedstawicieli ZLP i wiceministra kultury i sztuki M. Rusinka. W czasie uroczystości przekazano jubilatowi pisma gratulacyjne od premiera J. Cyrankiewicza oraz od ministra kultury i sztuki L. Motyki. W tym samym dniu na cześć J. Iwaszkiewicza odbył się w siedzibie Ogólnopolskiego Komitetu Pokoju koncert kameralny w wykonaniu B. Hesse-Bukowskiej na

który przybyli przedstawiciele władz państwowych i partyjnych. W dniu 24 lutego odbyło się uroczyste przyjęcie w Belwederze, wydane przez przewodniczącego Rady Państwa M. Spychalskiego. W przyjęciu uczestniczyli przedstawiciele władz państwowych, dyrektor Instytutu Badań Literackich K. Wyka, pisarze: J. Putrament, Cz. Centkiewicz, J. Przyboś, J.M. Gisges, J. Jurandot, dyrektor Agencji Autorskiej M. Rusinek oraz przedstawiciele wydawnictw.

W dniu 3 maja w Zamku Ostrogskich w Warszawie odbył się wieczór muzyki i poezji zorganizowany na cześć jubilatą przez Towarzystwo im. F. Chopina i Zarząd Koła Warszawskiego Związku Kompozytorów Polskich.

Z okazji urodzin Prezydium Światowej Rady Pokoju przyznało J. Iwaszkiewiczowi najwyższe odznaczenie Rady - złoty Medal im. Fryderyka Joliot-Curie.

Za zasługi dla kultury polskiej jubilat został odznaczony przez Radę Państwa - odznaką Budowniczego Polski Ludowej.

[Sprawozdania:] "Życie Warsz.", nr 42, nr 43, nr 47, nr 106.

[Przemówienia:] J. Ozga-Michałski. "Tyg. Kult.", nr 9. -

K. Rusinek. "Kultura", nr 9. [Artykuły:] K. Mętrak. "Tyg.

Kult.", nr 9. - J.A. Szczepański. "Tryb. Ludu", nr 50. -

Z. Wójcik: Iwaszkiewicz obecny. "Życie Warsz.", nr 46.

49

20 - A n k i e t a n a t e m a t s c e n a r i u s z y f i l m o w y c h zorganizowana przez redakcję miesięcznika "Kino". W ankiecie udział wzięli: R. Bratny, B. Czeszko i W. Żukrowski. Wypowiedzi pisarzy dotyczyły m.in. problemu adaptacji filmowej epiki i związanego z nią konfliktu między autorami a producentami filmowymi /sprawa przeróbek tekstu/. Fakt, że w Polsce

brak jest zawodowych scenarzystów tłumaczono nieopłacalnością materialną pisania scenariusza. Wynika to także z przeświadczenia pisarzy, że tworzą rzecz "niepełnowartościową".

Pisarz i ekran. "Kino", nr 2.

50

21 - Wybory prezydium Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich. Warszawa. Wiceprezesami ZG ZLP wybrani zostali: J. Putrament, Cz. Centkiewicz i J. Przyboś; sekretarzem - J.M. Gisges; skarbnikiem - J. Jurandot; zastępcą sekretarza - J. Dziarnowska, zastępcą skarbnika - J. Koprowski. Do prezydium weszli również: J. Lenart, L. Lewin i W. Machejek.

Przewodniczącym funduszu literatury został J. Lenart; przewodniczącymi komisji ZG ZLP zostali: L. Lewin - komisji zagranicznej, H. Michalski - komisji kwalifikacyjnej, J. Przyboś - komisji młodzieżowej, S. Średnicki - komisji współpracy z Centralną Radą Związków Zawodowych, W. Żukrowski - komisji współpracy z wojskiem, B. Nawrocka - komisji współpracy z Domem książki, K. Ożogowska - komisji literatury dziecięco-młodzieżowej, K. Piotrowski - komisji tłumaczy, J. Dobraczyński - komisji dokumentacyjnej, R. Bratny - komisji interwencyjnej, M. Szypowska - komisji budowy domu zasłużonego twórcy.

"Życie Warsz.", nr 45.

51

21 - Nagroda Pen-Clubu dla pisarzy zagranicznych propagujących polską kulturę i literaturę przyznana została poetce francuskiej Rosa Bailly.

52

25 - Konkurs na prozę i poezję zorganizowany przez WRN w Koszalinie i koszaliński Oddział ZLP. Jury pod przewodnictwem A. Olchy przyznało w dziale prozy pierwszą nagrodę Z. Góreckiemu za opowiadania: Żelazna ściana, drugą - Z. Zelwanowi za powieść: Między wiatrami oraz wyróżnienie za tom esejów Reguły gry; trzecią nagrodę zdobył E. Kozieł za pamiętnik Mój pierwszy krok. W dziale poezji pierwszą nagrodę przyznano Z. Flisowi, drugą M. Zalewskiemu, trzecią T. Ferenc.

"Il. Kur. Pol.", nr 51.

53

27-28 - III Legnickie Dni Poezji zorganizowane przez Miejską Radę Narodową, Dom Kultury i Klub Spółdzielczy "Parnasik" w Legnicy. W ramach Dni Poezji odbyło się seminarium na temat Zjawiska poetyckie w okresie 25 lat Polski Ludowej oraz Turniej Jednego Wiersza, w którym nagrody otrzymali: J. Gocioł, J. Styczeń i K. Świegocki.

"Agora", nr 25.

54

Marzec 1969

2 - Ankieta na temat książek reporta-
żowych 1968 roku, zorganizowana przez redakcję
"Tygodnika Kulturalnego". W ankiecie udział wzięli: K. Gold-
bergowa /kierownik Redakcji Reportażu w wydawnictwie "Iskry"/,
Z. Słowik /kierownik Redakcji Literatury Społeczno-Politycz-
nej wydawnictwa "Książka i Wiedza"/ i K. Bidakowski /kierow-
nik Redakcji Literatury Społeczno-Politycznej w wydawnictwie
"Czytelnik"/. Uczestnicy ankiety typowali najlepsze książki
reportażowe o tematyce krajowej, jakie ukazały się w 1968 r.
w reprezentowanych przez nich wydawnictwach. Za najwybitniejsze
pozycje wydawnictwa "Iskry" uznano: A. Mularczyka: Co się ko-
mu śni, W. Adamieckiego: Giełda bohaterów, J. Rolickiego:
Z życiem pod pachę. Z książek reportażowych wydawnictwa "Czy-
telnik" najwyżej oceniono: R. Kapuścińskiego: Kirgiz schodzi
z konia i L. Wolanowskiego: Pocztą do Nigdy-Nigdy. Przedsta-
wiciel "Książki i Wiedzy" podał rejestr pozycji reportażowych
wydawnictwa wyrażając jednocześnie życzenie pod adresem auto-
rów, aby książki reportażowe były bogato udokumentowane. Wobec
krytyków i recenzentów wysunął zarzut powierzchowności recen-
zji i małej rzetelności krytyki.

Organizatorzy ankiety zwrócili się także do reporterów: K.
Kąkolewskiego, B. Seidler i A.K. Wróblewskiego z prośbą o wy-
powiedź na temat własnego dorobku z 1968 r. i planów autorskich
na rok przyszły.

Wydawcy o reportażu. Reporterzy o sobie. "Tyg. Kult.", nr 9.

55

3 - Pierwszy numer miesięcznika społecz-
no-kulturalnego "Pobrzeże". Pismo

powstało z przekształcenia kwartalnika "Zapiski koszalińskie". Omawiać będzie problematykę pracy kulturalnej województw: koszalińskiego, gdańskiego i szczecińskiego.

56

5-7 - Udział delegacji Związku Literatów Polskich w VI międzynarodowej konferencji przedstawicieli związków pisarzy europejskich krajów socjalistycznych. Budapeszt. W skład delegacji weszli: J. Putrament, W. Żukrowski i L. Lewin. Tematem obrad były problemy ściślejszej współpracy związków pisarzy oraz udziału w pracach międzynarodowych organizacji kulturalnych i literackich. Uczestnicy obrad uchwalili m.in. wniosek, aby powołać do życia międzynarodowe czasopismo literackie krajów socjalistycznych.

"Tryb. Ludu", nr 66.

57

7 - Zgon Anny Kowalskiej w Warszawie /ur. 1903 r./. W dniu 12 marca odbył się pogrzeb pisarki w Alei Zasłużonych na Powązkach w Warszawie. Nad trumną przemówienie wygłosił prezes ZLP J. Iwaszkiewicz.

"Życie Warsz.", nr 57-59, nr 61. [Wspomnienia:] /m.e./ [M. Czuchnowski]. "Kierunki", nr 13/14. - K. Gąsiorowski, "Współczesność", nr 7. - J. Iwaszkiewicz. "Twórczość", nr 5. - K. Mętrak. "Kultura", nr 11.

58

10 - Dekada Kultury Bułgarskiej. Kraków. Dni kultury bułgarskiej inaugurujące w Polsce obchody 25-lecia Ludowej Republiki Bułgarii połączone były z obchodami 1100 rocznicy śmierci twórcy alfabetu słowiańskiego, Cyryla.

59

10 - S e s j a n a u k o w a p o ś w i ę c e n a l i t e r a t u r z e d w u d z i e s t o p i ę c i o l e c i a P o l s k i L u d o w e j zorganizowana przez Oddział Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza w Częstochowie. Częstochowa. Referaty wygłosili: J. Mikołajtis: U źródeł poezji polski współczesnej, J. Wójcicki: Poezja w okresie XXV-lecia PRL, E. Łągwieka: Większe formy literackie w powojennej twórczości Gałczyńskiego, W. Słodkowski: Tradycje współczesnej prozy polskiej, R. Karpowicz: Proza 25-lecia PRL, E. Cichła: Twórczość poetycka Częstochowy w dwudziestopięciolecu PRL, A. Baranowski: Wartość literatury Polski Ludowej. Materiały z sesji opublikowano w miesięczniku "Komunikaty Naukowe Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza" cz. 2, nr 7/10.

Z okazji sesji w salach liceum im Traugutta otwarto wystawę pierwszych książek i rękopisów powojennych. Komentarz do wystawy przygotowała S. Sebyłowa.

"Życie Częst. ", nr 60.

60

- "S p o t k a n i e z e s t o l i c ą" zorganizowane przez Wydział Propagandy Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Warszawa. W spotkaniu wzięło udział ok. trzydziestu pisarzy warszawskich. W Pałacu pod Blachą przedstawiono pisarzom perspektywy rozwoju miasta do 1985 r. Dyskutowano nad problemami życia miejskiego i potrzebie podejmowania tematyki warszawskiej w literaturze.

61

14 -W i e c z ó r k u c z c i p o e t y w ę g i e r s k i e g o E n d r e A d y' e g o zorganizowany w pięćdziesiątą rocznicę śmierci staraniem zarządu PEN-Clubu i Polskiego Oddziału Stowarzyszenia Kultury Europejskiej. Warszawa. Po słowie wstępnym

prezesa PEN-Clubu J. Parandowskiego, prelekcję o życiu i twórczości Ady'ego wygłosił T. Csorba. Wysłuchano też recytacji utworów poety w tłumaczeniu K. Iłlakowiczówny i S. Flukowskiego. Recytował M. Wyrzykowski.

"Życie Warsz.", nr 23.

62

14 - Spotkania pisarzy z robotnikami stołecznymi fabryk. Pisarze warszawscy zostali zaproszeni przez załogi kilku zakładów przemysłowych stolicy. Spotkania stanowiły okazję do wymiany myśli na temat roli pisarza we współczesnym świecie i losów literatury w okresie minionego ćwierćwiecza. Pisarze przekazali również informacje o bydgoskim zjeździe literatów. B. Czeszko spotkał się z warszawskimi hutnikami, S. Szmaglewska i A. Olcha - z aktywnymi warszawskimi zakładami odzieżowymi "Kora", J. Jurandot - z pracownikami Zakładów Wytwórczych Aparatury Wysokiego Napięcia "ZWAR", T. Łopalewski odwiedził Warszawskie Zakłady M - 2 na Mokotowie, E. Niziurski i B. Nawrocka - Zakłady im. Świerczewskiego, J. Dziarnowska i H. Rudnicka - Zakłady im. R. Luksemburg, J. Lenart - Zakłady Budowy Urządzeń Przemysłowych im. L. Waryńskiego a 50-osobowa grupa warszawskich pisarzy gościła w Fabryce Samochodów Ciężarowych na Żeraniu.

"Życie Warsz.", nr 63.

63

15 - Konkurs na kronikę o życiu wsi ogłoszony przez Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Pojezierze". Nagrody otrzymali: J. Kawecki, E. Bielawski, Z. i M. Stopowie, J. Nadolny, J. Szeffler, W. Armknecht i P. Ardzińska.

"Sł. Powsz.", nr 63.

64

17 - Nowy zarząd Warszawskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. W skład zarządu weszli: H. Auderska, wiceprezysi: A. Kuśniewicz, Z. Załuski, sekretarz L. Bartelski, skarbnik E. Niziurski oraz członkowie: S. Grochowiak, A. Jackiewicz, T. Łopalewski, R. Matuszewski, M. Roztworowski i M. Wisłowska.

"Życie Warsz.", nr 65, nr 68.

65

17 - Sesja naukowa poświęcona pamiętnikarstwu wiejskiemu zorganizowana przez Komisję Oświaty i Kultury Naczelnego Komitetu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, Komisję Pamiętnikarską Polskiej Akademii Nauk, Ludową Spółdzielnię Wydawniczą i redakcję "Tygodnika Kulturalnego". Warszawa.

"Nauka Pol.", nr 3. - Naukowe, literackie, społeczne walory pamiętnikarstwa. "Tyg. Kult.", nr 13.

66

20-30 - "Dekada książki dobrej i taniej" zorganizowana przez "Dom Książki". Na dekadę przygotowano 1200 tytułów publikacji wydanych w latach poprzednich. Wśród przece-nionych książek przeważały publikacje naukowe, popularno-naukowe i techniczne.

67

23 - Sprawa plagiatu powieści Jana Dąbrowskiego Miejsce pod niebem w sztuce telewizyjnej Zdzisława Skowrońskiego Notes wystawionej w 1968 r. Z zarzutem popełnienia plagiatu wystąpiła A. Dąbrowska, działająca w imieniu spadkobierców autora powieści Miejsce pod niebem.

Powołana przez Zarząd Główny Związku Literatów Polskich Komisja w składzie: przewodniczący J. Koprowski, członkowie: W. Natanson i K. Piotrowski po szczegółowym porównaniu obu tekstów i ustaleniu zakresu zbieżności motywów stwierdziła, że "są to dwa różne utwory". Uwzględniając fakt, że zarówno w wywiadzie udzielonym we wrześniu 1968 r. tygodnikowi "Ekran" i wywiadzie dla programu "Tele-Echo", a także w listach do redakcji "Życia Warszawy", "Ekspresu" i tygodnika "Radio i Telewizja" - Z. Skowroński wymienił książkę Dąbrowskiego jako jedno z dwu źródeł z jakich korzystał przy pisaniu sztuki /obok Pamiętników bezrobotnych/. - Komisja nie dopatrzyła się naruszenia etyki zawodowej.

W sprawie "Notesu" /Orzeczenie Komisji ZG ZLP/. "Życie Lit.", nr 12.

68

24 - P o w s t a n i e T e a t r u A u t o r ó w " P o k o l e n i e ". Warszawa. Teatr powstał z inicjatywy i pod patronatem Związku Młodzieży Socjalistycznej oraz grupy pisarzy. Dyrektorem Teatru "Pokolenie" został W. Rutkiewicz, a kierownikiem artystycznym M. Dmochowski. Z kierownictwem współpracuje Rada Programowa w składzie: S. Grochowiak, J. Krasieński, J. Kłosowicz, R. Samsel, Z. Najdowski, B. Pogorzelska, J. Trunkwalter i O. Zaborska. Teatr zainaugurował działalność 24 marca premierą Dni przestępnych S. Grochowiaka. Teatr ma być placówką poświęconą współczesnej dramaturgii zaangażowanej autorów polskich.

"Alm. Sceny Pol."

69

24-29 - Wystawa ksiązek naukowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej zorganizowana w księgarni wzorcowej Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych Polskiej Akademii Nauk, w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Ekspozycja objęła ponad 400 tytułów ksiązek i czasopism naukowych ze wszystkich dziedzin wiedzy.

"Nauka Pol.", nr 4.

70

25-26 - Sympozjum na temat roli regionalnych czasopism społeczno-kulturalnych zorganizowane pod redakcją dwutygodnika "Kamena" i Lubelski Oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Kazimierz. W sympozjum wzięło udział ponad 80 dziennikarzy.

⟨Sprawozdania:7 /jot/ ⟨M. Jaworski7 "Współczesność", nr 11.
K. Nowicki. "Fakty i Myśli", nr 9. ⟨Stenogram dyskusji:7
K. Frejdlich. J. Goczoł. Z. Hardt. M. Jaworski. M.A. Jaworski. I.G. Kamiński. R. Karaś. K. Kostyrko. T. Kupuś.
W. Majewska. E. Milewski. J. Torończyk. I. Wiertel. R. Wiśniewski. R. Wróbel. "Kamena", nr 9.

71

26 - Premiera filmu Pan Wołodyjowski. Kielce. Film stanowił adaptację powieści H. Sienkiewicza. Reżyserował J. Hoffman. W rolach głównych wystąpili: T. Łomnicki /Michał/, M. Zawadzka /Basia/, M. Pawlikowski /Zagłoba/, B. Brylska /Krzysia/, W. Olbrychski, J. Nowicki i inni.

72

30 - "Order Stańczyka" za osiągnięcia w dziedzinie kultury i sztuki w 1968 r. przyznawany przez redakcję miesięcznika "Litera" otrzymali

m.in. J. Piepka za powieść Dzierzby w głogach, B. Sychta za Słownik gwar kaszubskich i R. Kukier za monografię Kaszubi bytowscy.

"Głos Wybrz.", nr 77.

73

31 - Dni Kultury Węgierskiej z okazji pięćdziesiątej rocznicy powstania Węgierskiej Republiki Rad.

"Życie Warsz.", nr 77

74

- Nagroda PEN-Clubu dla tłumaczy literatury obcej przyznana została M. Jastrunowi. Wysoko oceniono zwłaszcza przekłady: Elegii duinejskich i Wyboru poezji R.M. Rilkego oraz Poezji wybranych F. Hölderina.

"Życie Warsz.", nr 60.

75

KWIECIEŃ

1 - Polemika na temat problemu odrodzenia współczesnej poezji prowadzona na łamach tygodnika "Pomorze". Polemikę wywołał artykuł S. Melkowskiego /"Pomorze", nr 7/ zawierający pogląd, że w obecnej literaturze panuje tzw. "dulszyczyna", tj. przyznawanie wartościom pozornym rangi wartości istotnych. Odrodzenie tej literatury, zwłaszcza poezji polskiej może nastąpić tylko przez powrót do źródeł ludowych i narodowych. Pogląd ten zaatakowali: W. Rożewski i J. Krysiak. Autorzy wypowiedzi polemicznych stwierdzali, że ludowa inspiracja "ma charakter ograniczony i nie obejmuje całokształtu problematyki współczesnej" oraz, że

"związek współczesnego poety musi dziś siłą rzeczy, opierać się na znacznie szerszej niż literatura ludowa podstawie" /W. Roszewski/. Wyrażali przy tym wątpliwość co do wartości artystycznej zbiorku S. Poręby Opowieść o pniaku pozytywnie wyróżniającego się - zdaniem S. Melkowskiego - na tle "nowodulszczynny" - nasyceniem ludowością i swym antyprofesjonalnym charakterem.

W odpowiedzi S. Melkowski podtrzymał zawartą w artykule tezę wyjaśniając, że "uznanie prawa istnienia dla poezji amatorskiej, poezji prymitywnej /w tym sensie w jakim twórcą "prymitywnym" był Nikifor/ stanowi krok pierwszy do odrodzenia poezji polskiej".

S. Melkowski: Kto się nie boi Zbyszka Dulskiego? "Pomorze", nr 7. - W. Roszewski: Raz na ludowo. "Pomorze", nr 8. - J. Kryszak: Szczęśliwy poeta, szczęśliwy krytyk czyli o pewnym manifeście "nowej wiary poetyckiej". "Pomorze", nr 9. - S. Melkowski: Poezja bez zobowiązań. "Pomorze", nr 10.

76

2 - Zgon Zenona Klemensiewicza w katastrofie lotniczej w okolicy Zawoi pod Krakowem. /językoznawca, ur. 1891/.

W dniu 8 kwietnia w auli Krakowskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk została wystawiona trumna ze zwłokami uczonego. Zmarłego żegnali przedstawiciele licznych towarzystw naukowych, delegacje organizacji społecznych i wyższych uczelni z całego kraju. Przemówienia na cmentarzu wygłosili: przedstawiciel Rady Narodowej m. Krakowa - J. Antoniszczak, wiceprezes Polskiej Akademii Nauk - M. Miesowicz, prezes Zarządu Głównego Związku

Nauczycielstwa Polskiego - R. Walczak, w imieniu Uniwersytetu Jagiellońskiego - F. Sławski i W. Doroszewski.

[Sprawozdania:] "Polityka", nr 15. - "Życie Warsz.", nr 80.

[Wspomnienia:] J. Kądziała. "Tyg. Kult.", nr 16. - M.R. Mayenowa. "Pam. Lit.", nr 4. - W. Natanson. "Za i przeciw", nr 18. - K. Pisarkowa. "Biul. Pol. Tow. Językozn.", nr 27.

77

4-10 - Wystawa z okazji czterechsetlecia urodzin Piotra Kochanowskiego zorganizowana na zlecenie Krakowskiego Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Bibliotece Jagiellońskiej. Kraków.

W. Berbelicki. "Biul. Bibl. Jag.", nr 1/2.

78

6 - III Ogólnopolski Turniej Poezji Zaangażowanej zorganizowany przez Zarząd Wydziałowy Związku Młodzieży Socjalistycznej Filologii Uniwersytetu Wrocławskiego i redakcję miesięcznika "Agora". Na konkurs wpłynęło 300 wierszy od 61 autorów. Jury pod przewodnictwem M. Kozioł przyznało nagrody: H. Kubickiemu, G.A. Łapszyńskiemu i C. Czernikowi. Nagrodę specjalną grupy literackiej "Agora" otrzymał M. Buchowski, nagrodę publiczności - K. Ivossé.

"Życie Lit.", nr 14.

79

6 - Ankieta: Najlepsza książka w polskiej literaturze katolickiej ostatniego 25-lecia ogłoszona przez redakcję tygodnika "Kierunki" oraz redakcje "Słowa Powszechnego", "Wrocławskiego Tygodnika Katolików" i tygodnika "Zorza". Celem ankiety było

wytypowanie najwybitniejszych i najwartościowszych pozycji z zakresu literatury pięknej, powstałych w ostatnim 25-leciu z inspiracji światopoglądu katolickiego i opublikowanych w Polsce Ludowej. Organizatorzy zwrócili się także do krytyków literackich współpracujących z "Kierunkami" o wytypowanie najlepszych, ich zdaniem, książek z powojennej literatury katolickiej i o szerszą motywację tego stanowiska.

W ankiecie wzięło udział ponad tysiąc czytelników. Pierwsze miejsce uzyskała powieść J. Dobraczyńskiego: Listy Nikodema /1952 r./, miejsca kolejne: Bolesław Chrobry A. Gołubiewa, Troja Północy Z. Kossak i Z. Szatkowskiego, Rapsodia Świdnicka W.J. Grabskiego, Dziedzictwo Z. Kossak, Jezus z Nazarethu R. Brandstaettera, Przemija postać świata K. Malewskiej, Kamienne tablice W. Żukrowskiego, Klucz mądrości J. Dobraczyńskiego i Romans z ojczyzną J. Zawieyskiego

[Ogłoszenie:] "Kierunki", nr 14. [Wypowiedzi:] "Kierunki": Z. Dolecki [na temat książki J. Dobraczyńskiego Listy Nikodema], nr 14. - B. Kazimierczyk [na temat książki J. Zawieyskiego Romans z ojczyzną], nr 14. - Z. Irzyk [na temat książki J.W. Grabskiego Rapsodia świdnicka], nr 15 - J. Piechowski [na temat książki H. Malewskiej Przemija postać świata], nr 16. - A. Dzięgielewski [na temat książki E. Szelburg-Zarembiny Zakochany w miłości], nr 16. - J. Szczawiński [na temat książki Z. Umińskiego Na północ od Alp], nr 16. - R. Szpor [na temat książki Z. Kossak i Z. Szatkowskiego Dziedzictwo], nr 17. - W. Wnuk [na temat książki Z. Starowieyskiej-Morstinowej Patrzą i wspominam], nr 20. - K. Narutowicz [na temat książki R. Brandstaettera Jezus z Nazarethu], nr 20. - A. Piotrowski [na temat książki A. Gołubiewa Bolesław Chrobry], nr 21. - A. Grajewska [na

temat książki T. Parnickiego Tylko Beatrice, nr 21. -
 J. Szczypka [na temat książki W. Żukrowskiego Kamienne
 tablice], nr 24. [Omówienie ankiety:] "Kierunki", nr 27.
 - "Sł. Powsz.", nr 147, nr 161, nr 164. - "Wrocł. Tyg.
 Katol.", nr 29.

80

8-12 - Wystawa książek łужиńskich z Budzi-
 szyna w Pałacu Kultury i Nauki. Warszawa. Ekspozycja sta-
 nowiła przegląd dorobku wydawnictwa "Domowina" i objęła ok.
 150 publikacji z dziedziny literatury, historii, etnografii
 i językoznawstwa. Wystawę powtórzono w Bibliotece Jagiellońs-
 kiej w Krakowie w dniach 21-24 kwietnia.

"Nauka Pol.", nr 4.

81

10 - Międzynarodowy konkurs na słuchow-
 isko współczesne zorganizowany przez Rozgłoś-
 nie: Zagrzeb - Praga - Warszawa. Jury przyznało 3 równorzędne
 nagrody następującym słuchowiskom: Dziecko z oberży R. Vucko-
 vica /Jugosławia/, Brygada M. Uhde /Czechosłowacja/ i Czy
nie zbrzydły już wam wasze meble? M. Toneckiego /Polska/.

"Życie Warsz.", nr 98.

82

12 - Umowa o współpracy między Związkiem
 Literatów Polskich a Związkiem Pi-
 sarzy Bułgarskich na 1969 r. została pod-
 pisana w Sofii.

"Życie Warsz.", nr 88.

83

13 - Jubileusz pięćdziesięciolecia pracy

twórczej Marii Zientary-Malewskiej i Gustawa Leydinga. Olsztyn.

/PAP/. Jubileusz pisarzy Warmii i Mazur. "Tryb. Ludu", nr 102.

84

13 - Nowy zarząd Oddziału Związku Literatów Polskich w Poznaniu. W skład zarządu weszli: G. Górnicki - prezes, T. Kraszewski i F. Fornalczyk - wiceprezesi, Chądzińnikolau - sekretarz, A. Rogalski - skarbnik, E. Naganowski i E. Balcerzan - członkowie.

"Życie Lit.", nr 15.

85

14-23 - Cykl odczytów: Z dziejów literatury polskiej zorganizowany przez Instytut Bdań Literackich Polskiej Akademii Nauk i Stołeczny Uniwersytet Powszechny Towarzystwa Wiedzy Powszechniej. Warszawa. Pałac Kultury i Nauki. Wygłoszono następujące prelekcje: 14 kwietnia - Z. Goliński: Oświeceniowe tradycje literatury polskiej; 16 kwietnia - A. Witkowska: Tradycje romantyzmu polskiego w literaturze; 17 kwietnia - S. Treugutt: Stanisław Wyspiański; 19 kwietnia - K. Wyka: Literatura polska między wojnami; 21 kwietnia - R. Przybylski: Jarosław Iwaszkiewicz; 22 kwietnia - R. Wojciechowski: Folklor w literaturze narodowej; 23 kwietnia - Z. Żabiński: 25 lat literatury w Polsce Ludowej.

"Życie Warsz.", nr 88.

86

14 - Umowa o współpracy między Związkiem Literatów Polskich a Związkiem Pisarzy Niemieckich na 1969 r. została podpisana w Berlinie.

<http://rcin.org.pl>

Współpraca literatów Polski i NRD. "Życie Warsz.", nr 89.

87

- 15 - W i z y t a p i s a r k i r a d z i e c k i e j A. B a r t o - przewodniczącej radzieckiego Oddziału Międzynarodowego Stowarzyszenia Literatury i Sztuki dla dzieci i młodzieży. Pisarka odbyła szereg spotkań z polskimi autorami literatury dziecięcej, z redakcjami pism młodzieżowych i dziecięcych oraz młodzieżą szkolną.

"Dok. Pras."

88

- 18 - K o n k u r s n a r a d i o w e a u d y c j e l i t e r a c k i e ogłoszony przez Polskie Radio. Nagrody otrzymali: K. Kor- das za słuchowisko Rozliczenie, J. Tabor za słuchowisko Cze- kanie, M. Tonecki za słuchowisko Czynie zbrzydły wam już wasze meble? Słuchowisko M. Toneckiego zostało wytypowane do Między- narodowego Konkursu Radiowego /zob. poz. 82/.

"Expr. Wiecz.", nr 92.

89

- 19 - W y s t a w a p o l s k i c h p u b l i k a c j i t a n d e t - n y c h o k r e s u d w u d z i e s t o l e c i a m i ę d z y - w o j e n n e g o zorganizowana w Bibliotece Uniwersytetu Łódz- kiego. Otwarcie wystawy poprzedziła prelekcja właściciela eks- ponowanych zbiorów J. Dunina: Powyżej i poniżej Mniszkówny. Przyczynek do dziejów polskiej książki i czytelnictwa.

A. Zgnilicka. "Kulisy", nr 15.

90

- 19 - I O g ó l n o p o l s k i k o n k u r s l i t e r a c k i zorganizowany przez Radę Naczelną Zrzeszenia Studentów Pols- kich i redakcję tygodnika "Poglądy". W dziale prozy pierwsze miejsce zdobył Z. Strzałkowski, w dziale dramatu - A. Żaleja, w dziale poezji - M. Kuźniak. Nagrodę specjalną za utwór

najbardziej zaangażowany ideowo otrzymał M. Zieliński.

"Kur. Lub.", nr 92.

91

20 - P o r a n e k p o e t y c k i zorganizowany dla uczczenia 25-lecia Polski Ludowej przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS. Dom pod Królami. Warszawa. W poranku wzięli udział: S.R. Dobrowolski, S. Flukowski, J.M. Gisges, Z. Jerzyna, E. Kozikowski, T. Kubiak, J. Lau, L. Lewin, B. Ostromecki, L. Pasternak, J. Przyboś, J. Ozga-Michalski, A. Rymkiewicz, W. Segal, J. Zagórski i A. Zaniewski.

"Życie Warsz.", nr 91.

92

20 - Z g o n J a n a D u r r - D u r s k i e g o /historyk literatury, ur. 1902 r./ . Pogrzeb uczonego odbył się 24 kwietnia w Łodzi.

[Wspomnienia:] B. Gołębiowski, E. Fijałkowski. "Biul. Polonist.", nr 35. - J.Z. Jakubowski. "Kultura", nr 23. - R. Leszczyński. "Pam. Lit.", nr 4. - Z. Libera. "Prz. Hum.", nr 6. - J. Nowak-Dłużewski. "Kierunki", nr 21.

93

21-26 - W y s t a w a h o l e n d e r s k i c h k s i ą ż e k n a u k o w y c h zorganizowana przez Ośrodek Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych Polskiej Akademii Nauk. Pałac Kultury i Nauki. Warszawa. Na wystawie zgromadzono ponad 400 książek ze wszystkich dziedzin nauki.

"Nauka Pol.", nr 4.

94

21 - Z g o n W a l d e m a r a B a b i n i c z a w Nałęczowie /pisarz, publicysta, działacz kulturalny, ur. 1902 r./

Pogrzeb pisarza odbył się 24 kwietnia w Nałęczowie.

[Sprawozdania:] "Życie Warsz.", nr 97, nr 98. [Wspomnienia:] K. Bielski. "Kamera", nr 11. - J. Koprowski "Odgłosy", nr 22. - K. Koźniowski. "Polityka", nr 21. - Z. Mikułski. "Kult. i Życie", nr 15.

95

22 - Konkurs na reportaż o pracy ideowo-wychowawczej Związku Młodzieży Wiejskiej zorganizowany przez Zarząd Główny ZMW. Nagrody otrzymali: M. Pisarek z tygodnika "Zarzewie" i W. Szyman-derski ze "Sztandaru Młodych".

"Dz. Lud.", nr 96.

96

22 - Jubileusz pięćdziesięciolecia pracy twórczej i siedemdziesięciolecia urodzin Stanisława Strumph-Wojtkiewicza. W Domu Nauczyciela w Warszawie odbył się jubileuszowy wieczór literacki zorganizowany staraniem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Marynistów Polskich.

"Życie Warsz.", nr 96.

97

22 - Konkurs na najlepiej wydaną książkę 1968 r. ogłoszony przez Polskie Towarzystwo Wydawców Książek. Przyznano dziewięć nagród głównych. Otrzymały je m.in. wydawnictwa: Nasza Księgarnia /za pozycje: B. i M. Grzimek Serengeti nie może umrzeć oraz H. Januszevska: Kot w butach/, Państwowy Instytut Wydawniczy /za tomik poezji L. Staff: Gałąź kwitnąca/. Nagroda specjalna Związku Zawodowego Pracowników Książki Prasy i Radia przyznana została Państwowemu Instytutowi Wydawniczemu za książkę Poeci świata - Wietnamowi.

98

24 - Spotkanie literatów śląskich z I sekretarzem Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Katowicach - E. Gierkiem. Tematem spotkania były problemy rozwoju kultury i sztuki w regionie śląsko-dąbrowskim.

"Życie Warsz.", nr 98.

99

25-26 - I V O g ó l n o p o l s k i F e s t i w a l P o e z j i zorganizowany przez Wydział Kultury Powiatowej Rady Narodowej w Łodzi i Oddział Związku Literatów Polskich. Łódź. W festiwalu wzięło udział ok. stu osób reprezentujących środowiska literackie całego kraju. W pierwszym dniu odbyła się sesja literacka, podczas której wygłoszono trzy referaty. A. Sandauer dokonał periodyzacji polskiej poezji powojennej według kryterium pokoleniowego i stosunku poezji do historii i ideologii. A. Lam mówił o "awangardzie poetyckiej wczoraj i dziś". M. Sprusiński w odczycie: Poezja polska 1945-1968. Znaki niepokoju i imiona prawdy dokonał typologii poetów na podstawie ich stosunku do tradycji i nowatorstwa. W drugim dniu festiwalu ogłoszono wyniki konkursów. W skład jury weszli: J. Iwaszkiewicz /przewodniczący/, E. Bryll, S. Czernik, J. Z. Jakubowski, J. Koprowski, A. Lam, R. Matuszewski, M. Piechal, J. Rogoziński, A. Rymkiewicz, A. Sandauer, S. Skwarczyńska, M. Sprusiński, R. Stefańczyk i K. Wyka. W konkursie na najlepszy utwór poetycki jury nie przyznało pierwszej nagrody, natomiast równorzędne drugie nagrody przypadły w udziale: W. Kazaneckiemu za wiersz: Posuwamy się naprzód, B. Garbosowi za wiersz: Komedia ludzka i J. Jar-mołowskiemu za wiersz: Z mrozu strugane. Nagrody trzecie otrzymali

W. Kazanecki za wiersz: Łuk triumfalny i Z. Strzałkowski za wiersz: Próba rozrachunku. Nagrodę publiczności przyznano E. Garnuchowi za wiersz: Chleb. Nagrodę nadzwyczajną ufundowaną z okazji ćwierćwiecza Polski Ludowej przez Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi, jury przyznało W. Szymborskiej za tom poezji: Sto pociech. Dwie równożędne nagrody za najlepszy tom wierszy opublikowany w 1968 r. otrzymali: J. Huszcza /Stara pijalnia/ i A. Rymkiewicz /Dziki powój/, a nagrodę za najlepszy tom esejów o poezji przyznano S. Czernikowi /Trzy zorze dziewicze/.

J. Witan. "Poezja", nr 7. - S. Czernik, A. Lam, R. Matuszewski, M. Piechal, A. Sandauer, K. Wyka: Ogólnopolski Festiwal Poezji. "Odgłosy", nr 17.

100

25-27 - V I I K ł o d z k a W i o s n a P o e t y c k a p o d
h a s ł e m : P o e z j a a w s p ó ł c z e s n o ś ć z o r -
g a n i z o w a n a p r z e z T o w a r z y s t w o M i ł o ś n i k ó w Z i e m i K ł o d z k i e j , O d -
d z i a ł Z w i ą z k u L i t e r a t ó w P o l s k i c h w e W r o c ł a w i u i r e d a k e j ę m i e -
s i ę c z n i k a " O d r a " . O g ó l n o p o l s k i e s p o t k a n i e p o e t ó w i k r y t y k ó w
r o z p o c z ę ł o s i ę d y s k u s j ą n a d r e f e r a t a m i : M . K o z i o ł o s t o s u n k u
p o e t y d o j ę z y k a , A . S a n d a u e r a o s t o s u n k u p o e z j i d o i d e o l o g i i
i J . S ł a w i ń s k i e g o n a t e m a t : p o e t a a w s p ó ł c z e s n o ś ć . N a j w i ę c j
g ł o s ó w p o l e m i c z n y c h w y w o ł a ł o w y s t ą p i e n i e A . S a n d a u e r a . Z a w a r ł
w n i m k r y t y k p r o p o z y c j e u p o r z ą d k o w a n i a p o e z j i p o l s k i e j , b i o -
r ą c z a k r y t e r i u m p o d z i a ł u s t o s u n e k p o e t ó w d o i d e o l o g i i . W y r ó ż -
n i ł : p o e t ó w a i d e o l o g i c z n y c h / n p . M . B i a ł o s z e w s k i / , e k s i d e o l o -
g i c z n y c h / n p . W . S z y m b o r s k a / , a n t y i d e o l o g i c z n y c h / n p . Z . H e r b e r t /
i p o e t ó w p a r a i d e o l o g i c z n y c h / n p . E . B r y l l / . W d y s k u s j i g ł o s
z a b i e r a l i m . i n . : A . F a l k i e w i c z , J . S ł a w i ń s k i , J . M a c i e j e w s k i
i R . D r a h a n .

Pamięci K.K. Baczyńskiego poświęcona została sesja, podczas której mówili o poecie: J. Błoński i K. Gąsiorowski. Odbyła się także tradycyjna "Noc poezji i jazzu" połączona z konkursem na parodię i parafrazę poetycką. Jury w składzie: A. Sandauer, M. Kozioł i J. Sławiński przyznało nagrody: M. Jodłowskiemu /za parodię Grochowiaka/, S. Dróżdź /za parodię Białoszewskiego/. Jednocześnie jury "młodych" nagrodziło J. Czopika za parodię poezji Stachury. Nagrodę publiczności otrzymali: A. Bartyński i B. Michnik.

"Twórczość", nr 7. - "Poezja", nr 9.

101

27 - Nowy zarząd Oddziału Związku Literatów Polskich w Łodzi. W skład zarządu weszli: W. Jażdżyński - prezes, T. Papier i E. Szuster - wiceprezesi, I. Sikirycki - sekretarz, R. Łoboda - skarbnik oraz A. Ostoja-Owsiany i M. Wawrzkiwicz - członkowie zarządu.

"Życie Lit.", nr 17.

102

27 - Polemika na temat literatury młodych prowadzona na łamach miesięcznika "Student" wywołana została artykułem J. Pieszcachowicza, zawierającym krytyczną ocenę twórczości młodych pisarzy. Polemika koncentrowała się wokół postawionego w artykule zarzutu braku poczucia ciągłości tradycji w twórczości "młodych", wokół krytyki literatury "małego realizmu" oraz stwierdzenia nie naturalnej sytuacji "młodych" polegającej na tym, że i krytycy zwrócili się całkowicie przeciw swojej generacji pisarskiej, negując jej twórczość i "założenia światopoglądowe".

J. Pieszcachowicz: Perspektywy literatury młodych. "Stu-

dent", nr 1/2. - J. Wojciechowski. "Student", nr 3. - J. Pieszczachowski. "Student", nr 3. - T. Nyczek. "Student", nr 4. - J. Mrzygłodzki. "Student", nr 7/8.

103

27 - Dzieła ćwierćwiecza - cykl artykułów w tygodniku "Kultura" poświęcony trzydziestu wybitnym powieściom napisanym lub po raz pierwszy opublikowanym w Polsce Ludowej. Na cykl złożyły się następujące Szkice: M.L. Bartelski "Medaliony": zapis zbrodni /nr 17/; A. Budzyński: Książka szablą pisana: "Z kraju milczenia" Wojciecha Żukrowskiego /nr 24/; B. Czeszko: Requiem dla heftlinga /Tadeusz Borowski/ /nr 19/; J. Fuksiewicz: Co się komu widzi w snach: "Sennik współczesny" Tadeusza Konwickiego /nr 30/; S. Grochowiak: Zrywanie więzi? "Spiżowa Brama" Tadeusza Brezy /nr 33/; A. Gronczewski: "Sława i chwała": gorzka radość poznania /nr 20/; Z. Macużanka: Świadectwo poświęcenia: "Kolumbowie rocznik 20" Romana Bratnego /nr 31/; A. Makowiecki: Opowieść o zagładzie: Seweryny Szmaglewskiej "Dymy nad Birkenau" /nr 26/; K. Mętrak: Traktat o naturze wojny: "Tren" Bohdana Czeszki /nr 25/; K. Mętrak: Rzecz o przemienieniu Polski w świadomość: "Srebrne orły" Tadeusza Parnickiego /nr 28/; W. Nawrocki: Pamiętka po czasach, które minęły /"Pamiętka z Celulozy" Igora Newerlego/ Nr 18/; B. Ostromęcki: Ocalenie od zapomnienia: "Pieśni" K.I. Gałczyńskiego /nr 29/; M. Sprusiński: "Otwórz, nie bój się". "Czarny Potok" Leopolda Buczkowskiego /nr 32/; O. Terlecki: Dzieło Melchiora Wańkowicza: "Bitwa o Monte Cassino" /nr 22/; B. Zadura: "Popiół i diament" powieść o dwu racjach i jednej tragedii /nr 23/; J. Żurek: Rzeczy polskie /0 "Trzynastu opowieściach" Ksawerego Pruszyńskiego/ /nr 21/.

104

28 - Obchody pierwszej rocznicy zgonu Edwarda Csato. Na grobie krytyka na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach w Warszawie złożono kwiaty od przedstawicieli środowiska teatralnego.

"Życie Warsz.", nr 101.

105

28 - Konkurs na słuchowisko radiowe ogłoszony przez Naczelną Redakcję Audycji Literackich Polskiego Radia. Jury pod przewodnictwem W. Sokorskiego przyznało pierwszą nagrodę S. Fleszarowej-Muskat za słuchowisko W czas wojny i w czas pokoju. Nagrody drugie otrzymali J. Janicki za słuchowisko Kłaniaj się drzewom i Z. Wiktorczykowi za słuchowisko Pistolet. Nagrody trzecie przyznano: A. Szczypiorskiemu za słuchowisko Kula i A. Minkowskiemu za słuchowisko Żyj sam.

"Tryb. Ludu", nr 119.

106

29 - Umowa o współpracy między Związkiem Literatów Polskich i Związkiem Pisarzy Węgierskich na 1969 rok podpisana została w Warszawie. Umowa przewiduje m.in. powołanie komisji polsko-węgierskiej do spraw przekładowych i wydawniczych oraz nawiązanie współpracy czasopism kulturalnych: "Dialogu" z miesięcznikiem węgierskim "Nagvvilag" oraz "Kultury z tygodnikiem "Elet es Irodalon".

"Życie Warsz.", nr 102.

107

30 - Nagroda literacka Centralnej Rady Związków Zawodowych przyznana została J. Kawalcowi za powieść: Szukam domu i J. Mańkowskiemu za powieść:

Najpiękniej umiera gałąź. Przyznawana od czterech lat nagroda CRZZ wyróżnia utwory o wysokich wartościach ideowych i artystycznych, tematycznie związane z życiem i pracą klasy robotniczej.

"Życie Warsz.", nr 108.

108

- Nagrody "Ugrupowania 66" za najciekawsze tomiki młodych poetów. Jury w składzie: J. Styczeń, E. Korobłowski i J. Pluta przyznało doroczne nagrody S. Barańczakowi za tomik: Korekta twarzy i L. Kiełkowskiemu za tomik: Topografie serdeczne.

"Poezja", nr 4.

109

M A J

2-11 - IX Kaliskie Spotkania Teatralne. Kalisz. W festiwalu uczestniczyły teatry z Gniezna, Gorzowa, Kalisza, Koszalina, Lublina, Łodzi, Poznania, Wrocławia, Warszawy i Zielonej Góry. Wystawiono siedemnaście sztuk autorów polskich i obcych, spośród których jury pod przewodnictwem K. Skuszanke nagrodziło inscenizacje: Wesele S. Wyspiańskiego /Teatr im. Jaracza w Łodzi/, Rzeczy listopadowej E. Brylla /Teatr Polski z Poznania/, Bolesława Śmiałego S. Wyspiańskiego /Teatr Współczesny im. Wiercińskiego z Wrocławia/ oraz inscenizację Edwarda II Marlowe'a /Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Słowackiego, scena w Słupsku/. W czasie festiwalu odbyło się ogólnopolskie sympozjum poświęcone dramатовi polskiemu, zorganizowane przez Katedrę Literatury Uniwersytetu A. Mickiewicza

w Poznaniu. Referaty wygłosili: Z. Stefanowska: O "Improwizacji" zwanej Wielką i o sztuce improwizowania, K. Braun: O teatralności Norwida, A. Wanat: O "Klątwie" Stanisława Wyspiańskiego i M. Janion: Tragizm romantyczny na przykładzie twórczości Krasińskiego.

"Teatr", nr 11, nr 12.

110

3-4 - V I I T o r u ń s k i M a j P o e t y c k i zorganizowany przez Komisję Kultury Zrzeszenia Studentów Polskich przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, Wydział Kultury Wojewódzkiej Rady Narodowej i Miejskiej Rady Narodowej w Toruniu oraz Klub Związków Twórczych "Azyl". W symposium uczestniczyło około sześćdziesięciu poetów i krytyków z całego kraju. Referaty wygłosili: W. Roszewski na temat młodej i najmłodszej poezji polskiej, S. Barańczak na temat funkcji poezji w społeczeństwie oraz A. Sandauer: Współczesność w oczach poetów. Dyskusja koncentrowała się wokół sprawy poetyckiego zaangażowania, przy czym różnorodność reprezentowanych stanowisk i definicji samego terminu potwierdzała fakt, że zaangażowanie jest działalnością wielokierunkową i niejednoznaczną. Poruszano także problem funkcji literatury w społeczeństwie, określając ją jako: integracyjną /K. Gąsiorowski/ i dezintegracyjną /S. Barańczak/.

W Turnieju Jednego Wiersza laureatami zostali: J. Górański, S. Barańczak, B. Zadura i W. Paźniewski. Na zakończenie spotkania, na dziedzińcu toruńskiego zamku odbyła się Parada Poetów - impreza stanowiąca przegląd dokonań młodej i najmłodszej poezji polskiej.

"Twórczość", nr 7.

111

Maj 1969

3-4 - I V K r a j o w y Z j a z d K o r e s p o n d e n c y j -
n e g o K l u b u M ł o d y c h P i s a r z y p r z y
Z a r z ą d z i e G ł ó w n y m Z w i ą z k u M ł o d z i e -
ż y W i e j s k i e j zorganizowany z okazji dziesięciole-
cia działalności Klubu. Warszawa. W obradach wzięło udział
dziewięćdziesięciu delegatów ze wszystkich ośrodków regional-
nych. Obecni także byli przedstawiciele władz partyjnych,
kierownictwa Związku Młodzieży Wiejskiej i organizacji spo-
łeczno-kulturalnych. Zarząd Główny Związku Literatów Polskich
reprezentował J.M. Gisges. Uczestnicy obrad nakreślili prog-
ram pracy w dziedzinie twórczości literackiej i społeczno-kul-
turalnej w środowisku wiejskim oraz dokonali oceny dotychczas-
sowego dorobku klubu. Przewodniczący Krajowej Rady Klubu A.
Gierłowski omawiając dziesięcioletni dorobek klubu twórczego
przypomniał, że "podstawą programu KKMP jest łączenie polskiej
kultury ludowej z treściami ogólnonarodowej kultury socjalis-
tycznej oraz ukazywanie współczesnego życia Kraju". KKMP zrze-
sza około 440 stałych członków oraz ponad tysiąc członków -
korespondentów. Pod egidą Klubu wydano ponad 120 pozycji książ-
kowych. Otwierając dyskusję J.Z. Jakubowski podkreślił, że
nieodłącznym warunkiem powstawania literatury obywatelskiej i
zaangażowanej jest ścisły związek twórcy ze swym środowiskiem
i takie warunki spełniają młodzi pisarze zrzeszeni w KKMP.
Zjazd dokonał wyboru nowych władz. Przewodniczącym został po-
nownie A. Gierłowski. Powołano nowy Sekretariat oraz Krajową
Radę KKMP /35 osób/. Dwudziestu dwu działaczom wręczono Złote
Honorowe Odznaki ZMW.

Z okazji jubileuszu redakcja tygodnika "Zarzewie" /nr 16/
przeprowadziła dyskusję na temat perspektyw KKMP. W dyskusji
udział wzięli: H. Bereza, A. Gierłowski, R. Sulima, J. Bolek
<http://rcin.org.pl>

Maj 1969

/członek Krajowej Rady Klubu/ oraz S. Wiechno, K. Wójcik, J. Szpruch /przedstawiciele redakcji/. Uczestnicy dyskusji stwierdzili, że "swoisty dualizm zawodowy członków klubu jest zapowiedzią modelu nowej sylwetki pisarza, lepiej i mądrzej związanego z życiem" /Z. Wójcik/. Podkreślano, że twórczość członków Klubu związana jest z nurtem literatury empirycznej w odróżnieniu od literatury pretendującej do uogólnień filozoficznych. Waler autentyczności nadają jej stosowane często struktury literackie: gawęda i relacja /H. Bereza/. Członkowie Klubu podejmują w swej twórczości tematykę wiejską. O perspektywach rozwoju literatury ludowej i związanej z nim roli członków Klubu mówił R. Sulima: "Literatura ludowa wchodzi bez żadnych przymiotników do literatury ogólnonarodowej. Co ciekawsze - obserwujemy teraz dominację literatury >tematu wiejskiego, czyli tej, która widzi pracującego człowieka. Właśnie w ruchu KKMP są ludzie, którzy tę tematykę ^{po} prowadzą, ale już w sposób nowoczesny".

[Zjazd:] J.Z. Jakubowski, J. Berner, R. Błażejowski, Z. Brudnicki, T. Chudy, K. Czerwiński, T. Daszkiewicz, Z. Dąbek, A. Gierłowski, J. Jakubik, J. Janowski, A. Jaworski, J. Jedziniak, J. Łysek, S. Melkowski, A. Patey-Grabowska, S. Poręba, K. Śladowski, R. Sulima, R. Szpala, H. Waligórska, A. Waśkiewicz, H. Wolikowska, Z. Wójcik: Dyskusja na Zjeździe. "Regiony", nr 3/4. - Nasze osiągnięcia i zadania /Referat sprawozdawczo-programowy/. "Regiony", nr 3/4. [Dyskusja:] Twarzą do człowieka. Dyskusja o przyszłości KKMP. "Zarzewie", nr 16.

3-5 - X I I I O g ó l n o p o l s k i Z j a z d M ł o d y c h
P o l o n i s t ó w p o ł ą c z o n y z O g ó l n o p o l -
s k ą S e s j ą N a u k o w ą p o ś w i ę c o n ą l i t e -
r a t u r z e s t a r o p o l s k i e j z o r g a n i z o w a n y p r z e z
U n i w e r s y t e t Ś l ą s k i . K a t o w i c e . W o b r a d a c h u c z e s t n i c z y ł y d e l e g a -
c j e p r a c o w n i k ó w n a u k o w y c h i s t u d e n t ó w z w i e l u o ś r o d k ó w p o l o -
n i s t y c z n y c h w k r a j u . W y g ł o s z o n o d z i e w i ę t n a ś c i e r e f e r a t ó w n a
t e m a t l i t e r a t u r y s t a r o p o l s k i e j i j e j w p ł y w u n a p i ś m i e n n i c t w o
w s p ó ł c z e s n e .

"Poglądy", nr 11.

113

4 - A n k i e t a n a t e m a t w p ł y w u s p o t k a ń
a u t o r s k i c h i i n n y c h f o r m k o n t a k t u
z c z y t e l n i k a m i n a w a r s z t a t l i t e r a c -
k i z o r g a n i z o w a n a p r z e z r e d a k c j ę t y g o d n i k a "O d g ł o s y" . W a n k i e -
c i e u d z i a ł w z i ę ł i p i s a r z e : T . C h r ó ś c i e l e w s k i , I . G o m o l i c k i , J .
H u s z c z a , W . J a ż d ź y ń s k i i W . R y m k i e w i c z .

Czytelnik - istota nieznaną? "Odgłosy", nr 18.

114

4-25 - D n i O ś w i a t y , K s i ą ż k i i P r a s y . P o d e z a s
t e g o r o c z n y c h o b c h o d ó w D n i O ś w i a t y , K s i ą ż k i i P r a s y z o r g a n i z o -
w a n o o k . - t r z e c h t y s i ę c y k i e r m a s z y u l i c z n y c h n a k t ó r y c h p o d -
p i s y w a ł o s w o j e k s i ą ż k i s z e ś c i u s e t p i s a r z y . K i e r m a s z o m t o w a r z y s z y -
ł y f e s t y n y m ł o d z i e ż o w e o r g a n i z o w a n e p r z e z D o m K s i ą ż k i i Z w i ą -
z e k M ł o d z i e ż y W i e j s k i e j , k o n k u r s y i l o t e r i e k s i ą ż k o w e . D z i e ń
11 m a j a o b c h o d z o n y b y ł j a k o D z i e ń d z i a ł a c z a k u l t u r y , 18 m a j a -
j a k o D z i e ń u p o w s z e c h n i a n i a k u l t u r y w ś r o d o w i s k a c h r o b o t n i c z y c h
i 25 m a j a - j a k o D z i e ń d z i a ł a l n o ś c i k u l t u r a l n o - o ś w i a t o w e j n a
w s i . Z a s ł u ż e n i t w ó r c y i d z i a ł a c z e k u l t u r a l n i o t r z y m a l i o d z n a c z e -
n i a p a ń s t w o w e , m . i . n . <http://reim.org.pl> K r z y ż K o m a n d o r s k i O r d e r u

Maj 1969

Odrodzenia Polski a E. Bryll, T. Stępowski, A. Wasilewski -
Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski.

W dniach 18-25 maja odbyły się w Warszawie XIV Międzynarodowe Targi Książki. Wzięło w nich udział 2200 wydawnictw z 26 krajów oraz Organizacja Narodów Zjednoczonych. Na czterech kondygnacjach Pałacu Kultury i Nauki eksponowano 60 tys. książek. Ponad 60 proc. wystawionych pozycji stanowiły wydawnictwa naukowe i techniczne. Polskę reprezentowało 40 wydawnictw. Otwarto specjalne stoisko obrazujące dorobek edytorski w 25-lecie. Zorganizowano wystawę najpiękniej wydanych książek w ostatnim roku. W czasie Targów zawarto z wydawnictwami zagranicznymi szereg umów o wzajemnej dostawie książek i eksporcie polskich usług poligraficznych.

115

5 - Z a k o ń c z e n i e e d y c j i S ł o w n i k a J ę z y k a P o l s k i e g o. W Państwowym Wydawnictwie Naukowym w Warszawie odbyła się 5 maja uroczystość, związana z zakończeniem prac nad edycją 11-tomowego Słownika Języka Polskiego. Na uroczystość przybyli liczni przedstawiciele świata nauki, kultury i życia politycznego. Redaktor naczelny i twórca koncepcji naukowej dzieła W. Doroszewski został odznaczony Orderem Sztandaru Pracy I klasy nadanym mu przez Radę Państwa. Zastępcy redaktora naczelnego H. Auderskiej wręczono Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski a S. Skorupce - Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Słownik Języka Polskiego zawiera ponad 124 tys. haseł, z tego 20 procent neologizmów, w żadnym z dotychczasowych słowników nie rejestrowanych i nieomówionych. Zawarty w słowniku materiał językowy obejmuje dwa wieki: od połowy XVIII w. do połowy XX w.

"Nauka Pol.", nr 3. - Pomnik języka polskiego ostatnich

<http://rcin.org.pl>

dwóch stuleci /"Życie" rozmawia z prof. dr Witoldem Doroszewskim/. "Życie Warsz.", nr 100.

116

5 - O d z n a c z e n i e I r e n y T u w i m K r z y ż e m Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za całokształt pracy twórczej. Uroczystość dekoracji odbyła się w Ministerstwie Kultury i Sztuki.

"Życie Warsz.", nr 107.

117

10 - T u r n i e j J e d n e g o W i e r s z a zorganizowany podczas IV Festiwalu Kultury Studenckiej w klubie "Krzysztofory". Kraków. Jury w składzie: J. Błoński "przewodniczący", T. Nowak, J. Pieszczachowicz i C. Śliwiak nagrodziło S. Barańczaka za wiersz: Pajęczyna. Wyróżnienia przyznano: A. Biskupskiemu za wiersz: Głos pojedynczego człowieka, K. Sopuszki za fragment poematu: Rwanie lnu, Z. Strzałkowskiemu za utwór: Komentarz o narodzin mojego wieku i B. Zadurze za piosenkę.

"Poezja", nr 8.

118

10-24 - W i z y t a p i s a r z y i n d y j s k i c h P o e t y O m Anujana i dramaturga Sudhindra Sir-
c a r a na zaproszenie Związku Literatów Polskich.

"Życie Warsz.", nr 111.

119

10-11 - S e m i n a r i u m n a t e m a t L i t e r a t u r a X X -
- l e c i a P o l s k i L u d o w e j zorganizowane przez Centralny Ośrodek Szkolenia Kadr Stowarzyszenia PAX. Ojrzanów
k/Warszawy. Uczestnikami spotkania byli młodzi twórcy skupieni wokół ośrodków Wojewódzkich Stowarzyszenia PAX. Wygłoszone

Maj 1969

zostały następujące referaty: M. Kniedziejewicz: Literatura XXV-lecia powojennego, T. Fredro-Boniecki: Literatura katolicka XXV-lecia i J. Kawałko: Literatura młodych w XXV-leciu.

Uczestnicy seminarium dyskutowali na temat form zaangażowania pisarzy, próbowali uściślić pojęcia - twórca katolicki i dzieło katolickie, omawiali metody analizy dorobku pisarskiego, dokonywali oceny obecnego stanu polskiej literatury i poezji.

W czasie trwania seminarium odbył się także wieczór autorski uczestników spotkania.

"Sł. Powsz.", nr 122.

120

12 - Umowa o współpracy kulturalnej między Polską a Zjednoczoną Republiką Arabską na lata 1969 - 1970 została podpisana w Kairze.

"Życie Warsz.", nr 114.

121

15 - Zgon Adama Bunscha /pseudonim: Wart/ w Krakowie /dramaturg, ur. 1896 r./. Pogrzeb pisarza odbył się dnia 19 maja na Cmentarzu Salwatorskim w Krakowie.

[Noty:] "Życie Warsz.", nr 118. "Życie Lit.", nr 21.

[Wspomnienie:] W. Bodnicki. "Życie Lit.", nr 22.

122

17V-15VI - Wystawa poświęcona Cyprianowi Kamilowi Norwidowi pt. *Liroyka i druk* zorganizowana przez Bibliotekę Narodową i Towarzystwo Przyjaciół Książki otwarta została w Pałacu Rzeczypospolitej w Warszawie. Na uroczystość otwarcia wystawy przybyli przedstawiciele władz państwowych oraz liczni reprezentanci świata nauki i

Maj 1969

kultury. Wystawa, przygotowana według scenariusza J.W. Gomulickiego jest drugą powojenną ekspozycją poświęconą Norwidowi /pierwsza została zorganizowana w 1946 r. w Muzeum Narodowym w Warszawie/. Zgromadzono prawie wszystkie istniejące "norwidiana": 338 eksponatów, z których większość pochodzi ze zbiorów Biblioteki Narodowej i zbiorów prywatnych J.W. Gomulickiego. Ekspozycja obejmuje trzy działy: wydań tekstów i rękopisów Norwida, wydań prac o Norwidzie oraz druków okolicznościowych.

Z. Kliszko otworzył wystawę norwidowską w Warszawie. "Życie Warsz.", nr 118, nr 119.

123

17-24 - V F e s t i w a l P o l s k i e h S z t u k W s p ó ł -
c z e s n y c h. Wrocław. Na repertuar Festiwalu złożyły się przedstawienia Rzeczy listopadowej E. Brylla i Konduktu Drozdowskiego /Teatr Polski we Wrocławiu/, Dwóch teatrów J. Szaniawskiego /Teatr Współczesny z Warszawy/, Nocy cudów K.I. Gałczyńskiego /Teatr Dramatyczny m. st. Warszawy/, Bliskiego nieznanego Ścibora-Rylskiego i Non-stop M. Bordowicza /Teatr Polski z Warszawy/, Ballady wigilijnej E. Brylla /Teatr Ludowy z Nowej Huty/, Niemców L. Kruczkowskiego /Teatr im. Wyspiańskiego z Katowic/, Kim jesteś inżynierze? Wróbla /Teatr Powszechny z Łodzi/ i Procesu Winnickiej /Teatr im. Osterwy z Gorzowa/.

W czasie Festiwalu odbyła się sesja teatrologiczna, podczas której referaty wygłosili: B. Korzeniowski, J. Kreczmar, K. Puzyna, B. Frankowska, M. Fik, J. Kelera i A. Hausbrandt.

A.W. Kral: Festiwal niespełnionych oczekiwań. "Teatr", nr 14. - T. Burzyński: Czy barometr jest winny? "Teatr", nr 14.

124

Maj 1969

- 18 - Konkurs czytelniczy: "Złoty kłosa dla twórcy - Srebrne dla czytelników" zorganizowany przez redakcję "Dziennika Ludowego", "Dom Książki", Związek Młodzieży Wiejskiej i Towarzystwo Wiedzy Powszechnej pod patronatem ministra Kultury i Sztuki. W konkursie wzięło udział 500 tys. czytelników. Laureatami konkursu zostali: M. Moczar, B. Czeszko i S. Szmaglewska. Najpoczytniejsi z klasyków okazali się: Z. Nałkowska, S. Żeromski, W. Wasilewska, M. Fornalska i L. Kruczkowski. Wyróżnienia za największą liczbę spotkań z czytelnikami otrzymali: J.T. Dybowski i Z. Flisowski. Wręczenie nagród odbyło się 18 maja w Domu Chłopa w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 116, nr 117. [Wypowiedzi laureatów:]
B. Czeszko, J.T. Dybowski, Z. Flisowski, M. Moczar, S.
Szmaglewska. "Dz. Lud.", nr 116, nr 119.

125

- 18 - Wystawa: Kraków w literaturze pięknej wydanej w Polsce Ludowej zorganizowana w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Kraków.

"Życie Lit.", nr 20.

126

- 20 - Plebiscyt o nagrodą "Orlego Pióra" ogłoszony przez wydawnictwo Nasza Księgarnia, redakcję "Świata Młodych" oraz wydawnictwa: Czytelnik, Wydawnictwo Harcerskie, Iskry, Ludową Spółdzielnię Wydawniczą, Państwowe Wydawnictwo Śląsk i wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej. W dorocznym plebiscycie na najpopularniejszego autora książek dla młodzieży, czytelnicy "Płomyka" i "Świata Młodych" przyznali nagrody "Orlego Pióra" A. Cz. Centkiewiczom, A. Fiedlerowi i A.

Maj 1969

Bahdajowi. Na plebiscyt wpłynęło 7249 odpowiedzi.

"Życie Warsz.", nr 119.

127

21 - Ankieta na temat problemów polityki kulturalnej w Polsce zorganizowana przez redakcję dwutygodnika "Współczesność". W ankiecie wzięli udział kandydaci na posłów do Sejmu PRL: J. Gerhard, M. Grad, M. Kubicki, W. Machejek, W. Sokorski i W. Szewczyk. Uczestnicy ankiety wypowiadali się na temat problemów życia kulturalnego, które - ich zdaniem - winny być uwzględnione w pracach Komisji Kultury na najbliższym plenum Sejmu. Stwierdzano konieczność zaspokojenia postulatów środowiska literackiego i dziennikarskiego tj. rozbudowy usprawnienia organizacyjnego bazy poligraficznej, zwiększenia opieki nad młodymi twórcami, zachęcania do twórczej i naukowej krytyki literackiej /J. Gerhard/, rozwiązania problemu zaopatrzenia emerytalnego dla twórców /M. Kubicki/ oraz uregulowania spraw związanych z wydawaniem i upowszechnianiem książki /W. Szewczyk/.

Sejm i kultura. Mówią kandydaci na posłów. "Współczesność", nr 11.

128

25 - Ankieta na temat statusu społecznego krytyka i recenzenta w Polsce oraz sytuacji we współczesnej literaturze ogłoszona przez redakcję dwutygodnika "Fakty i Myśli". Uczestnicy ankiety: krytycy i recenzenci - wypowiadali się na temat warunków, w jakich wykonywany jest w Polsce zawód recenzenta i określali tendencje szczególnie istotne dla rozwoju literatury.

Maj 1969

[Wypowiedzi:] Krytycy i recenzenci: Z. Jankowski: Felieton światopoglądowy. "Fakty i Myśli", nr 11. - A.K. Waśkiewicz: Notatki o krytyce. "Fakty i Myśli", nr 11. - J. Kajtoch: Czy są w Polsce recenzenci? "Fakty i Myśli", nr 11. - S. Barańczak: Krytyka i krytycyzm. "Fakty i Myśli", nr 12. - F. Fornalczyk: O świadomość dążeń. "Fakty i Myśli", nr 12. - W. Sadkowski: Wyznania /znużonego/ recenzenta. "Fakty i Myśli", nr 13. - Z. Macużanka: Forma i treść krytyki. "Fakty i Myśli", nr 14. - W. Roszewski: Dziwny kij o dwóch końcach. "Fakty i Myśli", nr 14. - J. Ratajczak: Miejsce recenzenta. "Fakty i Myśli", nr 16. - D. Knysz-Rudzka: Czy możliwy jest podział funkcji? "Fakty i Myśli", nr 17. - J. Witan: Młoda poezja - młoda krytyka. "Fakty i Myśli", nr 17. - Z. Łukaszewicz: Zrozumieć przeżyć przekazać. "Fakty i Myśli", nr 18. - J. Rutkowski: O krytyce krytycznie. "Fakty i Myśli", nr 18. - J. Biernacki: Arcydzieł nie będzie. "Fakty i Myśli", nr 19. - J. Pieszczachowicz: Krytycy recenzenci i literatura. "Fakty i Myśli", nr 20.

[Podsumowanie ankiety:] K.N. [K. Nowicki]. "Fakty i Myśli", nr 21.

129

26 - K o n k u r s n a w i d o w i s k o t e l e w i z y j n e
zorganizowany w związku z 25-leciem Polski Ludowej przez Naczelną Redakcję Programów Artystycznych TV oraz z Głównym Zarządem Politycznym Wojska Polskiego i Centralną Radę Związków Zawodowych. Jury pod przewodnictwem W. Sokorskiego przyznało pierwszą nagrodę J. Janickiemu za utwór: W kuźni urodzony, dwie drugie nagrody - M. Z. Bordowiczowi za Orkiestrantów i A. Mularczykowi za Obecność, trzy trzecie nagrody - T. Hołujowi za

Maj 1969

Dwadzieścia pięć, S. Fleszarowej-Muskat za Tam i gdzie indziej
i M. Domańskiemu za Robocze dni.

"Alm. Sc. Pol."

130

28 - G d a ń s k i M a j L i t e r a c k i - impreza zorganizowana przez Koło Młodych przy gdańskim oddziale Związku Literatów Polskich oraz Wydział Kultury Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku. W ramach imprezy odbył się konkurs poetycki autorów nagrodzonych na dotychczasowych Wieczorach Jednego Wiersza. Jury w składzie: K. Gąsiorowski, K. Nowicki i J. Kotlica przyznało nagrody M. Hermanowi i E. Pawłowicz. Nagrodę publiczności otrzymał B. Chęćko.

"Poezja", nr 9.

131

28 - N a g r o d y L i t e r a c k i e i m. S t a n i s ł a w a P i ę t a k a przyznane przez Związek Młodzieży Wiejskiej, Związek Literatów Polskich, Ludową Spółdzielnię Wydawniczą i redakcję "Tygodnika Kulturalnego" za wybitne osiągnięcia w dziedzinie prozy, poezji i dramatu, tematycznie związanych z życiem wsi. Laureatami tegorocznej nagrody zostali T. Nowak za powieść: A jak królem, a jak katem będziesz. i E. Stachura za tom poetycki: Po ogrodzie niech hula szarańcza. Jury pod przewodnictwem J. Iwaszkiewicza postanowiło nie przyznawać w tym roku nagrody w dziedzinie dramatu. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się w siedzibie Zarządu Głównego Związku Młodzieży Wiejskiej w Warszawie. Wzięli w niej udział przedstawiciele władz państwowych.

"Poezja", nr 8. - "Tyg. Kult.", nr 29.

132

31 - W i z y t a p i s a r z a m a r o k a ń s k i e g o L. M e s s a r i - sekretarza generalnego Związku Pisarzy Marokańskich.

"Życie Lit.", nr 24.

133

29 - O b c h o d y s e t n e j r o c z n i c y z g o n u B r o n i s ł a w a T r e n t o w s k i e g o. W Instytucie Filozofii i Socjologii PAN odbyła się sesja naukowa poświęcona autorowi Chowanny, na której wygłoszono następujące odczyty: B. Suchodolski: Trentowskiego filozofia człowieka, A. Orłowski: Absolut i natura we wczesnych pracach Trentowskiego, T. Kazanecki: Pisma Trentowskiego o filozofii religii, A. Walicki: Dwie drogi odrodzenia religijnego: Trentowski i Mickiewicz, R. Kozłowski: Koncepcje "filozofii narodowej" Trentowskiego i Libelta.

[Sprawozdania:] "Stud. Filoz.", nr 4. - I. Krońska: Sprawa Trentowskiego trwa. "Twórczość", nr 8. [Artykuł:] L. Bandura: B. Trentowski /W setną rocznicę śmierci/. "Twórczość", nr 8.

134

CZERWIEC

1 - P i s a r z e - p o s ł a m i d o S e j m u P R L. Wśród czterystu sześćdziesięciu posłów wybranych do Sejmu znaleźli się pisarze: B. Czeszko, J. Gerhard, R. Hajduk, J. Iwaszkiewicz, M. Kubicki, W. Machejek, E. Osmańczyk, J. Ozga-Michalski, W. Sokorski, W. Szewczyk i Z. Załuski.

"Nowe Książ.", nr 13.

135

1 - O b c h o d y d z i e s i ą t e j r o c z n i c y z g o n u B o g u m i ł a W y s z o m i r s k i e g o - poety i dziennikarza.

Staraniem opolskiego oddziału Związku Literatów Polskich oraz Klubu Związków Twórczych odbył się w Opolu wieczór literacki poświęcony pamięci autora Porachunków nieosobistych. O twórczości Wyszomirskiego mówił jego przyjaciel S. Chmielnicki.

"Poglądy", nr 11.

136

4 - Jubileusz czterdziestolecia pracy twórczej Gabrieli Pauszer - Klonowskiej obchodzone w Domu Literatury w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 133, nr 139.

137

- Ankieta na temat książek dwudziestopięciolecia, wywierających największy wpływ na wychowanie patriotyczne młodzieży. W ankiecie udział wzięli E. Bryll i W. Żukrowski /pisarze/, A. Bukowska /krytyk literacki/, B. Gołębiowski /socjolog/, M. Issajewicz /inżynier/, M. Łopatkowa /pedagog/ i Z. Rysiówna /aktorka/.

Większość uczestników ankiety za podstawową lekturę rozbu-
dzającą wśród młodzieży patriotyzm uznała pamiętniki J. Chałasińskiego: Młode pokolenie chłopów oraz pozycje z cyklu Młode pokolenie wsi Polski Ludowej i literatury pięknej m.in. opowiadanie M. Dąbrowskiej: Na wsi wesele, J. Kawalca: Ziemi przypisany, J. Andrzejewskiego: Popiół i diament, W. Machejka: Rano przeszedł huragan, W. Myślińskiego: Nagi sąd, R. Bratnego: Kolumbowie, A. Momota: Tyle słońca, W. Żukrowskiego: Dni klęski, M. Szypowskiej: Wiadro pełne nieba, T. Parnickiego: Srebrne orły, Z. Załuskiego: Czterdziesty czwarty. Pozycje te w sposób autentyczny ukazują istotę przemian historycznych i społecznych w ostatnim 25-leciu.

<http://rcin.org.pl>

Książki dwudziestopięciolecia. "Zarzewie", nr 22.

138

6 - Wieczór literacko-artystyczny poświęcony Aleksandrowi Puszkiniowi w sto siedemdziesiątą rocznicę urodzin odbył się w Domu Kultury Radzieckiej w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 135.

139

7 - Obchody pierwszej rocznicy zgonu Lucjana Rudnickiego. Delegacje Związku Literatów Polskich i Ministerstwa Kultury i Sztuki złożyły kwiaty na grobie pisarza.

"Tryb. Ludu", nr 157.

140

7-16 - VIII Rzeszowski Spotkania Teatralne. Rzeszów. Na repertuar Spotkań złożyły się: Kleopatra i Cezar Norwida /Teatr im. Osterwy z Lublina/, Moja córeczka Różewicza /Stary Teatr im. Modrzejewskiej z Krakowa/, Kram z piosenkami Schillera /Teatr Śląski im. Wyspiańskiego z Katowic/, Śluby paniieńskie Fredry /Teatr Ludowy z Nowej Huty/, Moralność pani Dulskiej Zapolskiej /Teatr im. Słowackiego z Krakowa/, Ruchome piaski Choynowskiego /Teatr im. Żeromskiego z Kielc/, Kondukt Drozdowskiego /Teatr Polski z Wrocławia/, Legenda i Bolesław Śmiały Wyspiańskiego /Teatr Ziemi Opolskiej z Opola/, Jadzia wdowa Ruszkowskiego - Tuwima /Teatr im. Sienkiewicza w Rzeszowie/ oraz Błękitna wrona Pogodina i Miasto o świcie Arbuzowa /radziecki Teatr im. Gorkiego ze Lwowa/.

"Teatr", nr 13.

141

12 - Wizyta pisarza francuskiego C. Simona w Polsce. W siedzibie Związku Literatów Polskich

Czerwiec 1969

w Warszawie odbyło się spotkanie pisarza z przedstawicielami środowiska literackiego stolicy.

"Życie Warsz.", nr 140.

142

13 - Konkurs na utwór poetycki ogłoszony przez Zarząd Stołeczny Związku Młodzieży Socjalistycznej i redakcję dwutygodnika "Współczesność" z okazji 25-lecia PRL. Jury w składzie: J. Niecikowski, O. Zaborska, M.Z. Bordowicz, K. Gąsiorowski i J. Górzański przyznało pierwszą nagrodę /3 tys. zł/ J. Żernickiemu za utwór Wołania codzienne. Nagrodę drugą /2 tys. zł/ otrzymał A. Wojciechowski za utwór Wejście w historię; dwie równorzędne nagrody trzecie - K. Godlewska za utwór Gospodarstwo i D. Chróścielewska za utwór Wzujmy buty nowe. Uroczyste wręczenie nagród, połączone z wieczorem autorskim laureatów odbył się w Staromiejskim Domu Kultury ZMS w Warszawie.

"Współczesność", nr 13.

143

- Otwarcie Muzeum biograficznego Ignacego Krasickiego w zamku w Dubiecku. Muzeum zorganizowane zostało staraniem dyrekcji Muzeum Ziemi Przemyskiej w Przemyślu, Muzeum A. Mickiewicza w Warszawie i Zakładów Płyt Pilśniowych w Przemyślu. Z okazji otwarcia Muzeum - Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Muzeum Ziemi Przemyskiej zorganizowały sesję popularnonaukową Z przeszłości i tradycji kulturalnych Dubiecka. Referaty wygłosili m. in. M. Piszczkowski: Związki Ignacego Krasickiego z ziemią przemyską i A. Zyga: Literackie spotkania z Dubieckiem.

"Profile", nr 4.

144

Czerwiec 1969

- 13 - S e s j a p o p u l a r n o n a u k o w a p o ś w i ę c o n a
 ż y c i u i t w ó r c z o ś c i J a n a W i k t o r a z o r-
 g a n i z o w a n a w r a m a c h D n i R z e s z o w a p r z e z Z a k ł a d L i t e r a t u r y P o l s-
 k i e j W y ż s z e j S z k o ł y P e d a g o g i c z n e j w R z e s z o w i e , R z e s z o w s k i e T o-
 w a r z y s t w o P r z y j a c i ó ł N a u k , O d d z i a ł T o w a r z y s t w a L i t e r a c k i e g o i m .
 A . M i c k i e w i c z a i W y d z i a ł K u l t u r y P r e z y d i u m M R N w R z e s z o w i e . O d-
 c z y t y w y g ł o s i l i : J . K o r p a ł a : Jan Wiktor Pisarz i społecznik, T .
 S t a n i s z : Jan Wiktor, jakim go znałem, A . N i e w o l a k - K r z y w d a : Po-
 w i e ś c i o p i s a r s t w o J a n a W i k t o r a - s z k i c p r o b l e m a t y k i, E . Ł o c h : Ma-
 ł e f o r m y p r o z a t o r s k i e W i k t o r a, R . P ł o n k a : Motywy ludowe w twór-
 c z o ś c i W i k t o r a, P o n a d t o Z . S o k ó ł p r e d s t a w i ł a b i b l i o g r a f i ę p o d m i o-
 t o w ą i p r e d m i o t o w ą t w ó r c z o ś c i p i s a r z a .

"Profile", nr 4.

145

- 14 - K o n f r o n t a c j e M ł o d y c h P o e t ó w - s p o t k a-
 n i e z o r g a n i z o w a n e p r z e z K o r e s p o n d e n c y j n e K o ł o M ł o d y c h P i s a r z y
 w e W r o c ł a w i u , W r o c ł a w s k i O ś r o d e k K u l t u r a l n y i D z i e l n i c o w y D o m
 K u l t u r y - Ś r ó d m i e ś c i e . W s p o t k a n i u w z i ę ł o u d z i a ł k i l k u d z i e s i ę-
 c i u p o e t ó w Z i e m Z a c h o d n i c h z r z e s z o n y c h w g r u p a c h l i t e r a c k i c h
 /m.in. w U g r u p o w a n i u 6 6 i g r u p i e l i t e r a c k i e j " A g o r a " / l u b d z i a-
 ł a j ą c y c h i n d y w i d u a l n i e . C e l e m s p o t k a n i a b y ł a w y m i a n a i n d y w i d u-
 a l n y c h d o ś w i a d c z e ń p i s a r s k i c h , p r ó b a k o n f r o n t a c j i p o s t a w i o s i ą-
 g n i ę c w a r s z t a t u a r t y s t y c z n e g o . R e f e r a t y o n a j n o w s z y c h t e n d e n-
 c j a c h w p o e z j i t w ó r c ó w Z i e m Z a c h o d n i c h /t e n d e n c j i n e o k l a s y c z n y c h
 i n e o a w a n g a r d o w y c h / w y g ł o s i l i : J . M a c i e j e w s k i i B . Ż u r a k o w s k i .

W z o r g a n i z o w a n y m p o d c z a s s p o t k a n i a T u r n i e j u P o e t y c k i m z w y-
 c i ę ż y ł J . S t y c z e ń .

"Poezja", nr 9.

146

14 - Zgon Marka Hłasko w Wiesbaden /prozaik, ur. 1934 r./.

[Wspomnienia pośmiertne:] J. Niecikowski. "Współczesność", nr 14. - Hamilton [J.Z. Słojewski]. "Kultura", nr 26. - J. Wilmański. "Odgłosy", nr 24.

147

14-22 - XI Festiwal Teatrów Polski Północnej. Toruń. Na repertuar Festiwalu złożyły się inscenizacje sztuki: Ostatnie dobranoc Armstronga Ardena i Tragedyja o Bogaczu i Łazarzu Anonima Gdańskiego /Teatr "Wybrzeże" z Gdańska/, Henryk IV W. Szekspira i Wyzwolenie S. Wyspiańskiego /Teatr Dramatyczny ze Szczecina/, Konrad Wallenrod A. Mickiewicza /Teatr Ziemi Pomorskiej z Grudziądza/, Matka Courage B. Brechta /Teatr im. Węgierki z Białegostoku/, Bracia Wróbla /Teatr Ziemi Gdańskiej z Gdyni/, Odmieniec Górczyckiej i Krakowiacy i górale Bogusławskiego /Teatr Polski z Bydgoszczy/, Jan Maciej Wściklica St. Witkacego i Krakowiacy i górale Bogusławskiego /Teatr Dramatyczny im. Słowackiego z Koszalina/, Pamiętnik Szubrawca Ostrowskiego /Teatr im. Jaracza z Olsztyna/ i Kordian J. Słowackiego /Teatr im. Horzycy w Toruniu/.

Jury Festiwalu pod przewodnictwem J. Maślińskiego przyznało nagrodę zespołową Bałtyckiemu Teatrowi im. Słowackiego z Koszalina. Przyznano ponadto szereg nagród za reżyserię, scenografię, muzykę, choreografię, opracowanie dramaturgiczne i grę aktorską.

"Teatr", nr 13, nr 14.

148

15 - Dyskusja wokół problemów literatury popularno-naukowej oraz eseistyki na tematy naukowe zorganizowana w redakcji

tygodnika "Kultura". W dyskusji udział wzięli: S. Bębenek, R. Bratny, B. Czeszko, J. Głowacki, J. Wilhelmi i W. Zalewski.

Pochwała "jajogłowych". "Kultura", nr 24.

149

15 - XI Łódzka Wiosna Poetów zorganizowana przez Oddział Stowarzyszenia PAX w Łodzi oraz Instytut Wydawniczy PAX. na doroczny konkurs poetycki nadesłano około trzystu prac. Jury w składzie: S. Skwarczyńska, J. Kurek, J. Koprowski, M. Kononowicz, Z. Lichniak, A. Piotrowski i A. Rymkiewicz nagrodziło utwory: S. Stabry, J. Mrzygłodzkiego, S. Goli, P. Lacherta, B.Z. Michnika, B. Urbankowskiego i S. Jurkowskiego.

Nagrodę za najwybitniejszy tomik poetycki XXV-lecia otrzymała W. Szymborska za zbiór: Sto pociech /1967/. Nagrody za najlepszy zbiór wierszy opublikowany w 1968 r. otrzymali: J. Huszcza /Stara pijalnia/, i A. Rymkiewicz /Dziki powój/. Nagrodę za najlepszy tom esejów poezji opublikowany w 1968 r. przyznano S. Czernikowi /Trzy zorze dziewicze/.

W Turnieju Jednego Wiersza przeprowadzonym podczas uroczystości rozdania nagród zwyciężyli: M. Kuźniak, K. Godlewska, S. Gola, A. Grun i J. Mrzygłodzki.

"Sł. Powsz.", nr 145. - "Życie Lit.", nr 20 /Prace nagrodzone./ "Kierunki", nr 26: S. Stabro: Modlitwa kaleka. Psalm. J. Mrzygłodzki: Witraż, tren i., T. Mieszkowski: Gdzie się podziejemy, S. Gola: Epilog, K.B. Grabowska: Życzenia, J. Bukowski /...], S. Jurkowski: My nie zapomnimy.

150

18 - Zgon Jerzego Zawieyskiego w Warszawie /ur. 1902 r./. Dnia 23 czerwca trumna ze zwłokami zmarłego pisarza była wystawiona w Klubie Inteligencji Katolickiej,

skąd przewieziono ją na cmentarz zakładu dla ociemniałych w Laskach pod Warszawą. Nad trumną przemawiali: w imieniu Związku Literatów - J. Iwaszkiewicz, w imieniu Polskiego PEN-Clubu - J. Parandowski oraz przyjaciele zmarłego: S. Stomma, K. Żubiński, T. Mazowiecki, J. Zabłocki, ks. M. Rechowicz i J. Jankowski.

"Życie Warsz.", nr 149. [Przemówienia:] J. Iwaszkiewicz, K. Żubiński, J. Parandowski. "Tyg. Powsz.", nr 27. - T. Mazowiecki, J. Zabłocki. "Więź", nr 7/8. [Wspomnienia:] T. Breza. "Polityka", nr 32. - J. Dobraczyński. "Sł. Powsz.", nr 147. - J. Iwaszkiewicz. "Twórczość", nr 8. - J. Koprowski. "Odgłosy", nr 30. - J. Krzyżanowski. "Życie Warsz.", nr 150. - P. Kuncewicz. "Współczesność", nr 14. - B. Mamoń. "Tyg. Powsz.", nr 26. - K. Narutowicz. "Kierunki", nr 28. - W. Natanson. "Twórczość", nr 9. - S. Stomma. "Tyg. Powsz.", nr 26. - J. Szczawiński. "Życie i Myśl", nr 6.

151

20 - Nagroda im. Mariusza Żaruskiego przyznana została przez Stowarzyszenie Marynistów Polskich S. Goszczurnemu za całokształt twórczości marynistycznej ze szczególnym uwzględnieniem powieści *Koniec najdłuższego rejsu* /1968/.

"Litera", nr 8.

152

21 - Dyskusja na temat etycznego sensu powieści Josepha Conrada Lord Jim zorganizowana w redakcji tygodnika "Polityka" z okazji nowego, masowego wydania książki. W dyskusji udział wzięli: Z. Najder /autor szkiców Nad Conradem i wydawca Listów Conrada/ A. Tarkiewicz /tłumaczka/ i J. Głowacki /pisarz/.

[Stenogram:] Sprawa Lorda Jima. "Polityka", nr 25.

153

Czerwiec 1969

21 - Plebiscyt czytelniczy: "Blżej książki w sółczesnej" zorganizowany przez redakcję "Głosu Pracy" przy współudziale Centralnej Rady Związków Zawodowych i Ministerstwo Kultury i Sztuki. W plebiscycie na najciekawszą książkę współczesną autora polskiego wydaną lub wznowioną w 1968 r. wzięło udział ok. 300 tys. czytelników. W dziale literatury pięknej pierwsze miejsce uzyskała powieść A. Fiedlera: Spotkałem szczęśliwych Indian. Kolejne miejsca przyznano książkom: J. Przymanowskiego: Czterej pancerni i pies, K. Siesickiej: Beethoven i dzinsy i E. Jackiewiczowej: Dwie miłości. W dziale literatury społeczno-politycznej nagrody otrzymali: Z. Załuski za książkę: Czterdziesty czwarty, M. Moczar za książkę: Barwy walki, Z. Flisowski za książkę: Tu na Westerplatte, J. Gerhard za książkę: Zwycięstwo oraz A. Majewski za książkę: Wojna, ludzie, medycyna.

"Głos Pr.", nr 147, nr 155.

154

22 - Wystawa pt. "Kraków literacki w Polsce Ludowej 1945 - 1969" zorganizowana przez Miejską Bibliotekę w Krakowie.

"Życie Lit.", nr 25.

155

- Konkurs na nowelę i opowiadanie sportowe ogłoszony przez Związek Literatów Polskich i Polski Komitet Olimpijski. Jury przyznało pierwszą nagrodę Z. Lewandowskiej za pracę: Narciarski maraton Michała Szczepaniaka, drugą - S. Kasproiczowi za pracę: Niektóre liście, Trzecią - K. Grudzie za pracę: Dla wszystkich.

"Dokum. Pras."

156

LIPIEC

1 - Ankieta: Najpamiętniejsze wydarzenia teatralne dwudziestopięciolecia ogłoszono przez dwutygodnik "Teatr". W ankiecie udział wzięli: W. Adamski /sekretarz CRZZ/, L.M. Bartelski, J. Lenart /redaktor naczelny "Współczesności"/, A. Małachowski /publicysta/, W. Sokorski /Przewodniczący Komitetu do Spraw Radia i Telewizji/, S. Wiechecki /Wiech/, W. Żukrowski, M. Żuławski, H. Korotyński /redaktor naczelny "Życia Warszawy"/, L. Marszałek /prezes Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek/, M.F. Rakowski /redaktor naczelny "Polityki"/, Z. Sołuba /redaktor naczelny "Expressu Wieczornego"/, M. Brandys, M. Czerwiński /socjolog/, I. Dziedzic /dziennikarka/, S. Kaszepiński /pracownik naukowy/, E. Lipiński artysta plastyk/, S. Skwarczyńska, J. Starzyński /historyk sztuki/, M. Wejman /artysta grafik/. Uczestnicy ankiety wspominali najciekawsze - ich zdaniem - przedstawienia teatralne z okresu dwudziestopięciolecia Polski Ludowej i dzielili się własnymi spostrzeżeniami na temat osiągnięć współczesnego teatru.

Najpamiętniejsze wydarzenia teatralne dwudziestopięciolecia. "Teatr", nr 13, 14, 15, 16.

157

3-4 - Sesja naukowa na temat: Problemy kultury artystycznej w Polsce Ludowej zorganizowana przez Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk. Warszawa. Przedmiotem obrad były sprawy teatru, filmu, muzyki i malarstwa i ich roli w wychowaniu nowego odbiorcy dóbr kulturalnych. Referaty wygłosili m.in.: M. Porębski: Pojęcie kultury artystycznej i jej aktualne problemy, J. Starzyński: O nowych i trwałych wartościach sztuki polskiej ostat-

Lipiec 1969

niego ówierćwiecza, A. Jackiewicz: Tradycja i styl w polskim filmie fabularnym i S. Marczak-Oborski: Nowatorskie tendencje o teatrze polskim 20-lecia międzywojennego oraz ich związki ze współczesną twórczością inscenizatorską.

B. Korzeniowski: Teatr i komputery. "Teatr", nr 16.

158

10 - Z g o n R o m a n a P i s a r s k i e g o w W a r s z a w i e
/pisarz, ur. 1912 r./.

"Życie Warsz.", nr 166.

159

11 - O d z n a c z e n i a d l a d z i a ł a c z y k u l t u r y
p r z y z n a n e p r z e z R a d ę P a ń s t w a z o k a z j i
25-lecia PRL. W uznaniu zasług w pracy kulturalnej Krzyże Ofi-
cerskie Orderu Odrodzenia Polski przyznano m.in. J. Rogoziń-
skiemu i S.M. Salińskiemu.

"Życie Warsz.", nr 165.

160

15 - J u b i l e u s z p i ę d z i e s i ę c i o l e c i a s e-
r i i w y d a w n i c z e j B i b l i o t e k a N a r o d o-
w a. Z okazji jubileuszu wydawnictwo Ossolineum przygotowało
okolicznościowy Almanach Biblioteki Narodowej. W prasie ukazały
się artykuły omawiające historię i dorobek wydawnictwa. Wydaw-
nictwo powstało w 1919 r. Inicjatorem i pierwszym redaktorem serii
był S. Kot. Celem wydawnictwa było objęcie wszystkich wartoś-
ciowych utworów poezji o prozy polskiej i obcej. Pierwszymi to-
mikami były: Treny J. Kochanowskiego i Antygona Sofoklesa.
W roku swego jubileuszu seria I Biblioteki Narodowej obejmująca
pozycje z literatury polskiej będzie wynosiła łącznie dwieście
tytułów, seria II zawierająca przekłady z literatury obcej -
sto sześćdziesiąt.

Lipiec 1969

Od 1939 r. wydawcą serii jest Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

Almanach Biblioteki Narodowej. W pięćdziesięciolecie Wydawnictwa 1919-1969 r. Wrocław, Ossolineum, s. 209. [Artykuły:] T.Z. Bednarski: 50 lat publicystyki i dziennikarstwa w Bibliotece Narodowej. "Zesz. Pras.", nr 3. - H.J. [H. Jarnuszkiewicz]. "Nauka Pol.", nr 4 - J. Okopień. "Kult. i Społ.", nr 3. - S. Pigoń: Za wątkiem wspomnień. "Życie Lit.", nr 38.

161

16 - P l a n w s p ó ł p r a c y n a u k o w o - k u l t u r a l n e j m i ę d z y P o l s k ą a M o n g o l s k ą R e p u b l i k ą L u d o w ą został podpisany w Ułan Bator.

"Życie Warsz.", nr 169.

162

18 - N a g r o d y M i n i s t e r s t w a K u l t u r y i S z t u k i z a t w ó r c z o ś ć a r t y s t y c z n ą w 1 9 6 9 r o k u. Komisja w składzie: W. Adamski, J. Iwaszkiewicz, J.Z. Jakubowski, R. Jasiński, J. Koenig, W. Kraśko, J. Kreczmar, J. Putrament, S. Różewicz, J. Starzyński, J.A. Szczepański, Z. Turcki, M. Wejman pod przewodnictwem L. Motyki przyznała m.in. szereg nagród literackich. Nagrody I stopnia otrzymali: A. Cz. Centkiewiczowie oraz W. Żukrowski - za całokształt twórczości literackiej. Nagrody II stopnia przyznano S. Fleszarowej-Muskat za osiągnięcia w dziedzinie twórczości literackiej o tematyce Polski współczesnej oraz za działalność publicystyczną, H. Januszewskiej za całokształt twórczości literackiej dla dzieci i młodzieży i S. Otwinowskiemu za twórczość literacką i publicystyczną ze szczególnym uwzględnieniem książek: Pamiętniki i herezje oraz Okoliczności łagodzące. Nagrody III stopnia otrzymali: W. Biliński za powieść: Nagrody i odznaczenia i Z. Greń za

twórczość publicystyczną oraz krytykę teatralną i literacką.

Uroczystość wręczenia nagród odbyła się 6 października w salach Pałacu Łazienkowskiego w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 170, nr 239.

163

20 - Ankieta na temat przemian kulturalnych w Polsce Ludowej i rozwoju regionalnych środowisk literackich ogłoszona przez redakcję dwutygodnika "Fakty i Myśli". W ankiecie wzięli udział pisarze: A. Baszkowski, S. Melkowski, K. Nowicki, J. Ordan, E. Puzdrowski, W. Roszewski, M. Turwid, Z. Wróbel i J. Żernicki. Uczestnicy ankiety wypowiadali się na temat osiągnięć kulturalnych reprezentowanego przez siebie regionu Polski, formułowali postulaty dalszego rozwoju środowisk literackich i dalszego awansu literatury regionalnej.

Pisarz i region. "Fakty i Myśli", nr 15.

164

21 VII-5 VIII - Wizyta delegacji Związku Pisarzy Radzieckich w składzie: N. Bagajew, W. Biełow, I. Mieleż, A. Sobolew, N. Sokółowski i W. Telpugow. Pisarze przybyli na zaproszenie Związku Literatów Polskich z okazji obchodów dwudziestopięciolecia Polski Ludowej.

"Życie Warsz.", nr 173.

165

25 - Zgon Witolda Gombrowicza w Vence /Francja/. /pisarz, ur. 1904r. /

[Noty:] "Współczesność", nr 17. - "Życie Lit.", nr 31.

- "Życie Warsz.", nr 177, nr 178. [Polemika:] Cz. Miłosz.

"Kultura" /Paryż/, nr 9. - W.M. [W. Machejek]. "Życie Lit.",

nr 51/52.

166

27 - Konkurs na wspomnienie pod hasłem Moje 25 lat ogłoszony przez Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Chełmskiej z okazji ćwierćwiecza Polski Ludowej. Nagrody otrzymali: F. Baran /4 tys. zł/, J. Kusza i J. Być /po 2500 zł/, B. Bodakowska i Z.W. Okoń /po 1500 zł/. Organizatorzy mają wydać nagrodzone prace w zwartej publikacji w 1970 r.

"Chłop. Droga", nr 60.

167

SIERPIEŃ

3 - Dyskusja na temat procesu kształtowania się nowych ośrodków kulturalnych w okresie 25-lecia Polski Ludowej organizowana przez redakcję "Tygodnika Kulturalnego". W dyskusji udział wzięli: A. Cybulski - dyrektor Wojewódzkiego Domu Kultury w Gdańsku i sekretarz Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki, S. Frycie - dziekan Wydziału Filologicznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie i redaktor naczelny miesięcznika "Profile", J. Goczół - publicysta z Opola, J. Grygiel - publicysta z Rzeszowa, J. Koniusz - literat, sekretarz Lubuskiego Towarzystwa Kulturalnego, redaktor dwutygodnika "Nadodrze", W. Ogrodziński - historyk i literat, dyrektor Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie oraz J. Wojciechowski - sekretarz Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturalnego w Bydgoszczy. Redakcję "Tygodnika Kulturalnego" reprezentowali: W. Jankowerny i Z. Wójcik. Uczestnicy dyskusji analizowali przebieg procesu powstawania ośrodków kulturalnych w reprezentowanych przez siebie regionach. Wskazywano na dużą rolę stowarzyszeń społeczno-kulturalnych w tworzeniu się centrów kulturalnych

w Zielonej Górze, Olsztynie, Rzeszowie, Białymstoku, Opolu. Dalszemu rozwojowi kulturalnemu w tych ośrodkach sprzyjałaby - zdaniem uczestników dyskusji - integracja środowisk twórczych oraz rozwój bazy szkoleniowo-metodycznej celem dalszego doskonalenia kadr pracowników kultury.

Kształty awansu. "Tyg. Kult.", nr 31.

168

22 - O b c h o d y d w u d z i e s t e j p i ą t e j r o c z n i c y z g o n u L u c j a n a S z e n w a l d a. W rocznicę śmierci poety przed jego grobem zaciągnięto wartę honorową. Wieńce złożyli przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Sztuki, Związek Literatów Polskich, przedstawiciele wydawnictw i żołnierze Kościuszkowcy.

"Życie Warsz.", nr 201

169

23 - Z g o n J e r z e g o E u g e n i u s z a P ł o m i e ń s k i e g o /krytyk literacki/. Pogrzeb krytyka odbył się dnia 28 sierpnia na Cmentarzu Powąskowskim w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 204, nr 206. - T.K. [T. Kłak]. "Kame-
na", nr 20.

170

24 VIII-22 IX - M i ę d z y n a r o d o w y K o n k u r s W a k a c y j n y d l a S l a w i s t ó w zorganizowany przez Studium Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców przy Uniwersytecie Warszawskim. Warszawa-Kraków. W międzynarodowym spotkaniu wziętu udział ok. 130 osób z 22 krajów. Uczestnicy kursu: studenci /61 osób/, pracownicy naukowci, wykładowcy i lektorzy /41 osób/, absolwenci i doktoranci slawistyki, tłumacze i redaktorzy brali udział w kursie na zasadzie umów kulturalnych i indywidualnych zgłoszeń.

Sierpień 1969

Wykłady na kursie prowadzili pracownicy naukowcy Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracownicy Polskiej Akademii Nauk oraz krytycy literaccy. W ramach zajęć z zakresu literaturoznawstwa, historii i kultury polskiej wykłady o literaturze wygłosili: J. Krzyżanowski: Literatura staropolska na tle zachodnio-europejskim; J. Magnuszewski: Literatura staropolska na tle ogólnosłowiańskim; Z. Szmydtowa: Język Erazma z Rotterdamu i jego polskie powiązania; Z. Libera: Literatura polskiego Oświecenia na tle europejskim; E. Sawrynowicz: Romantyzm polski na tle europejskim; J. Kulczycka-Saloni: Pozytywizm polski na tle europejskim; J.Z. Jakubowski: Młoda Polska na tle europejskim; J. Kulczycka-Saloni: Wyspiański w Warszawie; M. Straszewska: Powieść dwudziestolecia międzywojennego; K. Wyka: Wyspiański w Krakowie; K. Wyka: Główne dążności poezji polskiej w latach 1918-1939; Wł. Maciąg: Główne problemy polskiej literatury powojennej; S. Treugutt: Teatr polski w ostatnim półwieczu. Konwersatorium z literatury staropolskiej prowadził J. Rytel, okresu Oświecenia - J. Ziętarska, okresu Romantyzmu - Z. Sudolski, Pozytywizmu - J. Detko, okresu Młodej Polski - R. Taborski, okresu dwudziestolecia międzywojennego - A. Gronczewski.

"Biul. Polonist.", z. 35.

171

28 - Z g o n K a r o l a M a ł ł k a /ur. 1898 r./. Pogrzeb pisarza odbył się dnia 1 września na Cmentarzu Komunalnym w Olsztynie.

"Głos Olszt.", nr 208. - "Życie Warsz.", nr 209.

172

- T e l e w i z y j n y F e s t i w a l T e a t r ó w D r a m a t y c z n y c h. Na program Festiwalu złożyły się następujące

Sierpień - Wrzesień 1969

przedstawienia: Rewizor Gogola /Teatr Nowy w Łodzi/, Urodziłem się w małej wiosce Wojciechowskiego /Teatr im. Fredry w Gnieźnie/, Bzik tropikalny St.I. Witkiewicza /Teatr im. Jaracza w Łodzi/, Odmieniec Górczyckiej /Teatr Polski w Bydgoszczy/, Protesilas i Laodamia S. Wyspiańskiego /Teatr Polski we Wrocławiu/, Kleopatra i Cezar C.K. Norwida /Teatr im. Osterwy w Lublinie/, Zielony gil do Molina /Bałtycki Teatr Dramatyczny im. Słowackiego w Koszalinie/, Henryk IV W. Szekspira /Teatr Dramatyczny w Szczecinie/ oraz Don Juan Moliere /Teatr Powszechny w Warszawie/.

"Teatr", nr 16.

173

- Udział delegacji polskiej w Międzynarodowym Festiwalu Poezji t zw. Strugańskich Wieczorach Poetyckich. Struga /Jugosławia/. W skład delegacji weszli: J. Kurek, W. Rustecki i W. Kubacki.

J. Kurek. "Życie Lit.", nr 39.

174

WRZESIEŃ

- 1-3 - XII Zjazd Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych. Gdańsk. W obradach Zjazdu wzięło udział ok. dwustu literatów ze wszystkich ośrodków kraju oraz delegacje pisarzy bułgarskich, Niemieckiej Republiki Demokratycznej, rumuńskich, słowackich, węgierskich, Wietnamu i Związku Radzieckiego. Obecni byli przedstawiciele władz partyjnych i rządowych oraz władz miejskich i wojewódzkich.

Wybór miejsca, data Zjazdu i temat obrad /Stosunek pisarzy współczesnych do problemów wojny i pokoju/ - związane były

Wrzesień 1969

z uczczeniem trzydziestej rocznicy agresji hitlerowskiej na Polskę. Do wydarzeń tych nawiązywali w przemówieniach inauguracyjnych: prezes Oddziału Związku Literatów Polskich w Gdańsku - S. Fleszarowa-Muskat, członek Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich - J.M. Gisges, przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej - T. Bejm oraz występujący w imieniu kierownictwa partii Z. Kliszko.

Obrady Zjazdu otworzył referat T. Hołuja. Wskazał on na podstawowe zagadnienia, które winny być uwzględnione w dyskusji: sprawę charakteru zjazdu, kształtującego się coraz wyraźniej jako zgromadzenie pisarzy całej Polski oraz stosunku literatury światowej do podstawowych problemów współczesnego świata, zwłaszcza problemów wojny i pokoju. Autor referatu podkreślał, że moralnym obowiązkiem pisarza jest walka o pokój. "Odrzucamy tezę o rzekomej bezradności człowieka wobec potęgi wyabstrachowanych sił, decydujących o wojnie i pokoju. Odrzucamy tezę o rzekomej bezradności pisarza wobec rzeczywistości politycznej" - dodawał. W trzydniowej dyskusji na Zjeździe zabrali głos: J.M. Gisges, S. Fleszarowa-Muskat, J. Dobraczyński, J.M. Bartelski, W. Wnuk, W. Ogrodziński, B. Ostromecki, S. Strumph-Wojtkiewicz, W. Szewczyk, M. Misiorny, Z. Załuski, J.T. Dybowski, J. Wójcicki, W. Kotowicz, E. Kurowski, A. Rogalski, Z. Żakiewicz i A. Sroga. Głos w dyskusji zabrała również H.H. Kraze - przedstawicielka pisarzy berlińskich. Dyskusja stanowiła próbę podsumowania doświadczeń, dorobku, wartości artystycznej, moralnej i ideowo-politycznej literatury polskiej czasu wojny i okresu powojennego. Omawiano postawy literatury polskiej i obcej /zwłaszcza niemieckiej i radzieckiej/ wobec wojny, jej stosunek do zagadnienia winy i odpowiedzialności.

Zjazd jednomyślnie przyjął treść apelu, wzywający pisarzy

Wrzesień 1969

całego świata, aby niezależnie od swych przekonań politycznych, z całą siłą swego autorytetu moralnego czynili wszystko, co możliwe dla utrwalenia pokojowego współżycia, dla bezpiecznej, twórczej i pokojowej egzystencji narodów. Apel odczytany został podczas antywojennej manifestacji ludności Gdańska, w której wzięli także udział uczestnicy Zjazdu.

Na Zjeździe uchwalono rezolucję do pisarzy polskich, aby włączyli się do obchodów rocznic narodowych, m.in. pięćdziesięciolecia powstań śląskich, dwudziestopięciolecia odzyskania Ziemi Zachodnich i Północnych oraz obchodów Roku Kopernikańskiego. Uchwalono, że następny Zjazd odbędzie się w 1970 r. w Zielonej Górze.

Uczestnicy Zjazdu wzięli udział w tradycyjnych spotkaniach autorskich organizowanych w zakładach pracy, klubach i domach kultury województwa Gdańskiego.

[Sprawozdania:] "Życie Warsz.", nr 209, nr 210, nr 211. - L. Bartelski. "Kultura", nr 37. - "Nauka Pol.", nr 6. - K. Koźniewski. "Polityka", nr 37. - "Życie Lit.", nr 37. [Przemówienia:] J. Dobraczyński. "Sł. Powsz.", nr 213. - S. Fleszarowa-Muskat. "Fakty i Myśli", nr 20. - T. Hołuj. "Literary", nr 9. - Z. Kliszko. "Współczesność", nr 19; "Życie Lit.", nr 36; "Kultura", nr 37. - W. Wnuk. "Sł. Powsz.", nr 216. /Dyskusja:/ S. Fleszarowa-Muskat, A. Rogalski, W. Szewczyk, Z. Załuski, Z. Żakiewicz: Pisarze a wojna. "Kultura", nr 37. Apel do pisarzy wszystkich narodów. "Życie Warsz.", nr 209; "Życie Lit.", nr 36; "Współczesność", nr 19.

175

4 - Z g o n M a r i i K e l l e s - K r a u z o w e j w W a r -
s z a w i e /tłumaczka literatury duńskiej, członek Związku

Wrzesień 1969

Literatów Polskich, ur. 1885 r./.

"Życie Warsz.", nr 215.

176

5-14 - D n i K u l t u r y B u ł g a r s k i e j. Tegoroczne obchody miały szczególnie uroczysty charakter w związku z 25 rocznicą wyzwolenia Bułgarii. W ramach Dni odbyły się liczne występy, akademie, wieczory, koncerty, wystawy, pokazy filmów bułgarskich.

"Dokum. Pras."

177

7 - Z g o n I r e n y M a r i i W y s z o m i r s k i e j /tłumaczka, członek Związku Literatów Polskich, ur. 1912 r./.
Pogrzeb tłumaczki odbył się dnia 11 września na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie.

178

9 - O b c h o d y t r z y d z i e s t e j r o c z n i c y z g o n u J ó z e f a C z e c h o w i c z a. Główne uroczystości odbyły się w Lublinie. Organizatorami obchodów było Muzeum Czechowicza i Wydział Kultury Wojewódzkiej Rady Narodowej. Odsłonięto pomnik poety /dłuta T. Skwarczyńskiego/. W sali Filharmonii odbyła się uroczysta akademie poświęcona poecie. Prezes lubelskiego Oddziału Związku Literatów Polskich Z. Mikulski odczytał fragment eseju o walorach artystycznych poezji Czechowicza, aktorzy Teatru im. Osterwy recytowali utwory lubelskiego poety, a H. Czerny-Stefańska dała reczital chopinowski.

Rozstrzygnięte zoszały dwa konkursy - IV Konkurs Literacki "O nagrodę i laur Józefa Czechowicza" ogłaszany corocznie dla pisarzy województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego i rzeczowskiego oraz konkurs recytatorski, który obejmował

Wrzesień 1969

wiersze Czechowicza i poetów Lubelszczyzny. Na konkurs literacki wpłynęło 71 utworów poetyckich i 23 utwory prozą. Jury pod przewodnictwem E. Brylla przyznało nagrody: w dziedzinie poezji - W. Kazaneckiemu /II nagroda/, B. Garbosiowi /dwie III nagrody/ oraz wyróżnienia: R. Miernikowi, Z. Strzałkowskiemu, J. Kawałko i M. Józefackiej. W dziedzinie prozy - II nagrodę otrzymał Z. Strzałkowski.

Dla uczczenia 30 rocznicy śmierci poety wydano jako druk bibliofilski jego poemat: Dom świętego Kazimierza opracowany przez H. Zwolakiewicza. Prasa zamieściła okolicznościowe wspomnienia i eseje o J. Czechowiczu.

[Sprawozdanie:] J. Witan. "Poezja" nr 22. [Artykuły:] S. Flukowski: Byliśmy ze sobą na "Pan". "Życie Lit.", nr 918. - J. Orłowski: Zaczarowany świat dla dzieci. "Kamena", nr 18. - M. Piechal: Ten Józef Czechowicz. "Mies. Lit.", nr 10.

179

15 - Konkurs na współczesną sztukę sceniczną pod hasłem: "Fakty, wydarzenia, ludzie w 25-leciu Polski Ludowej" ogłoszony przez Centralną Radę Związków Zawodowych. Jury przyznało następujące nagrody: II - sztuce M.Z. Bordowicza: Wieczór autorski; dwie równorzędne III - sztukom J. Janickiego: Kosztowny widok na morze i A. Lekkiego: Dwie kobiety /pierwszej nagrody nie przyznano/

180

15 - Konkurs na sztukę pod hasłem: Fakty, wydarzenia, ludzie w 25-leciu Polski Ludowej zorganizowany przez Centralną Radę Związków Zawodowych i redakcję miesięcznika "Teatr Ludowy" przy udziale

Wrzesień 1969

Zarządu Głównego Związku Młodzieży Socjalistycznej, Rady Naczelnej Zrzeszenia Studentów Polskich, Związku Teatrów Amatorskich, Centralnej Poradni Amatorskiego Ruchu Artystycznego oraz Centralnej Rady Spółdzielczości "Samopomoc Chłopska". Na konkurs nadesłano 40 utworów. Jury konkursu pierwszej nagrody nie przyznało. Nagrodę drugą otrzymał M.Z. Bordowicz za sztukę: Wieczór autorski, dwie nagrody trzecie przyznano J. Janickiemu za Kosztowny widok na morze i A. Lekkiemu za Dwie kobiety. Wyróżniono sztuki: J. Jesionowskiego: Przygoda w czasie i Intruz, J. Ratajczyka: Kasprzak, T. Strumpfa: Sprawa i Z. Trziszki: Wielki dzień.

"Teatr", nr 20.

181

19 - W i z y t a p i s a r z y w i e t n a m s k i c h: N g u y e n X v a n S a n h a i V u T u N a m a. W Domu Literatury w Warszawie odbyło się spotkanie przebywających z wizytą pisarzy z przedstawicielami warszawskiego środowiska twórczego. Delegaci wietnamscy wzięli udział w XII Zjeździe Pisarzy Ziemi Zachodnich i Północnych /zob. poz. 175/.

"Expr. Wiecz.", nr 224.

182

21 - D y s k u s j a n a t e m a t l e k t u r o b o w i ą z k o w y c h i l i t e r a t u r y w s p ó ł c z e s n e j w p r o g r a m i e s z k o ł y ś r e d n i e j p r o w a d z o n a n a ł a m a c h t y g o d n i k a " Ż y c i e L i t e r a c k i e ". R e d a k c j a " Ż y c i a L i t e r a c k i e g o " z w r ó c i ł a u w a g ę n a f a k t, ż e p r o g r a m l e k t u r o b o w i ą z k o w y c h z l i t e r a t u r y w s p ó ł c z e s n e j w s z k o l e ś r e d n i e j u w z g l ę d n i a w g ł ó w n e j m i e r z e p i e r w s z e d z i e s i ę c i o l e c i e p o w o j e n n e j l i t e r a t u r y / Niemcy L. Kruczkowskiego, Medaliony Z. Nałkowskiej, Po- piół i diament J. Andrzejewskiego, Pamiętka z Celulozy I. Newer- lego

Wrzesień 1969

oraz wybory wierszy: J. Tuwima, W. Broniewskiego, K.I. Gałczyńskiego, J. Przybosa, M. Jastruna, J. Iwaszkiewicza i T. Różewicza/, pomija natomiast lata późniejsze, lata nowych doświadczeń społecznych i ideowo-artystycznych. W związku z tym redakcja pisma zwróciła się do czytelników, przede wszystkim do nauczycieli - polonistów i pedagogów z pytaniem, jakie utwory ostatniego piętnastolecia literatury polskiej należałoby uwzględnić w nowym zestawie lektur obowiązkowych. Autorzy wypowiedzi wskazywali na potrzebę wprowadzenia pozycji lekturowych chętnie czytanych przez młodzież, takich jak: E. Jackiewiczowej: Tancerze i Dwie miłości, H. Snopkiewicz: Tabliczka marzenia, M. Kuncewiczowej: Tristan 1946, L. Proroka: Tarantella, N. Bieliciego: Gdzie jesteś Małgorzato?, S. Dygata: Disneyland i wszystkie książki K. Siesickiej. Proponowano wprowadzić do programu poezje S. Grochowiaka, J. Harasymowicza, M. Kozioł i B. Okudźawy, w zakresie dramatu zapoznać młodzież z Kartoteką Różewicza i Rzeczą listopadową E. Brylla; w zakresie prozy wprowadzić J. Iwaszkiewicza: Sławę i chwałę zamiast czytanej niechętnie: Pamiętki z Celulozy I. Newerlego.

S. Bortnowski: Wołanie o literaturę współczesną. "Życie Lit.", nr 38. - A. Marzec: Wołajmy o literaturę współczesną. "Życie Lit.", nr 43. - W. Krzysztosek: Czy tylko chór starców? "Życie Lit.", nr 43. ó J. Rutkowski: Czy literatura może wychowywać. "Życie Lit.", nr 43. - L. Bustachiewicz: Wśród polonistycznych złudzeń i nadziei. "Tyg. Kult.", nr 50. - W. Sawrycki: O najnowszej literaturze w szkole. "Pomorze", nr 23.

183

Wrzesień 1969

się w Domu Literatury w Warszawie. Wieszór otworzyła H. Auderska, prezes warszawskiego Oddziału Związku Literatów Polskich. O poległych pisarzach mówił L. Bartelski. Wiersze i fragmenty prozy czytali aktorzy scen warszawskich.

"Życie Warsz.", nr 229.

184

25 - Nagrody "Miesięcznika Literackiego" przyznawane z okazji trzeciej rocznicy powstania pisma. Laureatami przyznanych po raz pierwszy nagród zostali: w dziedzinie krytyki literackiej i artystycznej A. Wasilewski za książkę: Cywilizacja i literatura, w dziedzinie eseistyki kulturalnej i społecznej Hamilton /J.Z. Słojewski/ za książkę: Malenka złota szubienica oraz W. Namiotkiewicz za książkę: Myśl polityczna marksizmu a rewizjonizm.

"Życie Warsz.", nr 230.

185

27 - Konkurs poetycki pod hasłem "Przyjaźń, praca, pokój" zorganizowany dla uczczenia setnej rocznicy urodzin Lenina przez Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Wojewódzką Radę Narodową w Łodzi, Korespondencyjny Klub Młodych Pisarzy "Wiadukt" i Wydawnictwo Łódzkie. Na konkurs nadesłano 300 utworów poetyckich. Jury w składzie: L. Gomolicki /przewodniczący/, T. Daszkiewicz, Z. Dziennicki, T. Mrozowski, W. Strzelecki przyznało drugie nagrody: H. Czepcowi za wiersz: Niedokończony poemat i J.H. Wiśniewskiemu za wiersz: Matka. Nagrodę trzecią otrzymał B. Balcerowicz za wiersz: Co chcą powiedzieć Amerykanie, a wyróżnienia: T. Chudy /Kogo to boli/, C. Czernik /Tworzywo/, Z. Dunajczyk /Przyjaźń, praca, pokój/, R. Gluth

/Rondo/, M. Kuźniak /Sentymenty, cz. II/, K. Pac-Gajewska
/Młodszeemu o lat dwadzieścia.../ i H. Waligóra /Do Lenina/.

Nagrody wręczone zostały laureatom podczas uroczystości otwarcia ogólnopolskiego roku pracy kulturalno-oświatowej w Piotrkowie Trybunalskim.

"Poezja", nr 9.

186

PAŹDZIERNIK

1 - O g ó ł n o p o l s k a i n a u g u r a c j a r o k u k u l t u r a l n e g o 1 9 6 9 / 1 9 7 0 odbyła się w Lubinie z udziałem ministra Kultury i Sztuki L. Motyki oraz przedstawicieli władz partyjnych.

"Życie Warsz.", nr 235.

187

2 - S e s j a h i s t o r y c z n o - l i t e r a c k a zorganizowana w trzydziestą rocznicę obrony Helu przez Dowództwo Marynarki Wojennej, Związek Bojowników o Wolność i Demokrację, Powiatową Radę Narodową w Płocku i Stowarzyszenie Marynarzy Polskich. Hel. Obrady sesji poświęcone były omówieniu tematyki obrony Wybrzeża i Helu w piśmiennictwie polskim i obcym. W dyskusji wzięli udział m.in. pisarze: Z. Flisowski, A. Przypkowski i J. Wójcicki.

"Życie Lit.", nr 50.

188

2 - U d z i a ł p i s a r z y p o l s k i c h w o b c h o d a c h 2 5 - l e c i a P R L w Z w i ą z k u R a d z i e c k i m. W skład delegacji weszli: H. Auderska, G. Górnicki, J.G. Kamiński, Cz. Kuriata i R. Matuszewski.

"Życie Warsz.", nr 236.

189

3-5 - VI Ogólnopolski Festiwal Polskiej Poezji Współczesnej im. K. I. Gałczyńskiego zorganizowany przez Klub Związków i Stowarzyszeń "13 Muz". Szczecin. Pierwszy dzień Festiwalu poświęcony został problemom recytacji. Referaty na temat Dobór i interpretacja utworu recytatorskiego wygłosili J. Gruda i autorka I. Jun. W drugim dniu Festiwalu odbyła się sesja naukowa poświęcona zagadnieniom komizmu we współczesnej literaturze polskiej. Referaty wygłosili: D. Butler - o rodzajach i funkcjonowaniu groteski językowej, H. Raszka - o ironii w twórczości Wisławy Szymborskiej, E. Kuźma - o komiczności językowej w poezji Ernesta Brylla. J. Błoński scharakteryzował postawę twórczą Zbigniewa Herberta i wskazał genezę znamiennej dla poety ironicznego humoru. S. Barańczak mówił o eksperymentach językowych Tymoteusza Karpowicza, J. Sławiński analizował twórczość Mirona Białoszewskiego podkreślając współistnienie humoru i postawy lirycznej u poety.

Przed finałowym koncertem teatrów poezji i recytatorów w trzecim dniu Festiwalu ogłoszono werdykt jury przyznającego nagrodę Szczecińskiego Towarzystwa Kulturalnego za najwybitniejszy tom krytyki lub cykl esejów poświęconych polskiej poezji współczesnej opublikowanych w sezonie wydawniczym poprzedzającym VI Festiwal. Komisja w składzie: J. Błoński /przewodniczący/, E. Kuźma, J. Łukasiewicz, H. Raszka i J. Sławiński wyróżnienie to przyznała J. Kwiatkowskiemu autorowi Remontu pegazów biorąc także pod uwagę całość dorobku krytycznego i historycznoliterackiego laureata.

S. Zacharska. "Poezja", nr 12.

190

dzieci i organizacji Związku Harcerstwa Polskiego, Związku Młodzieży Wiejskiej, Związku Młodzieży Socjalistycznej i Towarzystwa Przyjaciół Dzieci otrzymali: A. Fiedler, R. Raciborska i J. Przymanowski.

"Zarzewie", nr 40.

191

7 - W i z y t a d e l e g a c j i p i s a r z y r u m u Ń s k i c h w s k ł a d z i e: F. Albu, G. Dimisjanu i A. Rau. Przebywający z wizytą pisarze spotkali się z przedstawicielami warszawskiego środowiska twórczego.

"Życie Warsz.", nr 240.

192

8 - K o n k u r s n a p o w i e ś ć o p r a c y, z o r g a n i - z o w a n y p r z e z C e n t r a l n ą R a d ę Z w i ą z k ó w Z a w o d o w y c h i W y d a w - n i c t w o "Śląsk". Jury pod przewodnictwem W. Szewczyka przyznało pierwsze nagrody: A. Siekierskiemu za powieść: Drzewo liści nie dobiera, Z. Lewandowskiej za powieść Piękni i dobrzy i F. Przybyłowskiemu za powieść Za usypanymi górami. Nagrody drugie utrzymali: M. Kowalewski za powieść: Agata i inni i S. Groborz za powieść: Skłócenie. Wyróżnienia przyznano W. Bochenkowi za powieść: Skarb z Bernasiowej Górki, J. Wawrzakowi za powieść: Na spotkanie dnia i Cz. Czarniawskiemu za powieść Port macierzysty.

"Sztand. Młod.", nr 240. - W. Nawrocki: Przyszłość tematu pracy. "Głos Pracy", nr 249.

193

10 - Z g o n I r e n y P a n n e n k o w e j w W a r s z a w i e /ur. 1879 r./. Pogrzeb pisarki odbył się dnia 15 października na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

"Życie Warsz.", nr 250. - "Współczesność", nr 22.

194

- 11 - W i z y t a p i s a r z a e g i p s k i e g o Y o u s s e f a
E l - S e b a i a w P o l s c e. W czasie wizyty prezes
Związku Pisarzy Egipskich przeprowadził rozmowy z członkami
Prezydium Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich: J. Pu-
tramentem, J.M. Gisgesem i L. Lewinem na temat nawiązania sta-
łych kontaktów między obu związkami.

"Życie Warsz.", nr 244.

195

- 12 - O d s ł o n i ę c i e p o m n i k a M a r i i K o n o p n i c-
k i e j w K a l i s z u - mieście młodzińcych lat poetki.
Pomnik zaprojektowany przez S. Horno-Popławskiego przedstawia
poetkę w otoczeniu dwojga dzieci czytających książkę. Jest to
trzeci po Suwałkach i Warszawie pomnik M. Konopnickiej w kraju.

"Tryb. Ludu", nr 284.

196

- 13 - Z g o n J a n a K u r c z a b a w K r a k o w i e /ur. 1907/
W dniu 17 października odbył się pogrzeb pisarza w Krakowie.
W imieniu środowiska literackiego przemawiał T. Hołuj. Władze
Związku Literatów Polskich reprezentowali: W. Machejek i S. Otwi-
nowski.

"Życie Warsz.", nr 249. - "Dialog", nr 11.

197

- 14 - Z g o n L e o n a P a s t e r n a k a /ur. 1910 r./. Pogrzeb
poety odbył się dnia 18 października na Cmentarzu Komunalnym
w Warszawie. W imieniu środowiska pisarzy przemawiał J. Putra-
ment. Obecni byli m.in. minister Kultury i Sztuki L. Motyka i
prezes Związku Literatów Polskich J. Iwaszkiewicz.

[Noty:] "Życie Warsz.", nr 248, nr 250. [Artykuły:] K. Gą-
siorowski: Suma historii i liryki. "Współczesność", nr 22.

Październik 1969

- J. Huszcza: Leon poeta i kpiarz. "Odgłosy", nr 45. -
T. Skurczyński: Liryka Pasternaka. "Kultura", nr 42.

198

15 - Zgon Stanisława Marii Salińskiego w Warszawie /ur. 1902 r./. Pogrzeb pisarza odbył się dnia 20 października na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Zmarłego żegnali: przedstawiciele Związku Literatów Polskich i Stowarzyszenia Marynistów Polskich: S. Flukowski, Z. Lichniak, S. Teliga i S. Strumph-Wojtkiewicz.

[Noty:] "Życie Warsz.", nr 248, nr 251. [Wspomnienia:]
Z. Dolecki. "Życie i Myśl", nr 11/12. - S. Flukowski. "Życie Warsz.", nr 248. - E. Moskalówna. "Literary", nr 12. -
L. Prorok. "Życie Lit.", nr 45.

199

19 - Giełda Książek - rozmowy o najciekawszych lekturach miesiąca prowadzone w redakcji tygodnika "Kultura". W 1969 r. w rozmowach udział wzięli: R. Bratny, L. Budrecki, B. Czeszko, K. Mętrak, K.T. Toeplitz, J. Wilhelmi i W. Zalewski. W miesiącu październiku spośród następujących pozycji: S. Bellow: Korzystaj z dnia, M. Bułhakow: Mistrz i Małgorzata, L. Gomolicki: Wydarzenie, W. Lipatow: Wiejski Sherlock Holmes i T. Nowak: A jak królem a jak katem będziesz za najlepszą uznana została opowieść W. Lipatowa: Wiejski Sherlock Holmes. W listopadzie wytypowano następujące książki: W. Katajew: Trawa zapomnienia, J. Updike: Szkoła muzyczna, M. Ghandi: Autobiografia, M. Proust: Jan Santeuil i A. Podgórecki: Patologia życia społecznego.

Giełda książek. "Kultura", nr 42, nr 46.

200

19-29 - Dekada pisarzy koszańskich. Podczas

trwania Dekady piętnastu literatów koszalińskich odbyło ok. stu spotkań z czytelnikami.

"Gł. Kosz.", nr 277.

201

20-30 - Wizyta delegacji pisarzy radzieckich w składzie: F. Taurin, F. Alije-wa, S. Krutilin, D. Kugultinow, K. Kulijew i W. Borysow /tłumacz/ z okazji obchodów Dni Kultury Rosyjskiej. Dnia 20 października pisarze radzieccy spotkali się z przedstawicielami środowiska literackiego stolicy.

"Życie Warsz.", nr 251, nr 260.

202

- Obchody czterechsetlecia śmierci Mikołaja Reja. W dniach 20-22 października odbyła się sesja naukowa zorganizowana przez Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk. Wzięli w niej udział przedstawiciele wszystkich ośrodków polonistycznych. Sesja stanowiła przegląd aktualnego stanu badań nad Rejem i jego epoką. Obradowano na posiedzeniach plenarnych oraz w sekcjach historii literatury i języka. Referaty wygłosili: J. Ziomek: "Królewska rozprawa" i "Kupiec". Problemy struktury dialogu i dramatu u Reja; J. Topolski: Mikołaj Rej na tle prądów gospodarczych epoki; B. Otwinowska: Rej wobec języka rodzimego; T. Bienkowska: Rola pisarza w ujęciu Reja i współczesnych; H. Dziechcińska: Szlachcic idealny w "Żywocie człowieka poczciwego" czyli narracja perswazyjna; M. Grzędzińska: Z problemów struktury Rejowskiego epigramatu; M. Korolko: Uwagi o rytmie prozy Mikołaja Reja; S. Zabłocki: Ze związków twórczości Mikołaja Reja z piśmiennictwem nowołacińskim. Rej między średniowieczem a

cyceronianizmem; M. Adamczyk: "Żywot Józefa..." Mikołaja Reja w świetle badań porównawczych; J. Starnawski: "Figliki" wobec "Zwierzyńca"; J. Pelc: Dialog i wizerunek. Dwa dominujące typy konstrukcji w poetyce Reja; T. Witzak: Do genezy dialogu "Kot ze lwem"; S. Nieznanowski: "Recepcja Reja w literaturze staropolskiej"; J. Rostkowska: Z doświadczeń bibliografą Reja; E. Stan-
kiewicz: Maciej Wirzbięta, wydawca Reja; M. Renata Mayenowa: O niektórych zagadnieniach wydawniczych Reja; W. Rurankiewicz: O fleksji w "Wizerunku" Reja; E. Ostrowska: O artyzmie toku składniowego w "Wizerunku" Reja; K. Pisarkowa: Wybrane elementy kolokwialne w składni Reja; M. Karpiuk: Autorstwo "Historii w Landzie". Teksty referatów wydane zostaną w specjalnym tomie serii Studia staropolskie.

W rocznicę śmierci Reja w Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich zorganizowano wystawę dzieł pisarza, m.in. 15 oryginalnych egzemplarzy pierwszych wydań. W Nagłowicach otwarto 9 listopada Muzeum jego imienia.

[Sprawozdania:] T. Bieńkowski. "Biul. Polon.", nr 36. -
"Profile", nr 8/9. - W. Pielecki: Wsie sławnych Polaków.
"Zarzewie", nr 48.

203

22 - Jubileusz dwudziestopięcioletnia Spółdzielni Wydawniczej "Czytelnik" - jednego z ~~największych~~ największych wydawnictw literatury pięknej. Uroczystość jubileuszowa odbyła się w sali Teatru Dramatycznego w Warszawie. Zebranych gości - pisarzy, tłumaczy, grafików, drukarzy, księgarzy i bibliotekarzy powitał prezes Wydawnictwa L. Kasiński, który przedstawił dorobek "Czytelnika". Charakteryzują go liczby: 6 tys. tytułów w łącznym nakładzie 108 mln egzemplarzy. Życzenia dalszych sukcesów złożyli

wydawnictwu m.in. wiceminister Kultury i Sztuki K. Rusinek oraz prezes Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich i przewodniczący Rady Naczelnej "Czytelnika" J. Iwaszkiewicz.

Wydawnictwo powstało w 1944 r. w Lublinie z inicjatywy J. Borejszy. Pierwszą publikacją "Czytelnika" był Majdanek - stenogram z procesu zbrodniarzy hitlerowskich. Obecnie jedną trzecią wszystkich wydawanych książek stanowi literatura współczesna, a ponadto dzieła polskiej klasyki, literatura przekładowa, pamiętniki i publicystyka. W wydawnictwie debiutowało ponad trzystu autorów.

"Życie Warsz.", nr 253. - /H/ [A. Hamerliński]. "Tyg. Kult.", nr 44. - L. Kasiński. "Tryb. Ludu", nr 298 [wywiad]. - L. Kasiński. "Przeł. Księg.-Wydawn." nr 14/15.

204

25 - Umowa o współpracy kulturalnej między Polską a Francją na lata 1970 - 1971 została podpisana w Paryżu.

"Życie Warsz.", nr 256.

205

25 - Umowa o współpracy kulturalnej między Polską a Iranem na 1970 rok została podpisana w Teheranie.

"Życie Warsz.", nr 256.

206

26-27 - Pierwsza sesja komisji polsko-węgierskiej powołanej przez Związek Literatów Polskich i Związek Pisarzy Węgierskich. Uczestnicy spotkania sformułowali szereg propozycji mających na celu rozszerzenie dotychczasowej

współpracy w dziedzinie przekładów literackich. Uzgodniono m.in. sprawę opublikowania antologii współczesnej prozy i poezji polskiej na Węgrzech i węgierskiej w Polsce. Postanowiono organizować co trzy lata spotkania tłumaczy obu literatur.

"Życie Warsz.", nr 259.

207

27-28 - Sesja naukowa z okazji pięćsetnej rocznicy urodzin Erazma z Rotterdamu zorganizowana przez Uniwersytet Jagielloński. Kraków. Program sesji obejmował następujące referaty: J. Garbacika i J. Gierowskiego: Epoka Erazma z Rotterdamu; H. Barycza: Znaczenie krakowskiego ośrodka intelektualnego w rozwoju erazmianizmu, Z. Szmydtowej: "Pochwała głupoty" jako twór myśli i sztuki pisarskiej, J. Domańskiego: Z patrystycznych źródeł philosophia Christi: św. Jan Chryzostom a erazmiańska koncepcja filozofii, L. Hajdukiewicza: Recepcja Erazma w Polsce, W. Szelińskiej: Wśród krakowskich przyjaciół książki erazmiańskiej w wieku wielkiego Holendra.

Z okazji sesji otwarta została w Bibliotece Jagiellońskiej wystawa poświęcona pisarzowi.

A.C. [A. Cierniak]. "Poezja", nr 12.

208

30 - Zgon Zdzisława Skowrońskiego w Warszawie /u r. 1909 r./. Pogrzeb dramaturga odbył się dnia 4 listopada na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach w Warszawie. W imieniu Związku Literatów Polskich przemawiał S. Flukowski.

"Życie Warsz.", nr 264. [Wspomnienia:] J. Antacz. "Radio

i Telew.", nr 47. - J. Fröling. "Życie Lit.", nr 47. -

A. Grodzicki. "Życie Warsz.", nr 266. E. Petelska. "Film", nr 48.

209

30 - Obchody setnej rocznicy urodzin i trzydziestej rocznicy zgonu Wacława Gąsiorowskiego. Na grobie pisarza w Konstancinie złożono wieńce od Związku Literatów Polskich. Na domu przy ul. Miodowej 5 w Warszawie, w którym pisarz urodził się i mieszkał odsłonięto tablicę pamiątkową. Odsłonięcia tablicy dokonał J. Iwaszkiewicz w obecności prezydium i członków Związku Literatów Polskich.

"Życie Warsz.", nr 260.

210

31 - Jubileusz dwudziestolecia czasopisma "Nowe książki". Z okazji jubileuszu odbyło się w redakcji "Nowych książek" w Warszawie spotkanie zespołu redakcyjnego i współpracowników pisma. Obecni byli przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Sztuki, pisarze, wydawcy oraz dotychczasowi redaktorzy pisma: W. Zawadzki, J.W. Gomułicki i A. Klimowicz. Powitał przybyłych redaktor naczelny dwutygodnika Z. Macużanka.

Na temat znaczenia - pisma popularyzującego dorobek edytorski - w życiu kulturalnym i naukowym wypowiedzieli się uczestnicy ogłoszonej przez "Nowe książki" ankiety: M. Gawrecka, P. Hniedziwicz, J.Z. Jakubowski, J. Kawalec, J. Klimko, Z. Kosidowski, T. Manteuffel, S. Reperowicz, W. Stankiewicz, J. Szczepański, M. Wańkiewicz i J. Wittlin. Autorzy wypowiedzi wyrażali aprobatę dla linii prezentowanej przez czasopismo. Wysoko oceniono felietony literackie B. Czeszki, W. Żukrowskiego, Publicystykę J. Roszkowskiego, A. Horodyńskiego, R. Frelka, S. Kozickiego, M. Sprusińskiego, R. Marszałka i A. Boskiej. Wsuwane zarzuty dotyczyły przede wszystkim długiego cyklu produkcji i opóźnienia informacji w stosunku do aktualności rynku księgarskiego.

"Nowe Książ.", nr 29. - "Życie Warsz.", nr 19. - [Ankieta].

"Nowe Książ.", nr 19.

211

- Nagrody Ministerstwa Obrony Narodowej dla twórców i naukowców zajmujących się problemami wojska i obronności kraju. W dziedzinie literatury pięknej nagrody II stopnia otrzymali: L. Bartelski - za osiągnięcia w zakresie literatury poświęconej walce narodowyzwolenczej, W. Biliński za powieść: Nagrody i odznaczenia i M. Reniak - za książki: Niebezpieczne ścieżki i Człowiek stamtąd. W dziedzinie publicystyki książkowej laureatem nagrody II stopnia został m.in. J. Gerhard za książkę: Zwycięstwo. Przyznano również wyróżnienia w dziedzinie literatury pamiątkarskiej.

212

- Konkurs na powieść współczesną ogłoszony przez Centralną Radę Związków Zawodowych i Wydawnictwo "Śląsk". Jury w składzie: W. Szewczyk /przewodniczący/, W. Adamski, J. Gliszczyński, T. Lipski, W. Maciąg, W. Nawrocki, J. Niecikowski, A. Syczewski i A. Wasilewski przyznało następujące nagrody /po 25 tys. zł/: A. Siekierskiemu za powieść: Drzewo liści nie dobiera, Z. Lewandowskiej za powieść: Piękni i dobrzy oraz F. Przybyłowskiemu za powieść: Za usypanymi górami. Dwie równorzędne nagrody /po 15 tys. zł/ otrzymali: M. Kowalski za powieść Agata i inni oraz S. Groborz za powieść Skłócenie. Wyróżnienia otrzymali: W. Bochenek za powieść: Skarb z Barnasiowej Górki, J. Wąwrzak za powieść Na spotkanie dnia oraz A. Czerniawski za powieść Port macierzysty.